

ISSN 1686-0748

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ

THE BULLETIN ON INTERNATIONAL COOPERATION OF THE MINISTRY OF EDUCATION

ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ - มีนาคม ๒๕๕๕

Vol.9 No.1 October 2011 - March 2012

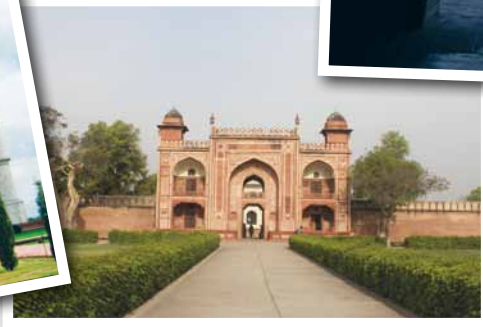
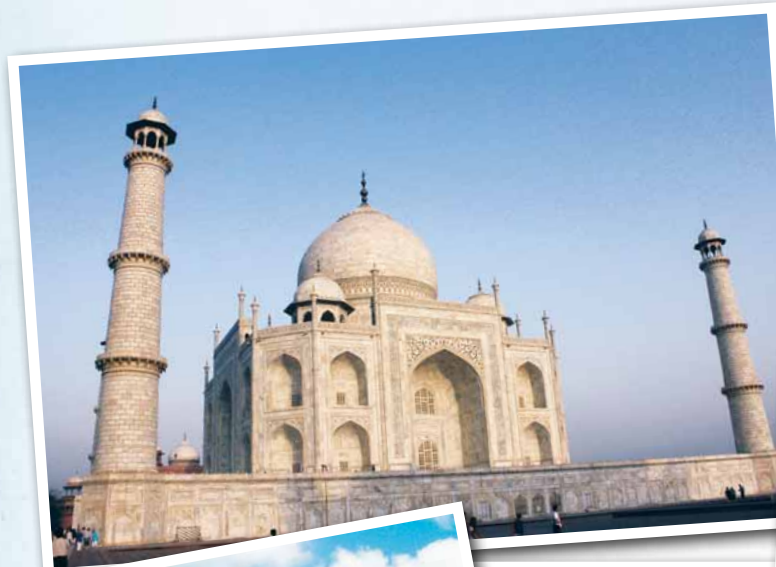
- ยูเนสโกให้ความช่วยเหลือประเทศไทยในการฟื้นฟูแหล่งมรดกโลก : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากอุทกภัย
- งานฉลองจารึกวัดโพธิ์ : มรดกความทรงจำแห่งโลก
- การประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ ๓๖
- ทักษะมาฮาล...มรดกโลกแห่งราชวงศ์โมกุล

ทัชมาฮาล มรดกโลก แห่งราชวงศ์โมกุล

Taj Mahal

เพิ่มภาพมรดกโลก

ขั้นตอนขงมรดกโลกในปี ค.ศ. ๑๙๘๕

ทัชมาฮาล เป็นอนุสรณ์สถานและสุสานที่พระเจ้าชาห์ จาฮาน กษัตริย์โมกุลองค์ที่ ๕ สร้างให้แก่พระนางมุมตัมเหสีองค์โปรดซึ่งเป็นที่รักยิ่ง ทัชมาฮาลได้ถูกสร้างขึ้นระหว่างปี ค.ศ. ๑๖๓๒ - ๑๖๕๓ ตัวอาคารทั้งองค์สร้างด้วยหินอ่อนสีขาว องค์ประกอบทุกส่วนจัดวางสอดรับกันอย่างได้สัดส่วนและลงตัวทางเรขาคณิตอย่างหาที่ติไม่ได้ ตลอดจนการฝังหินสีต่างๆ อย่างประณีตเป็นลวดลาย

ดอกไม้ที่อ่อนช้อย งดงาม สวยสง่า ด้วยเป็นที่ฝังพระศพสตรีผู้สูงศักดิ์และเป็นอนุสาวรีย์แห่งความรัก รวมทั้งเป็นการแสดงออกแห่งพระราชอำนาจของจักรพรรดิผู้เป็นพระสวามี

ทัชมาฮาล ถือเป็นสุดยอดของสถาปัตยกรรมแห่งราชวงศ์โมกุล และเป็นอัญมณีอันล้ำค่าของศิลปะมุสลิมในอินเดีย รวมทั้งเป็นหนึ่งในผลงานชิ้นเอกของมรดกโลกที่คนทั่วโลกต่างสรรเสริญและชื่นชม

๑

ยูเนสโกให้ความช่วยเหลือประเทศไทย
ในการฟื้นฟูบูรณะแหล่งมรดกโลก:
อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
จากเหตุการณ์อุทกภัย

UNESCO aids Thailand in recovering from
flooding of Ayutthaya World Heritage site

นางมณฑิรา อุณาภูล
นางสาวรจนา มโนวัลย์เลา

ความเคลื่อนไหว
(Movement)

๒

งานฉลองจารีกวัตโพธิ์ : มรดกความทรงจำ
แห่งโลก

Memory of the World: Epigraphic Archives
of Wat Pho

สุปราณี คำยวง
กุสุมา นวพันธ์พิมล

๑๒

การประชุมสมัยสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ ๓๖

36th Session of UNESCO General Conference

สุปราณี คำยวง

๑๗

โครงการฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับ
บุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการประจำปี
๒๕๕๕

MOE English Language Training Courses
จิตจรดดา จันทร์แหยม

๑๘

โครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ ประจำปี
๒๕๕๔

Ship for Southeast Asian Youth (2011)
กชกร คัดตพันธ์

๑๓

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสขององค์กร
ซีมีโอ ครั้งที่ ๓๔ คู่ขนานการประชุม
เจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของ
อาเซียน ครั้งที่ ๖ และการประชุมเจ้าหน้าที่
อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียนบวกสาม
ครั้งที่ ๒

34th SEAMEO High Officials Meeting, 6th
ASEAN Senior Officials Meeting on Education
(SOM-ED) and 2nd ASEAN Plus Three Senior
Officials Meeting on Education (SOM-ED+3)
พิมพ์วิรัชญ์ เมืองนิล

๑๔

๕ ปี สถาบันขงจื้อในประเทศไทย

5 Years of Confucius Institute in Thailand
สมทรง งามวงษ์

๑๖

การประชุมคณะกรรมการบริหารของ
ยูเนสโก ครั้งที่ ๑๘๙

189th Session of UNESCO Executive Board
รุ่งกานต์ พันธุ์ภักดี

๑๕

การประชุมคณะทำงานด้านการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์ของเอเปค ครั้งที่ ๓๔

34th APEC Human Resources Development
Working Group Meeting

ชนิษฐา ห้านิรติศัย
ผานิต ทิพย์สุวรรณ

๑๗

การแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษ
ในที่ชุมชนระดับชาติ ประจำปี ๒๕๕๕

International Public Speaking Competition
2012

สมใจ ธีรทิว

๑๖

การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

Education for Sustainable Development
รศ.ดร.วไล ฤกษ์ ป้อมเพชร

บทความมรดกโลก
(World Heritage)

๑๕

ทัชมาฮาล... มรดกโลกแห่งราชวงศ์โมกุล

Taj Mahal : The Mogul Empire
สาวิตรี สุวรรณสถิตย์

บทความพิเศษ
(Special Article)

๑๕

การพัฒนาที่ยั่งยืน : คุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน

Sustainable Development: Sustainable
Quality of Life
รศ.ดร.วไล ฤกษ์ ป้อมเพชร

เรื่องแปล ๕๖-๕๗
(Translate)

เกร็ดข่าว ๖๐-๖๑
(News)

ปกางปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ตั้งแต่ช่วงเดือนตุลาคมไปจนถึงเดือนธันวาคม ได้เกิดวิกฤติอุทกภัยครั้งใหญ่ที่สุดในรอบ ๕๐ ปีขึ้นในประเทศไทย อุทกภัยนี้ครอบคลุมพื้นที่หลายจังหวัดในภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานคร และจังหวัดในเขตปริมณฑล สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างมาก นอกจากนี้ สถานที่สำคัญต่างๆ ก็ถูกน้ำท่วมจนได้รับความเสียหายเช่นเดียวกัน หนึ่งในนั้นก็คือ แหล่งมรดกโลกที่สำคัญของไทย “อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา” ซึ่งทั่วทั้งบริเวณ รวมถึงพระปรางค์วัด โบราณสถานต่างๆ และบริเวณโดยรอบพระนครโบราณทั้งหมดล้วนจมอยู่ใต้น้ำมหาศาลที่เข้าท่วม อุทกภัยครั้งนี้ทำให้ยูเนสโกและนานาชาติซึ่งมีความห่วงใยต่อมรดกโลกแห่งนี้เข้ามาให้ความช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูบูรณะโบราณสถานทั้งในด้านโครงสร้างและวัสดุที่ประดับตกแต่งโบราณสถาน อาทิ ภาพฝาผนังในวัดต่างๆ ซึ่งได้รับผลกระทบจากอุทกภัย เพื่ออนุรักษ์อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาไว้ให้เป็นมรดกโลกที่ทรงคุณค่าสืบต่อไป วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการจึงได้นำบทความพิเศษเกี่ยวกับการฟื้นฟูบูรณะแหล่งมรดกโลกของยูเนสโกแห่งนี้มานำเสนอติดตามได้ในคอลัมน์ In Focus

เนื่องจกวารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการฉบับนี้เป็นฉบับพิเศษ ที่ออกเป็นราย ๖ เดือน (ตุลาคม ๒๕๕๔ - มีนาคม ๒๕๕๕) จึงมีบทความในคอลัมน์ต่างๆ เพิ่มขึ้น หากยังคงเปี่ยมไปด้วยสาระและข้อมูลความรู้มากมาย อาทิ งานฉลองจาริกวัดโพธิ์ มรดกความทรงจำแห่งโลก ที่จัดขึ้นเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๕ เป็นเวลา ๑๐ วัน ๑๐ คืน เพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสที่วัดโพธิ์ได้รับการขึ้นทะเบียนจากองค์การยูเนสโกให้เป็นมรดกความทรงจำแห่งโลก เรื่องการประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ ๓๖ ซึ่งจัดขึ้นทุกๆ ๒ ปี โดยในปีนียูเนสโกได้ประกาศยกย่องให้สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า และ หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ เป็นบุคคลสำคัญระดับโลก เรื่องการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสขององค์การซีมีโอ ครั้งที่ ๓๔ คู่ขนานกับการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๖ และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ ๒ ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงเทพฯ โดยมี ปลัดกระทรวงศึกษาและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของประเทศในอาเซียนเข้าร่วมประชุม เป็นต้น

และบทความมรดกโลกฉบับนี้จะนำท่านผู้อ่านไปชมอนุสรณ์สถานสำคัญและมีชื่อเสียงทั่วโลก นั่นคือ ทัชมาฮาล มรดกโลกแห่งราชวงศ์โมกุลในสาธารณรัฐอินเดีย อนุสาวรีย์แห่งความรักที่งามสง่า อลังการ และมีความสวยงามอย่างหาที่ติไม่ได้ และยังเคยถูกจัดเป็นสิ่งมหัศจรรย์ทางสถาปัตยกรรมของโลกด้วย นอกจากนี้ ยังมีบทความพิเศษจาก รศ.ดร.วไล ฤ ป้อมเพชร อีก ๒ เรื่อง คือ เรื่องการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน : คุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน โปรดติดตามสาระทั้งหมดได้ในเล่ม

ท่านผู้อ่านสามารถติดตามอ่านวารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งฉบับย้อนหลังและฉบับปัจจุบันได้ในเว็บไซต์ www.bic.moe.go.th แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ

In this issue of the Ministry of Education's Bulletin on International Cooperation, there are several articles focusing on tangible and intangible cultural heritage. In terms of tangible cultural heritage, information is provided on the role of UNESCO in recovering the Ayutthaya World Heritage site following the recent flooding. Another article looks at popular Mughal heritage. As for intangible cultural heritage, this special six-month issue focuses on activities to celebrate the inscription of the Epigraphic Archives of Wat Phra Chetuphon Vimongkhararam Rajworamahaviharn (Wat Pho) on the UNESCO Memory of the World register. In addition, it outlines events marking the anniversaries of the birth of Her Majesty the Queen Grandmother and the birth of M.L. Boonlua Debyasuvan, both included on the UNESCO list of anniversaries of eminent personalities at the 36th Session of UNESCO General Conference.

Cultural and educational opportunities for Thai youth are featured in articles on the Ship for Southeast Asian Youth

programme, the English Speaking Year (2012) Project and with the establishment of Confucius Institutes in promoting Chinese language instruction.

Reflected in this issue is also the Thai Ministry of Education's active participation in several international meetings, including the 34th SEAMEO High Officials Meeting, the 6th ASEAN Senior Officials Meeting on Education (SOM-ED), the 2nd ASEAN Plus Three Senior Officials Meeting on Education (SOM-ED+3), the 36th Session of the UNESCO General Conference and 189th UNESCO's Executive Board and the 34th APEC HRD Working Group Meeting.

Finally, I would like to draw attention to the two special articles regarding education for sustainable development.

May I remind you that the Bulletin is also available online at www.bic.moe.go.th.

Until the next issue.

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ

THE BULLETIN ON INTERNATIONAL COOPERATION OF THE MINISTRY OF EDUCATION

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นสื่อในการเผยแพร่ข้อมูลและความเคลื่อนไหว รวมทั้งความคืบหน้าของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในงานด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ
2. เพื่อเป็นแหล่งรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับใช้ในการสืบค้นอ้างอิงในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป
3. เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการในอันที่จะนำมาซึ่งการพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศในอนาคต

กำหนดออก

ปีละ ๔ ฉบับ ประจำเดือน มกราคม - มีนาคม, เมษายน - มิถุนายน, กรกฎาคม - กันยายน และตุลาคม - ธันวาคม

ที่ปรึกษา

- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฝ่ายต่างประเทศ

บรรณาธิการ

นางสาวดุริยา อมตวิวัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ

ผู้จัดการการพิมพ์

นางนฤมล สุวรรณเนตร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

- นางยุวดี ภูริโกโคย ● นางสาวสมใจ ธีรวิสุทธิ์ ● นางชนิษฐา ห่านรัตติศัย ● นายสมทรง งามวงษ์
- นางสาววิไลลักษณ์ ผดุงกิตติมาลย์ ● นางพิมพ์วิรัชญ์ เมืองนิล ● นางสาวสุปราณี คำยวง ● Ms. Elizabeth Saul
- นางสาวสุภา ปาภิภูประภา ● นางสาวสุทิดา ชุณหะวัณเดช ● นางจิรนนท์ ทรงชาติ

สำนักงาน

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐-๒๖๒๘๘-๕๖๔๖-๙ ต่อ ๑๒๔ โทรสาร ๐-๒๖๒๘๘-๕๖๔๙ www.bic.moe.go.th

Objectives

1. To disseminate updated summaries on the work of the Ministry of Education and collaborating organizations on international cooperation
2. To serve as a reference point and platform to stimulate further research into specific programmes and activities
3. To promote the exchange of ideas and information to develop future cooperation

Date of Issue

The Bulletin is a quarterly periodical issued in January, April, July and October.

Advisors

- Permanent Secretary, Ministry of Education
- Deputy Permanent Secretary for Education (Foreign Affairs)

Editor

Duriya Amatavivat Director, Bureau of International Cooperation

Manager

Narumol Suwannetr

Assistant Editors

- Yuwadee Phooriphokhai ● Somjai Theeratith ● Kanittha Hanirattisai ● Somsong Ngamwong
- Wilailuk Padungkitimal ● Phimwarat Muangnil ● Supranee Khamyoang ● Elizabeth Saul
- Supha Pakotiprapha ● Sutisa Chunharuengdech ● Jeeranan Songchart

Office

Bureau of International Cooperation, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education, Ratchadamnoen Nok Avenue, Dusit, Bangkok 10300, Thailand. Tel. 0-2628-5646-9 ext. 124 Fax. 0-2628-5649 www.bic.moe.go.th

พิมพ์ที่ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

บุคคลหรือองค์กรใดต้องการนำข้อเขียน หรือบทความที่อยู่ในวารสารฉบับนี้ไปตีพิมพ์อ้างอิง หรือประโยชน์ในสิ่งตีพิมพ์อื่น ขอความกรุณาแจ้งสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการทราบเป็นการล่วงหน้า และขอให้ระบุชื่อผู้เขียนหรือชื่อวารสารในการอ้างอิงด้วย

ยูเนสโกให้ความช่วยเหลือประเทศไทย ในการฟื้นฟูบูรณะแหล่งมรดกโลก: อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จากเหตุการณ์อุทกภัย

นางมณฑิรา อุนากุล*

นางสาวรจนา มโนลัยเลา**

เมื่อปลายปี ๒๕๕๔ ข่าวเรื่องน้ำท่วมแหล่งมรดกโลก : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาได้รับการเผยแพร่ไปทั่วโลกทำให้ชุมชนนานาชาติมีความห่วงใยเป็นอย่างยิ่ง ความช่วยเหลือจากนานาชาติที่หลังไหลเข้ามาเพื่อช่วยฟื้นฟูแหล่งมรดกโลกแห่งนี้สะท้อนให้เห็นว่าพระนครศรีอยุธยามีความสำคัญในระดับโลก

อุทยานประวัติศาสตร์ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ พร้อมทั้งบริเวณโดยรอบ ต่างก็ได้รับผลกระทบไม่ว่าจะเป็นโบราณสถานยุคศตวรรษที่ ๑๔ จนถึงพระปรางค์ วัด และอีกหลายพื้นที่ในพระนครโบราณแห่งนี้ก็ล้วนจมอยู่ใต้น้ำ

* , ** เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานวัฒนธรรม สำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ

Inscribed on the World Heritage List in 1991, the World Heritage site of the Ancient City of Ayutthaya was flooded for over a month starting in October 2011, along with the rest of the historic city island and surrounding areas. Over 100 historic monuments in all were affected, according to an estimate by the Ministry of Culture's Department of Fine Arts. The Thai Government requested UNESCO to provide technical assistance in order to plan for the post-flood recovery of the World Heritage site and associated areas. UNESCO Bangkok arranged for national and international experts to assess the damage and make recommendations for emergency stabilisation, restoration, and long-term planning. While the international experts indicated concerns about the stability of monuments, foundations and decorative works, they concluded that the direct damage from the flooding on the monuments and heritage site did not appear to be as serious as originally projected. However, they strongly recommended that a more detailed assessment and studies should be undertaken to determine the exact extent of any damage and to accurately plan for restoration and future protection measures. Within this context, UNESCO has pledged to continue supporting the Thai authorities with technical assistance in the immediate stage of repair and in the longer-term planning for the sustainable management and protection of the site from flooding and other natural and man-made disasters.

“ยูเนสโกมีความห่วงใยต่อการฟื้นฟูอยุธยา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้ จำเป็นจะต้องมีการดำเนินงานร่วมกันในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการอุทยานประวัติศาสตร์แห่งนี้และบริเวณโดยรอบ ซึ่งมีทั้งเขตเมืองและพื้นที่ธรรมชาติได้อย่างยั่งยืนในอนาคต”

อันที่จริงแล้ว อาณาบริเวณที่ถูกน้ำท่วมมิได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะแหล่งมรดกโลกเท่านั้น นับตั้งแต่วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ น้ำที่ท่วมเป็นเวลากว่า ๒ เดือนยังได้แผ่ขยายจนครอบคลุมไปทั่วทั้งเกาะประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา เขตเมืองใหม่ และชุมชนต่างๆ ที่อยู่รายรอบเกาะ โดยในบางพื้นที่มีน้ำท่วมสูงกว่า ๓ เมตร และแม้ว่าน้ำได้เริ่มลดลงในบริเวณเกาะชั้นในเมื่อเดือนพฤศจิกายน โบราณสถานอีกมากมายหลายแห่งที่ตั้งอยู่ในบริเวณรอบนอกเกาะก็ยังคงถูกน้ำท่วมเป็นบางส่วนจนถึงกลางเดือนธันวาคม

จากการประเมินของกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม มีโบราณสถานที่ตั้งอยู่ทั้งในและรอบๆ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมมากกว่า ๑๐๐ แห่ง เพื่อรับมือกับอุทกภัยดังกล่าว รัฐบาลไทยได้ขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ในการจัดทำแผนฟื้นฟูแหล่งมรดกโลก : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและบริเวณที่เกี่ยวข้อง ภายหลังเหตุการณ์อุทกภัย โดยสำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ ได้ร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญ

ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในการประเมินและสรุปผลความเสียหาย รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การฟื้นฟู และการจัดทำแผนระยะยาวเพื่อลดผลกระทบจากอุทกภัย (Long-term mitigation planning)

นายกวาง ใจ คิม ผู้อำนวยการยูเนสโก กรุงเทพฯ กล่าวว่า “ยูเนสโกมีความห่วงใยต่อการฟื้นฟูอยุธยา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้ จำเป็นจะต้องมีการดำเนินงานร่วมกันในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการอุทยานประวัติศาสตร์แห่งนี้และบริเวณโดยรอบ ซึ่งมีทั้งเขตเมืองและพื้นที่ธรรมชาติได้อย่างยั่งยืนในอนาคต”

เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้เชี่ยวชาญชาวไทยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒๐ คน ซึ่งนำโดยอธิบดีกรมศิลปากร และบุคลากรของสำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ ได้เดินทางไปยังจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพื่อประเมินผลกระทบของมหาอุทกภัยที่มีต่อมรดกโลกแห่งนี้ ในโอกาสที่มีการสำรวจความเสียหายครั้งแรกภายหลังน้ำลดในครั้งนี้ นายทิม เคอร์ติส หัวหน้าฝ่ายวัฒนธรรม สำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ ได้สะท้อนความห่วงใยของ

ผู้เชี่ยวชาญชาวไทยว่า “การติดตามและประเมินสภาพของแหล่งมรดกโลกและโบราณสถานที่ได้รับคามเสียหาย ทั้งในช่วง ๒-๓ เดือนหลังจากสึนามิและโครงสร้างของโบราณสถานเริ่มแห้งและในระยะยาวเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง”

นายทิม เคอร์ติส กล่าวเพิ่มเติมว่า “ขณะนี้เรื่องที่เราจะต้องพิจารณาและนำมาเชื่อมโยงกันมี ๒ ประเด็น ได้แก่ การอนุรักษ์พระนครศรีอยุธยาในฐานะของแหล่งมรดกโลกที่ตั้งอยู่ในภูมิทัศน์ในเมือง ซึ่งยังมีผู้คนอาศัยอยู่ และการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ที่น้ำท่วมถึงทั้งหมด”

ภายใต้การสนับสนุนของยูเนสโก คณะผู้เชี่ยวชาญต่างชาติได้เดินทางมาสำรวจภาคสนามในโบราณสถานที่สำคัญๆ หลายแห่งของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน - ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งขณะนั้นโบราณสถานบางแห่ง อาทิ บ่อมเพชร และวัดไชยวัฒนาราม ก็ยังคงถูกน้ำท่วม ในขณะที่บางแห่ง รวมถึงวัดพระศรีสรรเพชญ์ระดับน้ำได้แห้งลงแล้ว โดยนาย Carlo Giantomassi ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์ภาพฝาผนังจากสาธารณรัฐอิตาลี

ก็ได้สำรวจภาพฝาผนังที่สำคัญๆ เช่น ในวัดประดู่ และวัดพุทไธศวรรย์ เป็นต้น โดยมี ดร. Zoran Vojinovic ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการน้ำจากสถาบันการศึกษาเรื่องน้ำของยูเนสโก (UNESCO-IHE Institute for Water Education) ซึ่งตั้งอยู่ที่ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ร่วมอยู่ในคณะผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการน้ำที่ดำเนินการสำรวจเส้นทางที่น้ำไหลผ่าน ทั้งเส้นทางน้ำไหลที่มีอยู่เดิมและเส้นทางน้ำไหลชั่วคราว รวมทั้งยังได้สำรวจโครงสร้างพื้นฐานในการจัดการน้ำในเกาะอยุธยาและบริเวณโดยรอบอีกด้วย

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ก็ยังมีผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นๆ อาทิ ศาสตราจารย์ Giorgio Gianighian ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมจากมหาวิทยาลัยนานาชาติของ

สาธารณรัฐอิตาลีซึ่งได้รับการสนับสนุนจากยูเนสโก รวมทั้งคณะผู้เชี่ยวชาญด้านมรดกทางวัฒนธรรมชาวญี่ปุ่นซึ่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลญี่ปุ่น มาร่วมเป็นคณะทำงานด้วย

คณะผู้เชี่ยวชาญต่างชาติเหล่านี้ทำงานร่วมกับคณะผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่างๆ ในประเทศไทย อาทิ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) กรมโยธาธิการและผังเมือง วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย คณะกรรมการโบราณสถานแห่งชาติด้วยสภาการโบราณสถานระหว่างประเทศ (ICOMOS Thailand) และสมาคมสถาปนิกสยาม โดยมีผู้เชี่ยวชาญจากกรมศิลปากร คณะผู้แทนจากสถานเอกอัครราชทูตโปรตุเกส และสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริการ่วมคณะอยู่ด้วย

คณะผู้เชี่ยวชาญต่างชาติได้แสดงความห่วงใยเกี่ยวกับความมั่นคงของโบราณสถานต่างๆ ทั้งในด้านโครงสร้างและวัสดุต่างๆ ที่ประดับตกแต่งโบราณสถานเหล่านั้น อย่างไรก็ตาม คณะผู้เชี่ยวชาญต่างชาติสรุปว่า น้ำท่วมไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อโบราณสถานและแหล่งมรดกโลกนี้อย่างรุนแรงตามที่ได้เคยคาดการณ์ไว้ อย่างไรก็ตาม คณะผู้เชี่ยวชาญต่างชาติได้แนะนำว่าควรจะมีการประเมินและศึกษาอย่างละเอียดต่อไป เพื่อให้ทราบขอบข่ายความเสียหายที่ชัดเจน และเพื่อให้สามารถวางแผนการฟื้นฟูและจัดทำแผนระยะยาวในการป้องกันและลดผลกระทบจากอุทกภัยได้อย่างถูกต้องในอนาคต

คณะผู้เชี่ยวชาญของไทยจากสมาคมสถาปนิกสยาม และคณะกรรมการโบราณสถานแห่งชาติว่าด้วยสภาการโบราณสถานระหว่างประเทศ (ICOMOS Thailand) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรบริหารจัดการแหล่งมรดกโลกนี้ในลักษณะองค์รวม โดยให้บูรณาการเรื่องความจำเป็นในการป้องกันแหล่งโบราณคดีควบคู่ไปกับบริบทของการจัดการเมืองและสิ่งแวดล้อม

ศาสตราจารย์ Giorgio Gianighian ก็ได้สะท้อนมุมมองในลักษณะองค์รวมเช่นเดียวกัน โดยกล่าวว่า เราควรตระหนักและรักษาไว้ซึ่งคุณค่าของพระนครศรีอยุธยาใน

ฐานะที่เป็นเมืองน้ำด้วย มิใช่เพียงแต่คำนึงถึงการปกป้องอุทยานประวัติศาสตร์โบราณคดีนี้เพียงลำพังเท่านั้น เราจะต้องบูรณาการอุทยานประวัติศาสตร์โบราณคดีนี้เข้ากับองค์ประกอบอื่นๆ ของเมือง ไม่ว่าจะเป็นบ้านเรือนประชาชนที่สร้างขึ้นตามแบบสถาปัตยกรรมท้องถิ่น เครื่องใช้เคลือบ และส่วนต่างๆ ที่ประกอบกันขึ้นอย่างซับซ้อนและทำให้เกิดลักษณะที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง

ส่วนนาย Carlo Giantomassi กล่าวว่า ภาพฝาผนังมีรอยแตกกร้าวและได้รับความเสียหายจากน้ำและเกลือซัลเฟต/เกลือไนเตรด ทั้งนี้ นอกจากน้ำได้ไหลซึมเข้าสู่ภาพฝาผนังสูงถึง ๒ เมตรแล้ว ปัจจัยและความเสี่ยงอื่นๆ ที่เกิดขึ้นก่อนน้ำท่วมก็ทำให้ภาพฝาผนังได้รับความเสียหายเช่นเดียวกัน

นาง Yoko Futagami ผู้เชี่ยวชาญการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมของโบราณสถานกล่าวว่า เกลือและโคลนที่สะสมอยู่ในอิฐของโบราณสถานต่างๆ จะทำให้เกิดสาหร่ายและตะกอนบนผิวของอิฐ ดังนั้น การทำความสะอาดและการตรวจสอบเพิ่มเติมจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง

ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการน้ำ ๒ ท่าน ได้แก่ ดร. Vojinovic และ ดร. Tetsuo Mizuta เสนอแนะว่า การจัดการความเสี่ยง

จากปัญหาน้ำท่วมนั้นจะต้องมีการวางแผนและการดำเนินงานทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค โดยอาศัยแนวทางการแก้ไขปัญหาทั้งในเชิงโครงสร้างและอื่นๆ ประกอบกัน

ดร. Vojinovic ยังเสนอแนะด้วยการแก้ไขปัญหาระยะสั้นได้แก่ การยกระดับเขื่อนหรือทำนบกั้นน้ำ การขุดลอกคูคลอง การสร้างทำนบกั้นน้ำชั่วคราว และการสูบน้ำออก ส่วนการแก้ไขปัญหาระยะกลาง ได้แก่ การขยายคลองให้กว้างขึ้น การสร้างสระน้ำอเนกประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำในช่วงฤดูฝน และการป้องกันน้ำท่วมโบราณสถานต่างๆ สำหรับการแก้ไขปัญหาระยะยาวนั้นจะต้องอาศัยมาตรการที่สามารถจัดการกับมวลน้ำขนาดมหึมาได้ อาทิ การสร้างทางน้ำไหลขึ้นใหม่เพื่อเปลี่ยนทิศทางของน้ำ

ดร. ธงชัย โจนกนันทน์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการความเสี่ยงของไทยได้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ในการจัดทำแผนงานลดความเสี่ยงจากอุทกภัย (Flood risk mitigation plans) จะต้องพิจารณาถึงอันตรายของภัยพิบัติอย่างรอบด้านเพื่อป้องกันแหล่งมรดกโลกนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ยูเนสโกได้ให้ความสำคัญกับการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในแหล่งมรดกต่างๆ โดยเฉพาะ

ที่เป็นแหล่งมรดกโลก และในระยะเวลาสิบปีที่ผ่านมา หลายๆ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกก็ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติต่างๆ แหล่งมรดกโลกหลายแห่งก็ได้รับความเสียหายอย่างหนัก รวมถึงเมืองแบม (Bam) ในสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน และพรัมบานันต์ (Prambanan) ในสาธารณรัฐอินโดนีเซียด้วย

ในปีพ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการมรดกโลกได้อนุมัติยุทธศาสตร์เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นต่อทรัพย์สินในแหล่งมรดกโลกต่างๆ โดยเรียกร้องให้รัฐสมาชิกบริหารจัดการแหล่งมรดกโลกในประเทศของตนโดยพิจารณาถึงภัยพิบัติต่างๆ อย่างรอบด้าน รวมทั้งให้สร้างความตระหนักแก่เจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติระดับชาติ เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นต่อแหล่งมรดกและสถานที่สำคัญๆ ทางวัฒนธรรม

ยูเนสโกให้คำมั่นว่า จะยังคงให้การสนับสนุนเจ้าหน้าที่ของไทยซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการฟื้นฟูพระนครศรีอยุธยา ซึ่งรวมถึงการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการบูรณะโบราณสถานต่างๆ ในปัจจุบันและการจัดทำแผนงานระยะยาวเพื่อให้สามารถป้องกันแหล่ง

มรดกโลกนี้จากอุทกภัยและภัยพิบัติต่างๆ ทั้งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและโดยการกระทำของมนุษย์ได้อย่างยั่งยืน และด้วยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างยูเนสโกและเจ้าหน้าที่ของไทย วิกฤติจากอุทกภัยครั้งนี้ถือได้ว่าเป็นโอกาสอันดีที่จะมีการปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการอนุรักษ์และการจัดการอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาซึ่งเป็นแหล่งมรดกโลกแห่งนี้ให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต ✨

(สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ที่ culture.bgk@unesco.org)

UNESCO aids Thailand in recovering from flooding of Ayutthaya World Heritage site

By Rojana Manowalailao and Montira Unakul, UNESCO Bangkok

The international community reacted with great concern when news of the flooding of the World Heritage site of Ayutthaya was broadcast around the world last year.

Inscribed on the World Heritage List in 1991, the entire World Heritage site was affected, with monuments dating back to the fourteenth century submerged by water, including reliquary towers, monasteries and other parts of the ancient city.

In fact, it was not only the World Heritage site that was flooded. The entire historic island of Ayutthaya, the modern city, and various communities in its surrounding area were submerged by water for over a month starting from 4 October 2011. In some areas, the flood waters reached a level of approximately 3 meters high. While the water receded in the inner island by November, a number of monuments in the outer periphery remained partly flooded until mid-December. More than 100 historic monuments in and around Ayutthaya World Heritage Site were affected by floods, according to an estimate by the Ministry of Culture's Department of Fine Arts.

In response to the flooding crisis, the Thai Government requested assistance from UNESCO to provide technical assistance in order to plan for the post-flood recovery of the World Heritage site and associated areas. UNESCO Bangkok arranged for national and international experts to conduct damage assessment and make recommendations for emergency stabilisation, restoration, and long-term mitigation planning.

"UNESCO is concerned about the recovery of Ayutthaya both in the short-term and the long-term," said Gwang-Jo Kim, Director of the UNESCO Bangkok office. "A multi-disciplinary effort will be needed to ensure that the historic site and its larger urban and natural context will be sustainably managed in the future."

On 17 November 2011, over 20 Thai experts and staff from UNESCO Bangkok made an official visit to Ayutthaya to assess the impact to the World Heritage property from the heavy flooding. This visit was the first official damage assessment survey after the water receded.

Accompanied by the Director-General of the Fine Arts Department and her staff, the experts were sent from King Mongkut's University of Technology Thonburi, Department of Public Works and Town & Country Planning, ICOMOS Thailand Association, Asian Institute of Technology, Association of Siamese Architects under Royal Patronage, Hydro and Agro Informatics Institute, Engineering Institute of Thailand under H.M. the King's Patronage.

Reflecting the concerns of the national experts, Mr. Tim Curtis, Chief of Culture Unit, UNESCO Bangkok noted: "There is a need to closely monitor the condition of the sites and the affected monuments, especially in the next few months as foundation and structures dry out, as well as, of course, over the long-term."

"We have two issues at hand: first is the heritage conservation of Ayutthaya as

a World Heritage Site in a living urban landscape; second is the flood water management issue of the whole flood plain. We need to link those two together," concluded Mr. Curtis.

Reflecting the global significance of Ayutthaya, an outpouring of international assistance was offered for the recovery of the site.

UNESCO arranged for an international expert field survey mission on November 30 and December 1, 2012. The mission visited key monuments in Ayutthaya, some of which were still partly flooded at the time, such as Pom Phet Fort and Wat Chaiwattanaram, while others are already dry, such as Wat Phra Si San Phet. The water management experts went to survey the existing permanent and temporary waterways and water management infrastructure in the historical island and the outside area. The mural conservation specialists went to inspect temples with important murals such as Wat Pradoo and Wat Puttaisawan.

With support from UNESCO, the mission included Mr. Carlo Giantomassi, mural painting expert from Italy and Dr. Zoran Vojinovic, water management specialist from UNESCO-IHE Institute for Water Education in the Netherlands. Professor Giorgio Gianighian from the University IUAV of Venice, Italy, also undertook a later mission to the site in January 2012. In addition, through the assistance of the Japanese government, experts from the Japan Consortium for International Cooperation in Culture Heritage were also sent.

The international experts worked alongside Thai specialists from the Asian Institute of Technology, Department of Public Works and Town Planning, Engineering Institute of Thailand, ICOMOS Thailand and the Association of Siamese Architects. The mission was accompanied by specialists from the Fine Arts Department and representatives of the Embassies of Portugal and the United States of America.

While the international experts indicated concerns about stability of monuments, foundation and decorative works, they concluded that the direct damage from the flooding on the monuments and heritage site did not appear to be as serious as originally projected. However, they strongly recommended that further detailed assessment and studies should be undertaken to determine the exact extent of any damage and to accurately plan for restoration and future mitigation and protection.

Experts from ICOMOS Thailand and the Association of Siamese Architects recommended that a holistic approach to the management of the site should be taken, integrating the needs of archaeological protection with the overall management of the urban and environmental context.

Reflecting this holistic approach, Professor Gianighian called for the recognition of Ayutthaya as a water-city. Thus, it should be valued as such and not only for its archaeological park. The archaeological park should be integrated with all the other elements of the city: the living vernacular architecture, the canals network, and other features which are all part of a multi-layered complex of high value.

Regarding the murals, specialist Mr. Giantomassi said the murals had been damaged by water and salt, and also showed cracking. Due to capillary action, the water

had risen up to 2 meters high. Based on rapid field testing, both sulphate and nitrate salts were found. The damage to the murals resulted not only from the floodwaters, but also from pre-existing factors and vulnerability.

Meanwhile, for the architectural monuments, Japanese conservation specialist Ms. Yoko Futagami concurred that the brick monuments also showed accumulation of salt and mud, which could lead to growth of algae and scaling of the brick surface. Cleaning would need to be carried out, as well as further investigation.

Regarding flood risk management, UNESCO-IHE expert Dr. Vojinovic and Japanese specialist Dr. Tetsuo Mizuta recommended that water management needed to be planned and undertaken at both micro and macro level. They noted further that, "A combination of both structural and non-structural solutions needs to be considered; one without the other will not be sufficient."

Dr. Vojinovic also suggested that in the short-term, existing dykes can be improved or raised, canals should be dredged and portable dykes and pumps can be deployed. In the mid-term, some of the channels can be widened, multi-purpose ponds can be built for water retention during the rainy season, and monuments can be flood-proofed. In the long-term, measures may be needed to counteract the mega-scale of water, such as construction of diversion channels, he said.

Thai disaster management specialist Dr. Thongchai Roachanakanun noted further that any flood risk mitigation plans should be undertaken within the framework of a multi-hazard disaster mitigation plan, in order to comprehensively protect the site.

In recent years, UNESCO has placed a major emphasis on the issue of disaster

risk reduction for heritage sites, particularly World Heritage sites. Over the past ten years, multiple countries across the Asia-Pacific region have been heavily affected by a variety of hazards, and various World Heritage sites have sustained significant damage, such as Bam in Iran and Prambanan in Indonesia.

The World Heritage Committee adopted a Strategy for Reducing Disaster Risks at World Heritage properties in 2007, calling for countries to include disaster issues as part of their site management. The Strategy also called for the need to raise awareness among national disaster management authorities about the importance of disaster risk reduction for cultural heritage sites and institutions.

Within this context, UNESCO has pledged to continue supporting the Thai authorities in the recovery of Ayutthaya. This includes technical assistance in the immediate stage of repair and in the longer-term planning for the sustainable protection of the site from flooding and other natural and man-made hazards. With close cooperation with Thai authorities, it is hoped that the flood crisis will actually provide a positive opportunity to improve the overall conservation and management of the Ayutthaya World Heritage site in the future.

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จไปทรงสดับพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ และสดับพระธรรมเทศนาในงานฉลอง

จารึกวัดโพธิ์ : มรดกความทรงจำแห่งโลก

The UNESCO Memory of the World Programme and Register was established in 1992 in order to raise awareness on the existence and significance of the world's documentary heritage. Thailand has submitted three nominations to date and all have been accepted by the UNESCO International Advisory Committee on Memory of the World. The first was King Ramkhamhaeng's inscription from the 13th century, approved in 2003; the second the Archival Documents of King Chulalongkorn's Transformation of Siam (1968-1910) in 2009; and the most recent, the Epigraphic Archives of Wat Phra Chetuphon Vimongkhararam Rajworamahaviham, commonly known as Wat Pho, in March 2011.

To celebrate the inclusion of the latter, the Ministry of Education, Thai National Commission for UNESCO and Thai National Commission on Memory of the World collaborated with Wat Pho and the Ministry of Culture, Phra Buddha Yodfa Funding Foundation and Sirivadhanabhakdi Foundation to organise a number of special activities between 24th December 2011 and 2nd January 2012. The aim was to make the inscriptions better known to Thais and foreigners alike, as well as to raise public awareness over the importance of documentary heritage and its preservation.

สุปราณี คำยวง*
กุสุมา นวพันธ์พิมล**

เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๗.๓๐ น. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงสดับพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์และสดับพระธรรมเทศนามหาชาติ ถิ่นมหาราช ในงานฉลองจารึกวัดโพธิ์ : มรดกความทรงจำแห่งโลก ณ พระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม โดยนายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นางสุกมล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม และคณะกรรมการจัดงานจารึกวัดโพธิ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ

งานฉลองจารึกวัดโพธิ์ เป็นงานที่กระทรวงศึกษาธิการในฐานะคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโก ร่วมกับ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร กระทรวงวัฒนธรรม มูลนิธิ "ทุนพระพุทธยอดฟ้า" ในพระบรมราชูปถัมภ์ และมูลนิธิสิริวัฒนภักดี ร่วมกันจัดขึ้นเนื่องในโอกาสที่ยูเนสโกได้ประกาศรับรองจารึกวัดโพธิ์เป็นมรดกความทรงจำแห่งโลก โดยจัดในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวร-

* นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
** นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

มหาวิหาร และบริเวณโดยรอบวัด มีกิจกรรมต่างๆ มากมาย ประกอบด้วย การเสวนาทางวิชาการ การจัดงานออกตลาดย้อนยุค ตลาดหลวงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ การสาธิตอาหารท้องถิ่นภาคต่างๆ การแสดงโขน การแสดงศิลปะพื้นบ้าน การละเล่นของหลวง ขบวนแห่ฟุ่มเทียนรอบอุโบสถ การบรรเลงดนตรีไทยจากโรงเรียนต่างๆ การจัดแสดงสาธิตวิถีชีวิตยุครัตนโกสินทร์ตอนต้น การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัดโพธิ์และจารึกวัดโพธิ์ เป็นต้น ซึ่งนอกจากผู้เข้าร่วมงานจะได้ร่วมทำบุญ ร่วมสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และศึกษาหาความรู้จากจารึกวัดโพธิ์ในงานแล้ว ยังได้เพลิดเพลินกับบรรยากาศย้อนยุคสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ และได้เลือกชมเลือกซื้อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเป็นของขวัญปีใหม่ด้วย โดยงานนี้ได้จัดขึ้นเป็นเวลา ๑๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๕

การจัดงานในครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการร่วมฉลองและเผยแพร่จารึกวัดโพธิ์ที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประดิษฐานไว้ภายในพระอารามเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของมหาชนแล้ว ยังเป็นการร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๘๔ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ และเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ๗๙ พรรษา ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ อีกด้วย ซึ่งในการเสด็จพระราชดำเนิน ทรงสดับพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์และสดับพระธรรมเทศนา ในวันดังกล่าว พระสงฆ์สมณศักดิ์ จำนวน ๘๕ รูป ได้เจริญพระพุทธมนต์ และพระครูวินัยธรรมานพ กนุดสีโล ถวายพระธรรมเทศนามหาชาติ

กัณฑ์มหาราช และพระธรรมปัญญาบดี เจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ถวายพระพุทธทวปฏิมากรจำลอง แต่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก มีประกาศรับรองให้จารึกวัดโพธิ์ ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกแห่งความทรงจำแห่งโลกในทะเบียนนานาชาติ ในวาระการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษานานาชาติว่าด้วยแผนงานความทรงจำแห่งโลกของยูเนสโก ครั้งที่ ๑๐ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ณ เมืองแมนเชสเตอร์ สหราชอาณาจักร เพื่อเผยแพร่จารึกวัดโพธิ์ ที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้า

เจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จารึกประดิษฐานไว้ภายในพระอาราม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของมหาชน เนื่องจากมีความสำคัญตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานของแผนงานมรดกความทรงจำแห่งโลกฯ อาทิ มีความโดดเด่นด้านการรวบรวมข้อมูล เนื้อหาความรู้หลากหลาย

มรดกความทรงจำแห่งโลกของไทยมีทั้งหมด ๓ ชิ้น ได้แก่

๑. ศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง หลักที่ ๑ ได้รับการขึ้นทะเบียนไว้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งถือว่าเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่บันทึกและประกาศข้อมูลข่าวสารสาธารณะ และนโยบายของรัฐโบราณให้สาธารณชนรับทราบ และมีผลต่อประวัติศาสตร์ของโลกนอกพรมแดนวัฒนธรรมของไทย ทำให้เข้าใจความสำคัญของการปกครอง การค้าขาย การติดต่อแลกเปลี่ยนกับชาติต่างๆ ในช่วงเวลาของยุคสุโขทัยมีความสมบูรณ์ในตัวเอง นับเป็นเอกสารสาธารณะที่หายากยิ่ง

๒. เอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ ของรัชกาลที่ ๕ ได้รับการขึ้นทะเบียนปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นเอกสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสยาม รวมพระอัจฉริยภาพทุกด้านที่ทรงปรับปรุงเปลี่ยนแปลงส่งเสริมให้สยามอยู่ได้อย่างสงบ ประกอบด้วยเอกสารการเลิกทาสและเอกสารอื่นที่แสดงให้เห็นถึง

นโยบายและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมให้กรุงสยามดำเนินนโยบายต่างประเทศที่ทำให้ประเทศสามารถอยู่ในความสงบได้อย่างดี โดยเป็นเอกสารต้นฉบับทั้งหมด ๘ แฉกหน้า ปัจจุบันจัดเก็บไว้ที่หอสมุดแห่งชาติ และหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

๓. จารึกวัดโพธิ์ได้รับการประกาศ ขึ้นทะเบียนในระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และขึ้นทะเบียนในระดับโลกในปี พ.ศ. ๒๕๕๔

“วัดโพธิ์” หรือ “วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร” เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก เป็นวัดโบราณเก่าแก่ที่ราษฎรสร้างขึ้นมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ต่อมาได้ถือว่าเป็นพระอารามหลวงประจำรัชกาลที่ ๑ และมีการบูรณปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ซึ่งได้เริ่มมี “จารึกวัดโพธิ์” ขึ้น โดยพระองค์ได้มีพระราชประสงค์ให้พระอารามแห่งนี้เป็น “มหาวิทยาลัย” สำหรับประชาชนทั่วไป พระองค์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำเอาองค์ความรู้จากปราชญ์ของไทยและสรรพศิลปวิทยาการต่างๆ เช่น ตำราการแพทย์โบราณคดี และวรรณกรรม โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอนทั้งหลาย ฯลฯ มาจารึกลงบนแผ่นหินอ่อนประดับไว้ตามบริเวณผนัง-เสาพระระเบียงรอบพระอุโบสถ พระวิหาร พระวิหารคด และศาลารายรอบพระมณฑปภายในวัด ซึ่งทรง

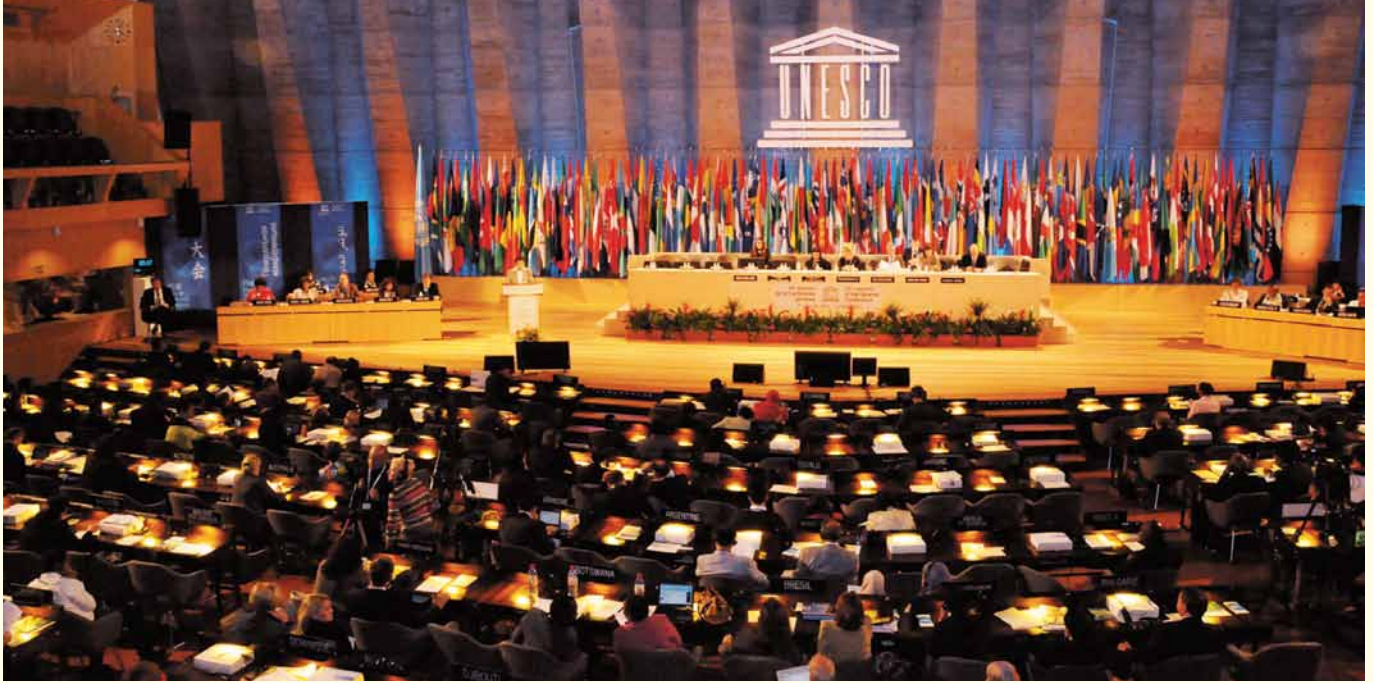
มุ่งหวังให้ยั่งยืนและเผยแพร่ให้ประชาชนศึกษาได้อย่างเสรี เป็นแหล่งเล่าเรียนวิชาความรู้ของมหาชน โดยไม่เลือกชนชั้นวรรณะ ยศถาบรรดาศักดิ์ เพราะในสมัยนั้นยังไม่มีหนังสือ ไม่มีโรงเรียน การเล่าเรียนส่วนใหญ่จะมีสอนให้อยู่ตามวัดต่างๆ เท่านั้น พระอารามแห่งนี้จึงเปรียบเสมือนมหาวิทยาลัยแห่งแรกของไทยเพิ่มเติมจากการเล่าเรียนวิชาสามัญศึกษาที่มีอยู่ตามวัดทั่วไป แม้ว่าเวลาจะผ่านไปกว่า ๑๗๔ ปี วัดโพธิ์ก็ยังคงเป็นแหล่งเรียนรู้สรรพวิทยา เห็นได้จากความรู้เกี่ยวกับโยคะศาสตร์และตำราการนวดแผนโบราณวัดโพธิ์เป็นที่รู้จักแพร่หลายออกไปทั่วโลกในปัจจุบัน

การจัดงานฉลองจารึกวัดโพธิ์ในโอกาสที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำโลกในครั้งนี้จึงถือเป็นโอกาสสำคัญในการที่จะเผยแพร่องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์และมีความหลากหลายให้แก่ประชาชนคนไทยโดยทั่วไป รวมไปถึงนักเรียน นิสิตนักศึกษา และชาวต่างประเทศ ได้เรียนรู้ ร่วมกันอนุรักษ์และสืบสานองค์ความรู้เหล่านั้นต่อไปในอนาคต*

การประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ ๓๖

สุปราณี ค้ายวง*

The 36th session of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) General Conference took place at the UNESCO headquarters in Paris, France between October 24 - November 10, 2011.

Keen to maintain its active and constructive role in UNESCO, Thailand presented its candidature once again to the UNESCO Executive Board and was honoured to be among the fifty eight member countries that were elected and to serve. Thailand was also successful in its bid to join the organization's intergovernmental committees on: Man and the Biosphere (MAB), Management of Social Transformation (MOST), Intergovernmental Bioethics Committee (IGBC) as well as the Legal Committee.

In addition, the General Conference approved Thailand's proposal to include the 150th Anniversary of the Birth of Her Majesty the Queen Grandmother and the 100th anniversary of the birth of M.L. Boonlua Debyasuvan on the list of anniversaries of eminent personalities to be celebrated by Member States and Associate Members in 2012.

ความเป็นมา

องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ได้จัดการประชุมสมัชชาสามัญ ครั้งที่ ๓๖ (36th session of UNESCO General Conference) ระหว่างวันที่ ๒๕ ตุลาคม - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งการประชุมสมัชชาสามัญเป็นองค์การดำเนินงานสูงสุดของยูเนสโก และจะมีการประชุมเป็นประจำทุก ๒ ปี โดยยูเนสโกจะเชิญประเทศสมาชิกเข้าร่วมประชุม ปัจจุบันมีทั้งหมด ๑๙๓ ประเทศรวมทั้งประเทศไทย ทั้งนี้ ระหว่างการประชุมจะมีการรับรองสมาชิกใหม่ ๒ ประเทศ โดยวัตถุประสงค์ของการประชุมเพื่อพิจารณาแผนงานและงบประมาณตลอดจนทิศทางการทำงานของยูเนสโก

เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวเกิดปัญหาอุทกภัยในหลายจังหวัดรวมทั้งกรุงเทพมหานคร ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้กำหนดที่จะเดินทางเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว จำเป็นต้องดูแลสถานการณ์

* นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

อุทกภัย จึงได้มอบหมายให้ ดร.ศศิธรา พิชัยชาญณรงค์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย และกล่าว ถ้อยแถลงในการประชุมเต็มคณะเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยสรุปสาระสำคัญของ การประชุมได้ ดังนี้

สาระสำคัญของการประชุม

๑. ถ้อยแถลงของหัวหน้าคณะผู้แทนไทย

ดร.ศศิธรา พิชัยชาญณรงค์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะรองประธาน คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา แห่งสหประชาชาติ และหัวหน้าคณะผู้แทนไทย กล่าวถ้อยแถลงในการประชุมสมัชชาสามัญของ ยูเนสโก ครั้งที่ ๓๖ ณ สำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยได้กล่าวแสดงความขอบคุณต่อ ยูเนสโกในนามของรัฐบาลไทยและกระทรวง ศึกษาธิการ ที่ได้ให้ความสำคัญกับสถานการณ์ อุทกภัยครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ของ ประเทศไทย จนส่งผลกระทบต่อการศึกษา และมรดกทางวัฒนธรรม ทำให้มีผู้เสียชีวิต ทรัพย์สินสูญหาย ธุรกิจ วิถีชีวิต รวมถึง สถานศึกษาและแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม ได้รับความเสียหาย มีผู้เสียชีวิตกว่า ๓๐๐ คน และผู้ได้รับผลกระทบกว่า ๒,๘๐๐,๐๐๐ คน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นเด็กถึง ๑ ใน ๔ ส่วน สำหรับ กระทรวงศึกษาธิการมีสถานศึกษาได้รับความ เสียหายประมาณ ๓,๕๐๐ แห่ง มูลค่าความ เสียหายในเบื้องต้นประมาณ ๘๐ ล้านดอลลาร์ สหรัฐฯ และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจาก ต้องสร้าง ซ่อมแซมอาคารเรียน โครงสร้างปัจจัย พื้นฐาน การจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน ทั้งนี้รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณช่วยเหลือ ไปยังสถานศึกษาที่ประสบภัยแล้ว และ ยังจัดให้มีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในช่วงระหว่างการฟื้นฟูอีกด้วย ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการจึงแสดงความขอบคุณประเทศ ต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลือและขอบคุณยูเนสโก ที่ได้ ช่วย ป้องกันอุทยานประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา แหล่งมรดกโลกทาง วัฒนธรรม รวมทั้งเชิญชวนอาสาสมัครจาก

ทุกประเทศทั่วโลกเพื่อช่วยเหลือตามแผนการ ฟื้นฟูประเทศไทย ในการสร้าง ซ่อมแซม สถานศึกษาหรือการช่วยเหลืออุปกรณ์การเรียน การสอนต่างๆ

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึง ช่วงเวลาที่มีความหมายต่อประชาชนชาวไทย ทุกคน เนื่องจากปีนี้เป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวมีพระชนมายุ ๘๔ พรรษา ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระองค์เป็น แนวทางในการดำรงชีวิตของประชาชนใน ประเทศ และได้มีการนำไปประยุกต์ใช้ใ บางประเทศของทวีปแอฟริกาตามโครงการ ความร่วมมือของประเทศกำลังพัฒนา ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน (น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ได้ประกาศเจตนารมณ์ในการนำปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาสร้างความเข้มแข็งและ ความสมดุลทางเศรษฐกิจ รวมถึงการสร้าง สังคมแห่งความเสมอภาคและความยุติธรรม การศึกษาเพื่อการมีงานทำเป็นแนวทางหนึ่ง ของการลดช่องว่างระหว่างกลุ่มคนและเป็นการ สร้างความมั่นคงของการมีรายได้ รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศ ยุทธศาสตร์ ๒๕๕๕ เพื่อขับเคลื่อนนโยบาย ด้านการศึกษา รองรับการเปลี่ยนแปลงของ บริบทโลกภายใต้กรอบเวลา ๒ ปี ให้สามารถ พัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ ใน ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์และอาชีพเฉพาะทาง

ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคของโลก จากสถานการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ทำให้เป็นที่ประจักษ์ว่าเราควรให้ความสำคัญ ในเรื่องสมุทรศาสตร์ การบริหารจัดการ การ ปกป้องมหาสมุทรและชายฝั่ง ตามที่ปรากฏ ในวาระการประชุมคณะกรรมการด้าน วิทยาศาสตร์ของยูเนสโก และขอให้ประเทศ สมาชิกได้มีการผลักดันในเรื่องนี้ด้วย นอกจากนี้ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ขอยืนยันว่า ประเทศไทยยินดีให้การสนับสนุนการทำงาน ร่วมกับยูเนสโกอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะการ เสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงาน ร่วมกับสำนักงานยูเนสโกที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์ภูมิภาคหนึ่งของสหประชาชาติใน เอเชียแปซิฟิกเพื่อให้เกิดการพัฒนาไปสู่ความ สำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรทั้งในด้าน การศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรมและ การสื่อสารต่อไป

๒. การประกาศยกย่องบุคคลสำคัญของไทยในกรอบงานยูเนสโก

ที่ประชุมสมัชชาสามัญได้มีมติให้บรรจุ รายการที่ประเทศไทยเสนอขอให้ยูเนสโก ร่วมเฉลิมฉลอง จำนวน ๒ รายการ โดยได้ ประกาศยกย่องสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ทรงเป็นบุคคลสำคัญของโลก เนื่องในโอกาส วันพระราชสมภพครบ ๑๕๐ ปี วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ในฐานะที่ทรงมีผลงาน

ดีเด่นด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์สุขภาพ และการอนุรักษ์พัฒนาวัฒนธรรม และประกาศยกย่องหม่อมหลวง บุญเหลือ เทพยสุวรรณ เนื่องในโอกาสวันครบรอบ ๑๐๐ ปีชาตกาล ในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ ในฐานะที่เป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่นด้านการศึกษา วัฒนธรรม ภาษาและวรรณคดี การส่งเสริมสถานภาพสตรี และการส่งเสริมสันติภาพ

สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า พระนามเดิม พระเจ้าลูกเธอ พระองค์เจ้าหญิงสว่างวัฒนา เป็นพระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชสมภพแต่เจ้าจอมมารดาเปี่ยม เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๐๕ ทรงเป็นพระอัยยิกาเจ้า (ย่า) ในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลฯ และพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ พระองค์ทรงดำรงตำแหน่งองค์สภาชนนีสภาอุณาโลมแดง ซึ่งเป็นชื่อของสภาภคินีไทยเมื่อครั้งแรกตั้งในต้นรัชกาลที่ ๕ เป็นพระองค์แรกและพระองค์เดียว และองค์สภานายิกา สภาภคินีไทย พระองค์ที่ ๒ และทรงสร้างสถานพยาบาลขึ้น ปัจจุบันคือโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของสภาภคินีไทย และพระองค์ยังทรงริเริ่มหน่วยแพทย์เคลื่อนที่เพื่อให้บริการรักษาแก่ประชาชนที่อยู่ห่างไกลด้วย สำหรับพระราชกรณียกิจด้านการศึกษา นั้น พระองค์ได้พระราชทานพระราชทรัพย์เพื่อบำรุงโรงเรียนต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วน

ภูมิภาค เช่น โรงเรียนราชินี โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนเจ้าฟ้าสร้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โรงเรียนวนาริเฉลิม จังหวัดสงขลา เป็นต้น นอกจากนี้ ยังทรงสนพระทัยด้านศิลปหัตถกรรม เช่น การทอผ้า ทรงสร้างโรงเรียนเย็บผ้าส่วนพระองค์ขึ้น ณ พระที่นั่งทรงธรรม บริเวณสวนศิวาลัย ภายในพระบรมมหาราชวัง และโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง “หูกทอผ้าพื้นบ้าน” ขึ้นที่พระตำหนักศรีราชา

ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านการศึกษาของประเทศไทย โดยเฉพาะในด้านการขยายโอกาสและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับการมัธยมศึกษา การฝึกหัดครูและการอุดมศึกษา การอนุรักษ์ภาษาไทย การส่งเสริมการสอนภาษาและวรรณคดีไทย การวิจารณ์วรรณคดี การส่งเสริมการสอนภาษาและวรรณคดีอังกฤษ รวมทั้งการทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษาและวัฒนธรรมของประเทศที่พูดภาษาอังกฤษตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่าง โดย ม.ล.บุญเหลือถือกำเนิดในราชสกุลกุญชร เป็นบุตรคนสุดท้ายของเจ้าพระยาเทวศรวงวิวัฒน์ (ม.ร.ว.หลาน กุญชร) กับหม่อมมวอล เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๔๕๔ สำเร็จการศึกษาชั้นประถมที่โรงเรียนเซนต์ยอแซฟคอนแวนต์ ชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนคอนแวนต์ในปิ่นัง และได้เข้าเรียนจนจบระดับอุดมศึกษาที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เข้ารับราชการเป็นครูสอนภาษาอังกฤษที่

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา จากนั้นได้รับทุนไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยมิเนโซตาประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อกลับมารับราชการทำงานทางด้านการศึกษา และเป็นผู้บริหารตำแหน่งในกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย

หนึ่ง ในการประชุมสมัยสามัญของยูเนสโกครั้งนี้ ยูเนสโกได้มีมติประกาศยกย่องบุคคลและเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของโลก จำนวนทั้งสิ้น ๙๘ รายการ อาทิ ๒๐๐ ชาตกาลของริชาร์ด วากเนอร์ นักเขียนชาวเยอรมัน และ ๓๐๐ ปีชาตกาลของฌอง-ฌัก รุสโซ นักปรัชญา/นักเขียน/นักการศึกษาชาวสวิสและฝรั่งเศส เป็นต้น

๓. ผลการสมัครรับเลือกตั้งของไทย

ในการประชุมสมัยสามัญครั้งนี้ นอกจากประเทศไทยจะได้รับเลือกตั้งดำรงตำแหน่งคณะกรรมการบริหารของยูเนสโก (UNESCO Executive Board) ซึ่งเป็นหนึ่งในสามกลไกหลักในการทำงานของยูเนสโกแล้ว ประเทศไทยยังได้รับเลือกตั้งให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลชุดต่างๆ อีก ๔ ชุด ซึ่งจะเป็นเวทีให้ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ในสาขาต่างๆ ได้แสดงบทบาทในเวทีโลก รวมทั้งนำองค์ความรู้มาพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ด้วย โดยคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลที่ไทยได้รับเลือกตั้งได้แก่ คณะกรรมการสภาประสานงานระหว่างชาติว่าด้วยโครงการด้านมนุษย์และชีวมณฑล (International Co-ordinating Council of the Programme on

Man and Biosphere – MAB) คณะกรรมการ สภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการจัดการเกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Intergovernmental Council for Management of Social Transformations – MOST) คณะกรรมการ ระหว่างรัฐบาลว่าด้วยชีวจริยศาสตร์ (Intergovernmental Bioethics Committee – IGBC) และคณะกรรมการด้านกฎหมาย (Legal Committee) โดยคณะกรรมการทั้ง ๕ ชุด ดังกล่าว มีวาระ ๔ ปี สิ้นสุดในการประชุม สมัยสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ ๓๘ ในปี ๒๕๕๘

๔. รัฐปาเลสไตน์เป็นสมาชิกใหม่ของ ยูเนสโก

รัฐปาเลสไตน์ได้ขอเข้าเป็นสมาชิก ขององค์การยูเนสโก โดยให้เหตุผลของการขอ เข้าเป็นสมาชิกว่าเป็นการแสดงถึงการยอมรับ สิทธิมนุษยชนและเป็นการส่งเสริมสันติภาพ ในโลก ในช่วงการกล่าวถ้อยแถลงของหัวหน้า คณะผู้แทนประเทศต่างๆ ในที่ประชุมเต็มคณะ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งปลัดกระทรวง ศึกษาธิการของสหรัฐอเมริกา ได้กล่าวถึงการ เข้าเป็นสมาชิกขององค์การยูเนสโกของปาเลสไตน์

ว่ายังไม่ควรพิจารณาให้รัฐปาเลสไตน์เข้าเป็น สมาชิก แต่ควรจะรอให้เกิดความสงบและ สันติภาพในพื้นที่ดังกล่าวก่อน

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการกล่าว ถ้อยแถลงของประเทศต่างๆ สิ้นสุดลง ประธาน ในที่ประชุมได้ขอให้ที่ประชุมพิจารณาการขอ การขอเข้าเป็นสมาชิกขององค์การยูเนสโกของ รัฐปาเลสไตน์ ซึ่งประธานได้ขอให้เป็นการ ลงคะแนนโดยเปิดเผยและเป็นการขานชื่อตาม รายประเทศ (roll call) โดยจะต้องใช้คะแนน เสียข้างมาก ๒ ใน ๓ จากจำนวนผู้ออกเสียง และจากการลงคะแนนของประเทศสมาชิก ทั้งหมด ๑๙๔ ประเทศ มีประเทศที่ลงคะแนน ๑๗๓ ประเทศ งดออกเสียง ๕๒ ประเทศ ไม่รับรอง ๑๔ ประเทศ รับรอง ๑๐๗ ประเทศ ซึ่งเมื่อนับคะแนนเสียงแล้ว ถือว่าได้เสียงเกิน ๒ ใน ๓ จากจำนวนผู้ออกเสียง ดังนั้น ที่ประชุม สมัยสามัญของยูเนสโกครั้งที่ ๓๖ ให้การรับรอง ให้ปาเลสไตน์เข้าเป็นสมาชิกขององค์การยูเนสโก

ในส่วนของประเทศไทย เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส ในฐานะผู้แทนถาวรไทยประจำยูเนสโกเป็นผู้ลงคะแนนในนามของประเทศไทย ซึ่งได้ใช้สิทธิในการ

งดออกเสียง เนื่องจากคณะรัฐมนตรียังไม่ได้มีมติใดๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ อย่างไรก็ตามภายหลังการลงคะแนนเสียง ประธานาธิบดีได้เปิดโอกาสให้ประเทศต่างๆ ได้กล่าวแสดงเหตุผลเกี่ยวกับการลงคะแนนเสียง ซึ่งสหรัฐอเมริกาได้กล่าวแสดงความรู้สึกเสียใจต่อการตัดสินใจของที่ประชุมและยืนยันท่าทีของสหรัฐอเมริกาว่ายังไม่ถึงเวลาที่ต้องพิจารณาว่าประเทศจะรับรัฐปาเลสไตน์เข้าเป็นสมาชิก แต่ควรจะรอให้เกิดสันติภาพระหว่างปาเลสไตน์และอิสราเอล ทั้งนี้ เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีสได้กล่าวแสดงท่าทีของประเทศไทยว่าประเทศไทยส่งเสริมการสร้างสันติภาพในตะวันออกกลางมาโดยตลอด โดยได้นำเรื่องนี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีแล้ว แต่เนื่องจากขณะนี้ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาอุทกภัย ดังนั้นคณะรัฐมนตรีของไทยจึงยังไม่ได้แสดงเจตนารมณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ จึงทำให้ประเทศไทยต้องงดออกเสียง

๕. การเยี่ยมนักเรียนโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทูตที่ฝรั่งเศส

ในโอกาสเข้าร่วมประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ ๓๖ ดร.ศศิธารา พิชัยชาญณรงค์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีโอกาสเยี่ยมนักเรียนทุนโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทูต จำนวน ๓๗ คน ที่กำลังศึกษาอยู่ที่

ประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ณ สถานเอกอัครราชทูตไทย ประเทศฝรั่งเศส

ขณะนี้ มีนักเรียนไทยโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทูต ศึกษาอยู่ ณ ประเทศฝรั่งเศส จำนวน ๑๑๖ คน แบ่งเป็น รุ่นที่ ๑ จำนวน ๑๖ คน และรุ่นที่ ๒ จำนวน ๑๐๐ คน โดยศึกษาในสาขาต่างๆ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ สุขภาพ สังคมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ภาษาศาสตร์ เคมีอุตสาหกรรม ฯลฯ สำหรับนักเรียนที่รับทุนรุ่นที่ ๑ ในปี ๒๕๕๗ จำนวน ๙๒๑ คน สำเร็จการศึกษาแล้ว ๖๕๓ คน (ต่างประเทศ ๔๓๕ คน ประเทศไทย ๒๐๐ คน) รุ่นที่ ๒ ปี ๒๕๕๙ มีผู้รับทุน ๙๑๕ คน สำเร็จการศึกษาแล้ว ๒๐๒ คน (ต่างประเทศ ๑๒๓ คน และประเทศไทย ๗๙ คน) ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ของการดำเนินโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทูตทั้ง ๒ รุ่น เพื่อนำไปสู่การเตรียมการสำหรับการคัดเลือกนักเรียนทุนในรุ่นที่ ๓ ให้นักเรียนมีเวลาเตรียมตัวก่อนการเดินทางและมีการเตรียมความพร้อมอย่างเต็มที่ โดยจะคัดเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๙๒๕ ทุน และต้องมีผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ารวม

ทุกภาคการศึกษาไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ รายได้ของบิดามารดารวมกันไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี ซึ่งต่อไปอาจจะต้องเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ผู้สมัครรับทุนต้องสอบข้อเขียนได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการกล่าวถึงปัญหาที่นักเรียนกังวลคือการไม่มีงานทำเมื่อจบการศึกษา จึงขอยืนยันว่าในรุ่นที่ ๓ ต้องมีงานทำทุกคน สำหรับนโยบายใหม่ที่เปลี่ยนแปลงได้แก่ สัดส่วนของผู้รับทุนที่มีฐานะกับกลุ่มที่ผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียได้ รวมทั้งการไม่จำกัดอยู่เพียง ๑๖ ประเทศ เช่น อาจเพิ่มตะวันออกกลางและแอฟริกา เป็นต้น การพบปะกับนักเรียนทุนครั้งนี้จะได้นำข้อมูลต่างๆ ที่ได้เพื่อไปประมวลเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และเพื่อประกอบการพิจารณาการคัดเลือกนักเรียนทุนในรุ่นที่ ๓ ภายหลังจากการคัดเลือกแล้วก็จะมีการเตรียมก่อนเดินทางและต้องคัดเลือกสาขาวิชาให้สอดคล้องกับ ๕ กลุ่มอาชีพ คือ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และอาชีพเฉพาะทาง สำหรับประเทศที่ไปศึกษานั้นต้องเป็นประเทศที่ไม่ใช้ภาษาอังกฤษ และเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการแข่งขันเชิงเศรษฐกิจหรือประเทศในกลุ่มอาเซียนบางประเทศ โดยนักเรียนที่รับทุนต้องกลับมาขอใช้ทุนในหน่วยงานตามที่กำหนดไว้ ส่วนนักเรียนที่ประสงค์จะไปศึกษาต่อด้วยทุนส่วนตัวนั้นจะอยู่ในกลุ่มระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการไม่ได้ให้ทุนแต่จะดูแลให้ในระหว่างศึกษาในต่างประเทศ และให้สิทธิในการให้เข้าร่วมการเตรียมความพร้อม รวมทั้งสิทธิในการเข้ารับราชการตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขของสำนักงาน ก.พ. การให้หน่วยงานท้องถิ่นกำหนดแนวทางรองรับนักเรียนทุนในการประกอบอาชีพในท้องถิ่น และจะมีการประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนในการรองรับนักเรียนทุนเพื่อประกอบอาชีพต่อไป *

โครงการฝึกอบรมภาษาอังกฤษ สำหรับบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี ๒๕๕๕

จิตรลดา จันทร์แหยม*

ตามที่ นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้แถลงข่าวการเปิดโครงการ **ปีแห่งการพูดภาษาอังกฤษ พ.ศ. ๒๕๕๕** (English Speaking Year 2012) โดยกล่าวว่าในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ คนไทยต้องแข่งขันกับนานาประเทศจึงต้องใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะเป็นสื่อกลางที่ใช้กันทั่วโลก หากแต่ปัจจุบันเราเรียนภาษาอังกฤษมานานหลายปี สามารถใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษได้ถูกต้องแต่กลับไม่กล้าพูด ทำให้การพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันน้อยลง กระทรวงศึกษาธิการจึงต้องรณรงค์ด้วยการริเริ่มโครงการปีแห่งการพูดภาษาอังกฤษ พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อส่งเสริมให้คนไทยพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น ด้วยการเชิญชวนให้พูดภาษาอังกฤษสัปดาห์ละ ๑ วัน ส่วนวันอื่นอาจเป็นการเรียน/พูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียน โดยมีต้องคำนึงถึงหลักไวยากรณ์มากเกินไปซึ่งจะเอื้อให้ทุกคนกล้าพูดกล้าใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น มิฉะนั้นแล้วจะมีแต่เฉพาะคนเก่งภาษาอังกฤษเท่านั้นที่กล้าพูด ทั้งนี้หากโรงเรียนใดประสบความสำเร็จในการส่งเสริมให้นักเรียนพูดและใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการจะสนับสนุนแรงจูงใจด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง อาทิ คอมพิวเตอร์ Tablets เป็นต้น

In cooperation with the AUA Language Center, the Bureau of International Cooperation, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education organized English language training for MOE personnel. The aim was to boost competency and confidence and encourage the use English in their work and daily lives. The two, six-week courses proved extremely successful. Most of the trainees were able to apply the knowledge gained to their daily task and in feedback they requested further training on a regular basis.

* นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นอกจากนี้ท่านรัฐมนตรีฯ ได้มอบนโยบายของปีแห่งการพูดภาษาอังกฤษ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้

๑. สนับสนุนให้โรงเรียนและสถาบันการศึกษา กำหนดวันพูดภาษาอังกฤษอย่างน้อย สัปดาห์ละ ๑ วัน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษกับเพื่อนและครู
๒. ส่งเสริมให้โรงเรียนและสถาบันการศึกษาสมัครเป็นสมาชิก (สั่งซื้อ) หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ วารสารและสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษสำหรับเจ้าหน้าที่และผลิตรายการภาษาอังกฤษผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ
๓. สร้างเสริมความร่วมมือกับสถาบันภาษาเพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรม และการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา
๔. ประสานความร่วมมือกับโรงเรียนนานาชาติ องค์การระหว่างประเทศ และสถานเอกอัครราชทูตในการจัดกิจกรรมการใช้ภาษาอังกฤษ และ
๕. สร้างแรงจูงใจแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการใช้ภาษาอังกฤษ

จากนโยบายข้างต้น สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้เห็นความสำคัญในการจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกระทรวงศึกษาธิการ โดยได้ร่วมมือกับสถาบันสอนภาษา AUA จัดโครงการฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ (MOE English Language Training Course 2012- MELTc 2012) เพื่อดำเนินการฝึกอบรมให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ สามารถใช้ติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศในชีวิตประจำวันได้อย่างมั่นใจ และมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อเพิ่มคุณภาพในการทำงานให้มากยิ่งขึ้น โดยดำเนินการฝึกอบรมให้กับข้าราชการและผู้ปฏิบัติงานในกระทรวงศึกษาธิการในวันทำการ (๒ วัน/สัปดาห์) หลังเลิกงานตั้งแต่เวลา ๑๗.๐๐ - ๑๙.๐๐น. มีระยะเวลา ๖ สัปดาห์ (รวม ๒๔ ชั่วโมง) จำนวน ๒ รุ่น ได้แก่

๑. **รุ่นที่ ๑** ผู้ปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์ จำนวน ๒๕ คน
ระยะเวลาอบรม ๒๗ กุมภาพันธ์ - ๕ เมษายน ๒๕๕๕
๒. **รุ่นที่ ๒** ข้าราชการระดับปฏิบัติการ-ชำนาญการพิเศษ จำนวน ๒๕ คน
ระยะเวลาอบรม ๒๓ เมษายน - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

จากการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมทั้งสองรุ่นพบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อกระบวนการสอนของ Mr. Jaffrey Tatchner วิทยากรจากสถาบันสอนภาษา AUA มากที่สุด เนื่องจากสอนอย่างมีขั้นตอน ตรงประเด็น สร้างบรรยากาศในการเรียนได้เป็นอย่างดี อธิบายเข้าใจง่าย ใช้สื่ออุปกรณ์ เอกสารประกอบการสอนได้ดี เปิดโอกาส และส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมได้ซักถาม ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจ และเกิดความสนุกสนานในการเรียน หลังการอบรมได้รับความรู้มากขึ้น เกิดความมั่นใจ และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการทำงานได้ ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และประสงค์จะให้ดำเนินโครงการอบรมต่อไปอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ✨

โครงการเรือเยาวชน เอเชียอาคเนย์ ประจำปี ๒๕๕๔

กชกร คัดตพันธ์*

ความเป็นมาของโครงการ

โครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ (Ship for Southeast Asian Youth Programme) เป็นโครงการตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างรัฐบาลญี่ปุ่นกับรัฐบาลประเทศในเอเชียอาคเนย์ ๕ ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และประเทศไทย ทำขึ้นเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๑๗ ในสมัยที่ นายคากุชิอิ

The Ship for Southeast Asian Youth Programme (SSEAYP) is carried out by the Government of Japan in cooperation with the ten ASEAN member countries. The purpose of this programme is to promote friendship and mutual understanding among the youth of those countries, to broaden their perspective on the world, as well as to strengthen their motivation and ability in international cooperation through on-board activities and land visits. In addition, the young participants are encouraged to reflect upon the problems in their countries and to explore and develop possible solutions. Helping those who has been affected by the floods was a major concern for the Thai youth who joined the 38th Ship for Southeast Asian Youth programme in 2011. They went on to initiate a project named, "ASEAN Corner for Flood Affected Libraries". The project aimed to renovate libraries in flood affected schools while simultaneously promoting reading and raising levels of ASEAN awareness.

* นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ทานากะ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของประเทศญี่ปุ่น และนายสัญญา ธรรมศักดิ์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย โดยประเทศญี่ปุ่นเป็นเจ้าของโครงการและออกค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ สำหรับประเทศที่เข้าร่วมโครงการจะออกค่าใช้จ่ายบางส่วนในการคัดเลือก ฝึกอบรม และการต้อนรับคณะเยาวชนของแต่ละประเทศ

ประเทศบรูไน และประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมโครงการเมื่อเข้าเป็นสมาชิกสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ปี ๒๕๒๗ และ ๒๕๓๘ ตามลำดับ ต่อมาปี ๒๕๔๐ ประเทศกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสหภาพพม่า ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมโครงการเมื่อเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน

ในปี ๒๕๕๔ เรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์จะนำคณะผู้แทนเยาวชน (Participating Youth) จากกลุ่มประเทศอาเซียนที่เข้าร่วมโครงการประเทศละ ๒๘ คน และหัวหน้าคณะผู้แทนเยาวชน (National Leader) ประเทศละ ๑ คน รวมทั้งคณะผู้แทนเยาวชนจากประเทศญี่ปุ่น จำนวน ๔๐ คน รวม ๓๓๐ คน ร่วมเดินทางไปกับเรือ โดยมีจุดเริ่มต้น (Assembly Point) ของการเดินทาง ณ ประเทศญี่ปุ่น ต่อจากนั้นเรือจะแวะเยือนประเทศต่างๆ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย และเวียดนาม และส่งผู้แทนไปเยือนประเทศกัมพูชา ระหว่างที่เรือแวะเยือนประเทศมาเลเซีย โดยในปีนี้อเรือจะไม่แวะเยือนประเทศไทย ระยะเวลาการเข้าร่วมโครงการระหว่างวันที่ ๒๕ ตุลาคม - ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ในระหว่างการเดินทางจะมีกิจกรรมต่างๆ ทั้งกิจกรรมบนเรือและกิจกรรมในประเทศที่แวะเยือน ได้แก่ การอภิปรายในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนด การกีฬาและนันทนาการ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และเสริมสร้างความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน การพักกับครอบครัว ตลอดจนการทัศนศึกษาในประเทศต่างๆ รวมระยะเวลาการเดินทางทั้งหมดรวม ๕๓ วัน

การแต่งชุดประจำชาติ

คุณสมบัติเข้าร่วมโครงการ

ผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการได้

๑. มีสัญชาติไทยตามหลักฐานทะเบียนราษฎร
๒. อายุระหว่าง ๑๘ - ๓๐ ปี
๓. เป็นโสดทั้งนิตินัยและพฤตินัย และไม่มีพันธะใดๆ ในระหว่างเข้าร่วมโครงการ
๔. สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้
๕. มีสุขภาพแข็งแรง สามารถเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการได้ตลอดระยะเวลาที่กำหนด
๖. สามารถปรับตัวให้เข้ากับการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นเป็นกลุ่มในระยะเวลานานได้
๗. สามารถเข้าร่วมการฝึกอบรมเป็นเวลา ๑๔ วัน
๘. ไม่อยู่ในระหว่างการขอรับทุนจากแหล่งอื่น และ/หรือทุนในโครงการอื่นของ สท.
๙. ผู้ที่เคยไปต่างประเทศในโครงการอื่นใดของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ จะต้องเดินทางกลับมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่เดินทางกลับประเทศไทยจนถึงวันเปิดรับสมัครจึงจะมีสิทธิ์สมัคร
๑๐. ไม่เคยเข้าร่วมโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์มาก่อน

กิจกรรมระหว่างเข้าร่วมโครงการ

กิจกรรมระหว่างเข้าร่วมโครงการแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ กิจกรรมบนเรือ และกิจกรรมระหว่างเยือนประเทศเจ้าภาพ

๑. กิจกรรมบนเรือ ประกอบด้วย กิจกรรมสนทนา การ และกิจกรรมทางวิชาการ

- ๑.๑ กิจกรรมสนทนา การ มุ่งเน้นให้เยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการปรับตัว เรียนรู้การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องของขนบธรรมเนียมประเพณีระหว่างกัน
- ๑.๒ กิจกรรมวิชาการ มุ่งเน้นในเรื่องของการแลกเปลี่ยนประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจของแต่ละประเทศ ผ่านการกำหนดหัวข้อใน ๘ ด้าน ได้แก่

- ๑.๒.๑ Corporate Social Contribution (CSC)
- ๑.๒.๒ Cross-Cultural Understanding Promotion (CCUP)
- ๑.๒.๓ Environment (Climate Change)
- ๑.๒.๔ Food and Nutrition Education
- ๑.๒.๕ Health Education (Measures against HIV/AIDS)
- ๑.๒.๖ International Relations (Japan-ASEAN Cooperation)
- ๑.๒.๗ School Education
- ๑.๒.๘ Youth Leadership Development

ทั้งนี้ผลของการแลกเปลี่ยนในกิจกรรม ในหัวข้อต่างๆ จะนำมาซึ่งกิจกรรมการพัฒนาลังคมซึ่งจะกล่าวในส่วนต่อไป

๒. กิจกรรมในประเทศเจ้าภาพ

ประกอบด้วย การต้อนรับคณะเยาวชน กิจกรรม Youth Leadership Summit การเข้าเยี่ยมสถานที่สำคัญของประเทศเจ้าภาพ การเข้าพอกับครอบครัวเจ้าภาพ การส่งคณะเยาวชนกลับขึ้นเรือ

๒.๑ การต้อนรับคณะเยาวชน และการส่งคณะเยาวชนกลับขึ้นเรือ (Welcoming Ceremony and Send-off Ceremony) เป็นกิจกรรมที่จัดโดยรัฐบาลของประเทศเจ้าภาพ เป็นการต้อนรับคณะเยาวชน ที่เดินทางมาเยี่ยมเยือนประเทศเจ้าภาพ และส่งเยาวชนขึ้นเรือเมื่อเสร็จสิ้นการเยือน

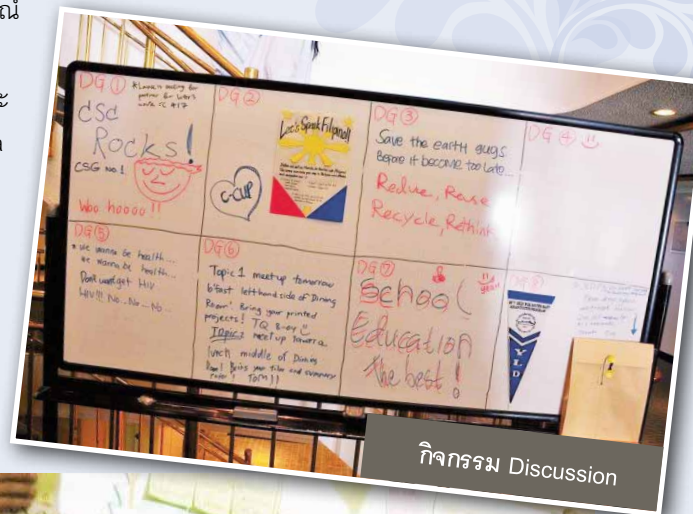
๒.๒ กิจกรรม Youth Leadership Summit เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้คณะเยาวชน จากโครงการเรือเยาวชนได้มีโอกาสพบปะกับเยาวชนในท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่น (Local Youth) โดยเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนกันเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเยาวชนในปัจจุบัน พร้อมร่วมกันหาทางแก้ไขร่วมกัน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวส่งผลให้เยาวชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา และพยายามหาทางออกร่วมกันเพื่อพัฒนาสังคมให้หน้าอยู่ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในกิจกรรมดังกล่าว คณะเยาวชนยังได้เตรียมจัดนิทรรศการพร้อมการแสดงความยาวประมาณ ๓ - ๕ นาที เพื่อแสดงต่อหน้าพระพักตร์ของเจ้าหญิง Kiko Akishino ด้วย

๒.๓ การเข้าเยี่ยมคารวะเจ้าชายและเจ้าหญิงอากิชิโนะ (T.I.H Prince and Princess Akishino) ณ พระตำหนักในเมืองโตเกียว ตัวแทนคณะเยาวชนได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมคารวะและได้มีปฏิสันถารกับทั้งสองพระองค์ร่วมสามสิบนาที ทั้งนี้ เจ้าชายได้กล่าวแสดงความเสียใจต่อเหตุการณ์น้ำท่วมที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และขอบคุณประเทศไทยที่ให้ความช่วยเหลือประเทศญี่ปุ่นเมื่อครั้งเกิดสึนามิเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา นอกจากนี้ ยังได้แสดงความสนใจในประเทศไทย โดยท่านได้มีโอกาสไปแลกเปลี่ยนทางวิชาการที่ประเทศไทยบ่อยครั้ง และได้ตรัสฝากความระลึกถึงท่านปลัดกระทรวงศึกษาธิการอีกด้วย ทางด้านเจ้าหญิง ท่านได้เคยเข้าร่วมโครงการเรือเยาวชนมาก่อน และจากการเข้าร่วมโครงการดังกล่าวทำให้ท่านเข้าใจและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการสานต่อโครงการที่เป็นความร่วมมือทางด้านสังคมและวัฒนธรรมนี้ และท่านได้ให้การสนับสนุนโดยการให้โอกาสคณะตัวแทนโครงการเรือเยาวชนแต่ละรุ่นเข้าพบทุกปี นอกจากนี้ ท่านยังได้แสดงความห่วงใยต่อสถานการณ์น้ำท่วมที่เมืองไทยด้วย

๒.๔ การเข้าเยี่ยมคารวะนายกรัฐมนตรี Yoshihiko Noda ตัวแทนคณะเยาวชนได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมคารวะนายกรัฐมนตรี Yoshihiko Noda ของญี่ปุ่น และซึ่งปีนี้ ผู้นำเยาวชน (Youth Leader) ของประเทศไทย

ได้มีโอกาสกล่าวรายงาน ณ Cabinet Office ของประเทศญี่ปุ่น ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวเน้นย้ำถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนและญี่ปุ่น และแสดงความห่วงใยถึงสถานการณ์น้ำท่วมของประเทศไทยด้วย

๒.๕ การเข้าเยี่ยมสถานที่สำคัญของประเทศเจ้าภาพ (Institutional Visit) คณะเยาวชนได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมชมสถานที่สำคัญต่างๆ ของประเทศเจ้าภาพ อาทิ YMCA ของประเทศญี่ปุ่น University of Philippines ของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ASEAN Secretariat ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และ University of Economy ของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นต้น ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวมุ่งเน้นให้คณะเยาวชนได้มีโอกาสรู้จักสถานที่สำคัญเหล่านี้ และได้พบปะกับเยาวชนท้องถิ่น (Local Youth) เพื่อได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และทำความรู้จักซึ่งกันและกัน

กิจกรรม Discussion

การจัดนิทรรศการ

กิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

การเข้าเยี่ยมชมสถานที่สำคัญของประเทศต่างๆ

การพบกับครอบครัวเจ้าภาพ

๒.๖ การเข้าพักกับครอบครัวเจ้าภาพ (Home stay) เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการได้สัมผัสและใช้ชีวิตในประเทศต่างๆ ร่วมกับครอบครัวประเทศเจ้าภาพ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวทำให้คณะเยาวชนได้เข้าใจวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี และการใช้ชีวิตของประชาชนในประเทศต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น

กิจกรรมภายหลังจากจบโครงการ

ภายหลังจากการแลกเปลี่ยนความเห็นทางวิชาการระหว่างเยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการซึ่งเยาวชนได้สะท้อนถึงปัญหาที่สำคัญที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ และแลกเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาระหว่างกัน พร้อมทั้งนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเยือนประเทศต่างๆ แล้วนั้น คณะเยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการจำเป็นต้องนำกิจกรรมที่ได้จากการตกผลึกความคิดร่วมกันมาดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคม ชุมชน และประเทศต่อไป

ในปีนี้ กิจกรรมที่คณะเยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการเรือเยาวชนจากประเทศไทยเลือกที่จะดำเนินการคือ กิจกรรม J-ASEAN CORNER FOR FLOOD-AFFECTED LIBRARY โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ๒ ประการ คือ

๑. พื้นฟูโรงเรียนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม โดยเน้นไปที่การสร้างห้องสมุด และส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นในโรงเรียน และ
 ๒. สร้างความตระหนักรู้ในเรื่องของอาเซียนให้เกิดขึ้นกับนักเรียนในโรงเรียน
- ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวจะเริ่มดำเนินการกับโรงเรียนเจ้าฟ้าสร้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมนำร่องก่อนจะต่อยอดไปยังโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

๑. ได้ฟื้นฟูทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในเชิงวิชาการ
๒. ได้สร้างเครือข่ายการทำงานในแวดวงการศึกษา กับคณะเยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการทั้งจากประเทศญี่ปุ่น และประเทศในภูมิภาคอาเซียน
๓. ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ และแนวคิดเกี่ยวกับการแก้ปัญหาเยาวชนกับประเทศต่างๆ ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้
๔. ได้รู้จักประเทศต่างๆ ผ่านการใช้ชีวิตและการสัมผัสกับประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง
๕. ได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาปรับใช้ในการทำงานและการพัฒนากระทรวงศึกษาธิการต่อไป ✨

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสขององค์การซีมีโอ ครั้งที่ ๓๔ คู่ขนานการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส ด้านการศึกษาของอาเซียน ครั้งที่ ๖ และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ ๒

พิมพ์วิมลย์ เมื่อนิล*

In collaboration with the Southeast Asian Ministers of Education Secretariat and the ASEAN Secretariat, the Ministry of Education of Thailand hosted the 34th SEAMEO High Officials Meeting (HOM), parallel to the 6th ASEAN Senior Officials Meeting on Education (SOM-ED) and the 2nd ASEAN Plus Three Senior Officials Meeting on Education (SOM-ED+3) between 17 and 20 January, 2012 in Bangkok.

Education for All (EFA), Education for Sustainable Development (ESD) and disaster risk reduction in education were key topics at the SEAMEO HOM. Lead countries reported back to the SEAMEO high officials on relevant activities, including the ten SEAMEO-ASEAN-UNESCO collaborative projects designed to accelerate achievement of the Education for All goals in Southeast Asia. The results of the Meeting will be submitted for approval to the 47th SEAMEO Council Conference to be hosted by Vietnam in 2013.

The 6th ASEAN SOM-ED considered progress made on a number of joint research projects as well as the ASEAN-China Youth Caring and Sharing Programme on the theme “Youth: the Future for ASEAN China Relations”. This project was implemented in Bangkok, Thailand and Yunnan, the People’s Republic of China to support ASEAN Community Building in 2015.

Back to back with the SEAMEO HOM and the ASEAN SOM-ED, the 2nd ASEAN Plus Three Senior Officials Meeting on Education (SOM-ED+3) was held to approve the ASEAN+3 Action Plan on Education (2010-2020) and Terms of Reference (TOR) for ASEAN+3 Ministerial Meeting.

Thailand has offered to host the 34th SEAMEO High Officials Meeting, the 7th ASEAN SOM-ED and the 3rd ASEAN SOM-ED+3 in November, 2012.

กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ และสำนักเลขาธิการอาเซียน เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีมีโอ) ครั้งที่ ๓๔ (34th HOM) คู่ขนานกับการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน ครั้งที่ ๖ (6th SOM-ED) และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ ๒ (2nd SOM-ED +3) ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ ณ โรงแรมแกรนด์ มิลเลนเนียม กรุงเทพฯ

* นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

พิธีเปิดการประชุม

วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ เวลา ๐๘.๓๐ น. โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล) เป็นประธาน ได้กล่าวถึงความสำคัญของความร่วมมือด้านการศึกษาของประเทศในอาเซียนที่ต้องร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันในภูมิภาค รวมทั้งกล่าวชื่นชมการทำงานขององค์การซีมีโอและศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอจำนวน ๑๙ ศูนย์ ทั้งยังกล่าวถึงความสำคัญในการทำงานร่วมกันระหว่างอาเซียนและซีมีโอที่จะช่วยขับเคลื่อนให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บรรลุเป้าหมายสู่การสร้างประชาคมอาเซียนที่เข้มแข็งด้วย

ในการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสขององค์การซีมีโอและการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส

ด้านการศึกษาของอาเซียน มีปลัดกระทรวงศึกษาธิการของบรูไนดารุสซาลาม (Mr. Hj Mahrub bin Hj Mumi) ทำหน้าที่ประธานการประชุม สำหรับการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ ๒ มีอธิบดีกรมการอุดมศึกษาของกัมพูชา (Mr. Mak Ngoy) ทำหน้าที่ประธานการประชุม หัวหน้าคณะผู้แทนฝ่ายไทย คือ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นางสาวจุไรรัตน์ แสงบุญนา)

ที่ประชุมวาระเฉพาะของการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๓๔ ได้เห็นชอบการดำเนินงานต่างๆ ในกรอบขององค์การซีมีโอ ประกอบด้วย งบประมาณ ๓ ปี ระหว่างปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗ และปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘ รับทราบการรายงานผลการประชุมคณะกรรมการบริหารของซีมีโอ เห็นชอบการแก้ไขกฎระเบียบของศูนย์ซีมีโอ

เรคแคม ศูนย์ซีมีโอเซียร์ก้า เครือข่ายทรอปเมต และศูนย์ซีมีโอโวกเทค เห็นชอบการเสนอข้อแก้ไขกฎบัตรของซีมีโอ การเสนอปรับแก้ไขบันทึกความเข้าใจของศูนย์ซีมีโอเซ็น (ด้านการศึกษาพิเศษ) และเห็นชอบบันทึกความเข้าใจและกฎระเบียบในการจัดตั้งศูนย์ระดับภูมิภาคด้านการศึกษาลดต้อดชีวิตที่เวียดนาม เป็นต้น โดยในส่วนที่ผู้แทนประเทศไทยแจ้งที่ประชุมมีดังนี้

๑) การบริจาคเงินเพื่อซ่อมแซมอาคารหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ และสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ

๒) การเสนอให้มีการทบทวนการแก้ไขกฎบัตรซีมีโอ ตามที่ให้มีการประชุมสภาซีมีโอทุก ๒ ปี คงเป็นลักษณะเช่นเดิมที่ให้มีการจัดการประชุมทุกปี เพื่อสามารถติดตามความ

เคลื่อนไหวด้านการศึกษาที่จะก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในปี ๒๕๕๘

การประชุมเต็มคณะเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๓๔ ในวันที่ ๑๘ - ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ โดยที่ประชุมได้รับทราบและเห็นชอบการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรม ต่างๆ รวมทั้งร่วมกันอภิปรายประเด็นด้านการศึกษามีความสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาทิ ผลการประชุมผู้อำนวยการศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ สถานะและการใช้ประโยชน์จากเงินบริจาคให้แก่สำนักเลขาธิการซีมีโอ สถานะและการใช้ประโยชน์ของเงินบริจาคของประเทศไทย ให้แก่สำนักเลขาธิการซีมีโอ สถานะของเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาการศึกษาของซีมีโอ งบประมาณ ๓ ปี (ระหว่างปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ถึงปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘) ผลการประชุมระหว่างซีมีโอและยูเนสโก ครั้งที่ ๔ การดำเนินโครงการความร่วมมือของชุมชนของซีมีโอ (ปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔) การดำเนินความร่วมมือระหว่างซีมีโอ-APCEIU การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาระดับพื้นฐาน ครั้งที่ ๒ ซึ่งประเทศเวียดนามเป็นเจ้าภาพ ความก้าวหน้าของโครงการรางวัลนานาชาติ M-I-T iAward (Malaysia-Indonesia-Thailand Internationalisation Award) ผลการประชุมความร่วมมือระหว่างซีมีโอและอาเซียน แผนปฏิบัติการ ๑๐ ปี ของซีมีโอ (ระหว่างปี ๒๕๕๓-๒๕๕๔)

โครงการซีมีโอคอลลเจจ : การเสริมสร้างศักยภาพของซีมีโอในการส่งเสริมการศึกษาและการพัฒนาทางสังคมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และความก้าวหน้าการดำเนินโครงการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มด้อยโอกาส ๑๐ โครงการ โดยประเทศที่เป็นเจ้าภาพ (ประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพ ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและโครงการด้านการศึกษาเพื่อป้องกันการ HIV และ AIDS) เป็นต้น

อนึ่ง ผู้แทนประเทศไทยได้แจ้งการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับภูมิภาค ในปี ๒๕๕๕ จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ การประชุมผู้อำนวยการศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอทั้ง ๑๙ ศูนย์ เป็นกลไกและเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และการประชุมเรื่อง “Moving Forward to Reach the Unreached Population Groups in Southeast Asia มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีและประสบการณ์ เกี่ยวกับการดำเนินโครงการศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและโครงการด้านการศึกษาเพื่อป้องกันการ HIV และ AIDS ระหว่างประเทศสมาชิกของซีมีโอ

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังสนับสนุนการเคลื่อนย้ายนักศึกษาในประเทศสมาชิกอาเซียน ได้แก่ โครงการเคลื่อนย้ายนักศึกษามาเลเซีย อินโดนีเซีย และประเทศไทย (M-I-T Student

Mobility Programme) และการขยายโครงการดังกล่าวไปสู่ประเทศอื่นๆ รวมทั้งให้มีการประสานการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดระหว่างศูนย์ซีมีโอโรเฮด และเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน ครั้งที่ ๖ ในวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ โดยที่ประชุมได้รับทราบและพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน ได้แก่ ผลการประชุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายหลังจากการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ เมืองบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย และการดำเนินกิจกรรมและความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียน (รายงานโดยสำนักเลขาธิการอาเซียน) เช่น การดำเนินการพัฒนาระบบการถ่ายโอนหน่วยกิตในมหาวิทยาลัย ซึ่งดำเนินการโดยเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน โครงการ Community & Harmony in ASEAN through Tertiary Education Relations (CHARTER) ซึ่งเสนอโดยประเทศสิงคโปร์ เพื่อส่งเสริมแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ระหว่างนักเรียนอุดมศึกษาในอาเซียน การแข่งขันกีฬาประถมศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๕ ที่ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศบรูไน ดารุสซาลามจะเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาประถมศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๖ การจัดทำ

เอกสารต้นฉบับต้นแบบหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียน การจัดทำตัวชี้วัดด้านการศึกษาในตัวชี้วัดของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนมัธยมศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๑๑ ที่ประเทศอินโดนีเซีย เป็นต้น

นอกจากนี้ ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ได้รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน เช่น โครงการพัฒนาระบบถ่ายโอนหน่วยกิตในอาเซียน (ASEAN Credit Transfer System : ACTS) เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาและนักวิชาการในกลุ่มประเทศอาเซียนสามารถเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาภายในกลุ่มประเทศสมาชิกภายใต้หลักการที่ตกลงร่วมกัน โครงการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โครงการแลกเปลี่ยนทางการศึกษาและวัฒนธรรม และโครงการวิจัยร่วม

ทั้งนี้ ผู้แทนประเทศไทยได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและนำเสนอ ดังนี้

๑) การดำเนินโครงการเยาวชนอาเซียน-จีน เพื่อสร้างประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศและเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ดำเนินโครงการฯ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ณ

ประเทศไทย (กรุงเทพฯ) และสาธารณรัฐประชาชนจีน (ยูนนาน)

๒) การสนับสนุนการดำเนินโครงการ ASEAN Credit Transfer System โดยเสนอให้เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนดำเนินโครงการดังกล่าวร่วมกับศูนย์ซีมีโอไรเฮด ซึ่งได้ดำเนินโครงการ Malaysia-Indonesia-Thailand Mobility Programme เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการถ่ายโอนหน่วยกิต ในระดับอุดมศึกษาของอาเซียน

๓) การสนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬาประเพณีศึกษาอาเซียน ซึ่งประเทศอินโดนีเซียได้เป็นเจ้าภาพการแข่งขันมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา ๕ ปี โดยประเทศไทยยินดีจะเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาดังกล่าวในอนาคต

๔) การสนับสนุนให้มีการจัดประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียนคู่ขนานกับการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอต่อไป เพื่อเป็นการรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้รับทราบและพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านการศึกษาในกรอบความร่วมมืออาเซียนบวกสาม ได้แก่ ๑) การให้ความเห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาอาเซียนบวก

สาม (๒๕๕๓ - ๒๕๖๓) โดยสำนักเลขาธิการอาเซียนได้ขอความร่วมมือประเทศสมาชิกในการพิจารณาปรับเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมให้ครบทุกกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินการเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยขอให้พิจารณาการดำเนินกิจกรรมไม่ให้ซ้ำซ้อนกับสาขาความร่วมมืออื่นๆ ในอาเซียนด้วย ๒) ให้ความเห็นชอบรายละเอียดและขอบข่ายการดำเนินงาน (TOR) ของการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนบวกสาม ตามที่สำนักเลขาธิการอาเซียนได้ยกวาง และจากการเสนอปรับแก้ไขข้อความจากประเทศสมาชิก

ประเทศอินโดนีเซียจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๗ ในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ เมืองยอร์กยาการ์ตา โดยในการประชุมดังกล่าว จะจัดให้มีการประชุมคู่ขนานกับการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ ๑ และการประชุมรัฐมนตรีศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ ๑ ด้วย สำหรับการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน ครั้งที่ ๗ จะจัดคู่ขนานกับการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๓๕ และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ ๓ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่ประเทศไทย ✨

๕ ปี สถาบันขงจื้อในประเทศไทย

สมทรง งามวงศ์*

To promote the study of Chinese culture and language and to strengthen the relationship between the People's Republic of China and other countries, a total of 358 Confucius Institutes and 500 Confucius Classrooms have been established worldwide. Following the 2006 Framework of Cooperation between the Thai Education Ministry and the China National Office for Teaching Chinese as a Foreign Language (HANBAN), the number of Confucius Institutes in Thai universities was increased to 12 and Confucius Classrooms in Thai schools to 11. The Confucius Institute Headquarters in Beijing has provided support in the form of funding, teachers, teacher training, curriculum, instructional program, educational materials and standard Chinese language tests to facilitate the organization of academic/cultural activities. Currently, 800,000 Thais are studying Mandarin and the number keeps increasing.

เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นางสาวจุไรรัตน์ แสงบุญนำ) รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (รศ.ดร.พินิติ รตะนานุกูล) และ นายจาตุรนต์ ฉายแสง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย ให้เกียรติเป็นประธานร่วมเปิดงานฉลองครบรอบ ๕ ปี การก่อตั้งสถาบันขงจื้อในประเทศไทย ณ โรงแรม อมารีวอเตอร์เกด ประตูน้ำ

สำนักงานฮั่นบัน (HANBAN) หรือสำนักงานส่งเสริมภาษาจีนนานาชาติ (Office of Chinese Language Council International: TOCLCI) หรือชื่อเดิมคือสำนักงานแห่งชาติเพื่อการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ (National Office for Teaching Chinese as a Foreign Language) ได้เสนอจัดตั้งสถาบันขงจื้อขึ้นในประเทศไทย ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ ภายหลังจากลงนามกรอบความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับสำนักงานฮั่นบัน โดยสถาบันแห่งนี้เป็นสถาบันที่ไม่แสวงหา

* หัวหน้ากลุ่มความร่วมมือทวิภาคี ๑ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ผลกำไร และเป็นสาขาย่อยของสำนักงานใหญ่ที่ตั้งอยู่ณกรุงปักกิ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ได้แก่ การสนับสนุนการผลิตสื่อการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การสอบวัดความรู้ภาษาจีน (HSK) การจัดโปรแกรมการเรียนภาษาจีน การบูรณาการหลักสูตรภาษาจีน และการจัดกิจกรรมทางวิชาการ ปัจจุบันรัฐบาลจีนได้จัดตั้งสถาบันขงจื่อในสถานศึกษาของไทยแล้ว ๑๒ แห่ง ได้แก่ ๑. สถาบันขงจื่อแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒. สถาบันขงจื่อแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๓. สถาบันขงจื่อมหาวิทยาลัยขอนแก่น ๔. สถาบันขงจื่อมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ๕. สถาบันขงจื่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๖. สถาบันขงจื่อมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ๗. สถาบันขงจื่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ๘. สถาบันขงจื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ๙. สถาบันขงจื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สุพรรณบุรี ๑๐. สถาบันขงจื่อภูเก็ตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ๑๑. สถาบันขงจื่อเทศบาลเบตง ๑๒. สถาบันขงจื่อมหาวิทยาลัยบูรพา ทั้งนี้ตามหลักการเบื้องต้นรัฐบาลจีนจะสนับสนุนงบประมาณในการเริ่มดำเนินการให้มหาวิทยาลัยแห่งละ ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐฯ และจะส่งผู้อำนวยการสถาบันซึ่งเป็นคนจีนมาประจำอยู่ที่สถาบันขงจื่อด้วย โดยได้รับเงินเดือนโดยตรงจากประเทศจีน

ต่อมาในปี ๒๕๕๒ รัฐบาลจีนได้อนุมัติให้เปิดห้องเรียนขงจื่อในโรงเรียนของไทยอีก ๑๑ แห่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๖ แห่ง และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ๕ แห่ง โดยมีงบประมาณในการเริ่มดำเนินการให้โรงเรียนละประมาณ ๓๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐฯ พร้อมอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และครูอาสาสมัครสอนภาษาจีนมาช่วยสอนที่ห้องเรียนขงจื่อ ทั้งนี้ สำนักงานอันปันได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งห้องเรียนขงจื่อในโรงเรียนของไทยดังนี้

- โรงเรียนจะต้องมีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นเวลานาน
- โรงเรียนจะต้องมีนักเรียนเรียนภาษาจีนอยู่เป็นจำนวนมาก
- โรงเรียนจะต้องรับครูอาสาสมัครจีนติดต่อกันมาหลายปีและรับอย่างน้อย ๒ - ๓ คน
- โรงเรียนจะต้องมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในท้องถิ่นหรือภูมิภาคนั้นๆ

นอกจากนี้ หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาจะต้องพิจารณาให้การสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมของห้องเรียนขงจื่อด้วย สำหรับห้องเรียนขงจื่อที่เปิดดำเนินการอยู่ตามโรงเรียนต่างๆ ของไทยในขณะนี้ ได้แก่ ๑. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ๒. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี ๓. โรงเรียนลำปางกัลยาณี ๔. โรงเรียนระยองวิทยาคม ๕. โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย

๖. โรงเรียนจิตรลดา ๗. โรงเรียนอัสสัมชัญ
 พาณิชยการ ๘. โรงเรียนช่องฟ้าซินเทิง
 (เชียงใหม่) ๙. โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา
 (ชลบุรี) ๑๐. โรงเรียนศรีนคร(สงขลา) ๑๑. โรงเรียน
 ไตรมิตรวิทยาลัย

รัฐบาลจีนได้เล็งเห็นความต้องการและ
 ความสำคัญของการเผยแพร่ภาษาจีนและ
 วัฒนธรรมจีนสู่ภูมิภาคต่างๆ ของโลกอย่าง
 ถูกต้อง จึงมีนโยบายที่จะก่อตั้งสถาบันขงจื่อ
 เพื่อเป็นกลไกที่จะช่วยเสริมสร้างความรู้ความ

เข้าใจที่ถูกต้อง พร้อมกระชับความสัมพันธ์
 อันดีระหว่างประเทศ ปัจจุบัน (ค.ศ. ๒๐๑๒)
 รัฐบาลจีนได้จัดตั้งสถาบันขงจื่อทั่วโลก ๓๕๘
 แห่ง และห้องเรียนขงจื่อกว่า ๕๐๐ แห่ง ซึ่ง
 สถาบันขงจื่อและห้องเรียนขงจื่อในประเทศไทย
 ถือเป็นความสำคัญลำดับต้นๆ ที่รัฐบาลจีน
 ให้การสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเต็มที่
 ดังนั้นจึงทำให้จำนวนผู้เรียนภาษาจีนของไทย
 สูงถึง ๘๐๐,๐๐๐ คน และกำลังทวีความ
 ต้องการเรียนภาษาจีนมากขึ้นเรื่อยๆ ✨

การประชุมคณะกรรมการบริหาร ของยูเนสโก ครั้งที่ ๑๘๙

รุ่งกานต์ พันธุ์ภักดี*

Thailand was elected as a member of the UNESCO Executive Board during the 36th General Conference in 2011 and participated in the 189th Session of the Executive Board, which took place in Paris between 29 February and 3 March 2012. In his statement to the Executive Board, the Thai Minister of Education underlined the importance of member states' contributions for the realization of the organization's short and medium term goals, set out in the proposed a roadmap. He pointed out that despite having to support national recovery and rehabilitation efforts following the floods, Thailand had already met its obligations as a sign of its commitment to the UNESCO mandates. The Minister also urged UNESCO to give priority to education and to work more closely with other agencies within the UN family on overlapping concerns. On the issue of gender equity he informed the Executive Board that Thailand has established a Women's Development Fund to widen Thai women's access to education, public health and employment.

ความเป็นมา

ประเทศไทยได้รับการเลือกตั้งให้เป็นกรรมการบริหารของยูเนสโกในระหว่างการประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ ๓๖ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ โดยจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลา ๔ ปี นับตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ จนถึงเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ โดยคณะกรรมการบริหารของยูเนสโกประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๕๘ คน ซึ่งจะมาจากการเลือกตั้งกรรมการจำนวนครึ่งหนึ่งในการประชุมสมัชชาสามัญทุก ๒ ปี เพื่อทำหน้าที่พิจารณาและติดตามการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการของยูเนสโกให้สอดคล้องกับมติที่ประชุมสมัชชาสามัญ พิจารณาเสนอระเบียบวาระการประชุมสมัชชาสามัญ โครงการ/กิจกรรม และการปฏิบัติงานขององค์การยูเนสโก รวมทั้งงบประมาณขององค์การตามที่

* นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้อำนวยการใหญ่เสนอ พิจารณารายงานกิจกรรมต่างๆ ขององค์การ เพื่อติดตามและประเมินผล กระตุ้นให้มีการจัดประชุมหน่วยงานที่มีใช้ของรัฐบาลแต่ดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา วิทยาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ให้ปฏิบัติงานเพื่อเผยแพร่ความรู้ที่สอดคล้องกับมติของการประชุมสมัยสามัญ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายงานและกิจกรรมขององค์การ

การประชุมคณะกรรมการบริหารของยูเนสโกครั้งที่ ๑๘๙ นี้ จัดขึ้นในวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ - ๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งจัดเร็วกว่ากำหนดปกติเนื่องจากว่าขณะนี้องค์การยูเนสโกได้ประสบกับปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน อันเป็นผลมาจากการที่สหรัฐอเมริกาลดงบประมาณที่สนับสนุนองค์การ ด้วยสาเหตุที่ยูเนสโกได้รับปาเลสไตน์เข้าเป็นสมาชิกล่าสุดในระหว่างการประชุมสมัยสามัญ ครั้งที่ ๓๖ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องหาหรือแนวทางการจัดการกับสถานการณ์ทางการเงินขององค์การโดยเร็ว

สาระสำคัญของการประชุม

การประชุมครั้งนี้เริ่มจากการที่ผู้อำนวยการใหญ่ขององค์การได้รายงานสถานการณ์การเงินขององค์การ และมาตรการที่ได้นำมาใช้ขององค์การเพื่อปรับลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นของโครงการ เช่น การลดค่าใช้จ่ายการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงาน การส่งเสริมโครงการลาออกโดยสมัครใจ การระงับการจ้างตำแหน่งบางตำแหน่ง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้จัดตั้งกองทุนฉุกเฉิน (Emergency Multi-donor Fund) เพื่อเข้ามาสนับสนุนกิจกรรมในสาขาหลักขององค์การ คือการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม ซึ่งนับจนถึงสิ้นเดือนมกราคม ๒๕๕๕ มีประเทศสมาชิกต่างๆ ได้บริจาคเพิ่มเติมจำนวน ๒๖.๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ในเรื่องนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวสุนทรพจน์ในการประชุมเต็มคณะว่าประเทศสมาชิกควรให้ความสำคัญและร่วมกันทุกวิถีทางที่จะช่วยบรรเทาสถานการณ์การขาดสภาพคล่องทางการเงินและในกรณีของประเทศไทย ถึงแม้ว่าจะประสบกับสภาวะอุทกภัยซึ่งเป็นปัญหาใหญ่

ของประเทศ ประเทศไทยยังคงยืนยันและมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามเป้าหมายของยูเนสโก โดยได้จัดส่งเงินอุดหนุนให้กับองค์การเร็วขึ้นกว่าปกติ และได้กำหนดที่จะสนับสนุนการซ่อมแซมอาคารสำนักงานยูเนสโกที่กรุงเทพฯ นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการส่งเสริมบทบาทของสตรีซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญขององค์การด้วย โดยจะเห็นได้จากการที่ประเทศไทยได้จัดตั้งกองทุนพัฒนาสตรีเพื่อสร้างโอกาสให้กับสตรี ได้เข้าถึงการศึกษา สาธารณสุขและการมีงานทำ ซึ่งถือว่าเป็นการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศชายหญิง ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการยังได้กล่าวสนับสนุนมาตรการในการดำเนินการของผู้อำนวยการใหญ่ยูเนสโกในการจัดการกับสถานการณ์การเงินขององค์การโดยเห็นว่ายูเนสโกควรที่จะให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านการศึกษา ซึ่งเป็นโครงการหลักขององค์การ และควรจะระดมความร่วมมือจากหน่วยงานสหประชาชาติอื่นๆ เพื่อร่วมดำเนินงานกิจกรรมด้านอื่นๆ ที่อยู่ภายในการรับผิดชอบขององค์การยูเนสโก

อย่างไรก็ตาม ในระหว่างการประชุมครั้งนี้ มีหลายประเทศที่ได้กล่าวสนับสนุนให้มีการบรรจุปัญหาความรุนแรงในประเทศซีเรียไว้ในระเบียบวาระด้วย เนื่องจากเห็นว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งยูเนสโกมีภารกิจที่จะต้องส่งเสริมเรื่องสิทธิมนุษยชนด้วย และเห็นว่าเรื่องนี้ทำให้มีผลกระทบต่อการศึกษาและวัฒนธรรมอันเป็นภารกิจหลักขององค์การ แต่มีบางประเทศเห็นว่า เรื่องความรุนแรงในประเทศซีเรียเป็นเรื่องที่มีการนำเข้าสู่วาระในเวทีสหประชาชาติหลายเวทีแล้ว ประกอบกับการประชุมครั้งนี้ ยูเนสโกน่าจะเน้นการแก้ไขปัญหาสภาพคล่องทางการเงินขององค์การมากกว่า ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการลงคะแนนเสียง ซึ่งที่ประชุมมีมติเสียงข้างมากให้บรรจุวาระดังกล่าวไว้ด้วย

การประชุมหารือระดับทวิภาคี

ในระหว่างการประชุมครั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยได้หารือระดับทวิภาคีกับนายฮ่าว ผิง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยได้กล่าวขอบคุณกระทรวงศึกษาธิการของจีนที่ได้ให้การสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย โดยได้ให้การสนับสนุนการจัดส่งครูอาสาสมัครชาวจีนมาช่วยสอนภาษาจีนในประเทศไทยปีละประมาณ ๑,๒๐๐ คน อย่างไรก็ตามขณะนี้ในประเทศไทยมีการขยายตัวในเรื่องการเรียนการสอนภาษาจีนมากขึ้น ทำให้จำนวนครูอาสาสมัครไม่เพียงพอต่อความต้องการ และขณะนี้สมาคมเศรษฐกิจและวัฒนธรรมไทย-จีน ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนในประเทศไทยได้รับการประสานงานจากสำนักงานกิจการชาวจีนโพ้นทะเลของจีน (เฉียวป๋ัน) ว่าสามารถที่จะช่วยสนับสนุนครูชาวจีนให้เข้ามาช่วยสอนภาษาจีนในประเทศไทยได้

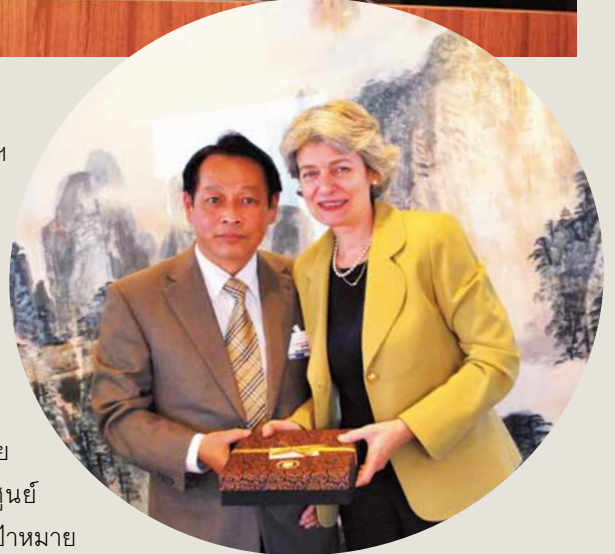
นายฮ่าว ผิง ได้กล่าวว่ารัฐบาลจีนถือว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความสำคัญและคนไทยเป็นเสมือนพี่น้องกับคนจีน และโดยส่วนตัวตนเองเคยดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยปักกิ่ง และได้มีโอกาสสลับเสด็จ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลายครั้ง ทำให้รู้สึกผูกพันกับประเทศไทย อีกทั้งยังได้มีโอกาสมาเยือนประเทศไทยด้วย และขณะนี้รัฐบาลจีนประสงค์จะจัดตั้งศูนย์ศึกษาของประเทศต่างๆ ในสาธารณรัฐประชาชนจีนด้วย

ประมาณ ๒๐๐ แห่ง รวมทั้งศูนย์ไทยศึกษา โดยรัฐบาลจีนได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าภายใน ๕ ปี จะมีนักเรียนนักศึกษาจากประเทศอาเซียนเข้ามาศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีนจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ คนซึ่งจะมีทุนสนับสนุนให้ โดยจะส่งเสริมให้เข้าไปศึกษาในสาขาต่างๆ ทั้งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสังคมศาสตร์ โดยประสงค์จะขอให้รัฐบาลไทยส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษาไทยเข้าไปศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีนมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลจีนก็จะส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษาจีนมาศึกษาในสถาบันการศึกษาของไทยมากขึ้น นอกจากนี้ ฝ่ายจีนขอให้ไทยพิจารณาจัดส่งครูไทยไปสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยให้แก่แก่นักเรียนนักศึกษาจีนในประเทศจีนด้วย

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการของทั้งสองประเทศได้มีความตกลงด้านการศึกษาระหว่างกัน และมีความตกลงระหว่างกระทรวง

ศึกษาธิการกับฮั่นป๋ัน (HANBAN) ซึ่งความตกลงทั้งสองฉบับกำลังจะต้องมีการลงนามต่ออายุ ดังนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยจึงประสงค์ที่จะเดินทางไปเยือนจีนเพื่อมีการลงนามต่ออายุความตกลงทั้งสองฉบับ ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการของสาธารณรัฐประชาชนจีนได้แสดงการตอบรับเรื่องนี้เป็นอย่างดี และจะมีหนังสือเชิญมายังกระทรวงศึกษาธิการ โดยทั้งสองฝ่ายจะได้ประสานกำหนดเวลาที่แน่นอนต่อไป

การพบปะกับนักศึกษาไทยที่กำลังศึกษาในประเทศฝรั่งเศสภายใต้โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทุน

ในโอกาสที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้เดินทางไปเข้าร่วมการประชุม

ครั้งนี้ ได้มีการพบปะกับนักศึกษาไทยที่กำลังศึกษาในประเทศฝรั่งเศสภายใต้โครงการทุนนักเรียน ๑ อำเภอ ๑ ทุน ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตประจำกรุงปารีส ทั้งนี้ปัจจุบันมีนักศึกษาที่กำลังศึกษาในประเทศฝรั่งเศสจำนวน ๖๒ คน ทั้งนี้จากการดำเนินโครงการดังกล่าวมาแล้ว ๒ รุ่น มีนักศึกษาเลือกมาศึกษาในระดับปริญญาตรีที่ฝรั่งเศสมากเป็นลำดับสูงสุด กล่าวคือ ในรุ่นที่ ๑ มีนักศึกษาเลือกมาศึกษาต่อที่ฝรั่งเศส จำนวน ๑๘๓ คน และรุ่นที่ ๒ จำนวน ๑๘๒ คน รวม ๓๖๕ คน ปัจจุบันนักศึกษารุ่นที่ ๑ บางส่วนกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สำหรับรุ่นที่ ๒ ยังเหลือนักศึกษาที่กำลังอยู่ระหว่างเรียนในระดับปริญญาตรีอีก ๖๒ คน

ในระหว่างการพบปะกับนักศึกษาภายใต้โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทุน ครั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงศึกษาธิการได้สอบถามเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ของนักศึกษา และพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่คาดหวังว่า เมื่อสำเร็จการศึกษามีความประสงค์จะกลับมารับราชการในประเทศไทย ดังนั้น หากมีแนวทางในการรองรับงานให้แล้วจะถือเป็นโอกาสที่ดีสำหรับนักเรียนทุน ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวชี้แจงและพยายามทำความเข้าใจกับนักเรียนทุนว่า การได้รับทุนในครั้งนี้ นับเป็นโอกาสที่ดีมากของนักศึกษาที่ได้รับทุน ดังนั้นการมีแนวคิดที่จะกลับมาทำงานในชุมชนของตนจะก่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศเป็นอย่างมาก โดยจะทำงานในภาคเอกชนหรือภาครัฐก็ได้ เพราะจะเป็นการพัฒนาชุมชนของตนซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ทั้งนี้ควรมีการกระจายการทำงานในภาคต่างๆ ของชุมชนของตน *

การประชุมคณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเอเปค ครั้งที่ ๓๔ ขับเคลื่อนเครือข่ายการศึกษา แรงงาน และ การพัฒนาศักยภาพเน้นสร้างความเติบโต ทางการค้า การลงทุน และการสร้างงาน

ชนิษฐา ห้านิรัตติย์*
ผานิต ทิพย์สุวรรณ**

สหพันธรัฐรัสเซีย ร่วมกับสำนักเลขาธิการเอเปค เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเอเปค (HRDWG) ครั้งที่ ๓๔ และการประชุมเครือข่ายการศึกษาครั้งที่ ๒๔ ซึ่งได้จัดขึ้นพร้อมการประชุมเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสของเอเปค (Senior Officials' Meetings-SOM) และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้แทนจากเขตเศรษฐกิจของเอเปค จำนวน ๑๘ เขตเศรษฐกิจ เข้าร่วมการประชุมได้แก่ออสเตรเลีย บรูไนดารุสซาลาม แคนาดา ชิลี สาธารณรัฐประชาชนจีน จีนไทเป อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลี เม็กซิโก นิวซีแลนด์ ฟิลิปปินส์ รัสเซีย สิงคโปร์ เขตบริหารพิเศษฮ่องกง ประเทศไทย สหรัฐอเมริกา และเวียดนาม สำหรับประเทศไทย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบให้นางชนิษฐา ห้านิรัตติย์ หัวหน้ากลุ่มความร่วมมือพหุภาคี ๑ และ

Thailand was among 18 APEC Members Economies to participate in the 34th APEC Human Resources Development Working Group (HRDWG) Meeting, the APEC 28th Education Network Meeting and the 1st APEC Senior Officials' Meeting organized between 5 and 10 February, 2012. In collaboration with the APEC Secretariat, the Russian Federation organized these three meetings under the theme "Integrate to Grow, Innovate to Prosper".

Human resource development for sustainable economic growth is a major objective of the APEC. In this regard, the 34th APEC HRDWG Meeting actively discussed the possibilities for public-private partnership for developing the region's workforce and approved further study on this matter. The Meeting also agreed to hold technical meetings, at least once a year.

Apart from the final report on the joint project between Thailand and Japan Innovation on Problem-Solving Based Mathematics Textbooks and E-textbooks, the APEC 28th Education Network Meeting included presentations on several other projects linked to the development of mathematics learning, vocational and higher education, information and communication technologies and science, language and culture education.

As for the 1st APEC Senior Officials' Meeting, priorities included the liberalization of trade and investment as well as regional economic integration, strengthening food security, establishing reliable supply chains and cooperation to foster innovative growth.

The outcomes of these meetings contribute to preparations for the 5th APEC Education Ministerial Meeting, scheduled to take place in the Republic of Korea in May.

* หัวหน้ากลุ่มความร่วมมือพหุภาคี ๑ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
** นักวิเคราะห์สัมพันธ์ชำนาญการ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นางผาณิต ทิพย์สุวรรณ นักวิเทศสัมพันธ์ ชำนาญการ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เดินทางไปเข้าร่วมการประชุมข้างต้น สรุปผลการประชุมฯ ได้ดังนี้

การประชุมเต็มคณะ

ที่ประชุมฯ ให้ความสำคัญต่อการประกาศเป้าหมายการดำเนินงานในกรอบเอเปค ๒๕๕๕ ภายใต้หัวข้อ “บูรณาการเพื่อความเติบโต นวัตกรรมเพื่อความรุ่งเรือง” (Integrate to Grow, Innovate to Prosper) เพื่อสร้างความเติบโตด้านการค้า การลงทุน และการสร้างงานในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก และการเสนอแผนการดำเนินงานของคณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปี ๒๕๕๕ ประกอบด้วย การจัดการประชุมวิชาการด้านการวิจัยทางการศึกษาก่อนการประชุมรัฐมนตรีศึกษาเอเปค ครั้งที่ ๕ เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงานด้านการศึกษาที่มีความเชื่อมโยงกับการดำเนินงานด้านแรงงาน การพิทักษ์สังคม และการสร้างศักยภาพอย่าง

ใกล้ชิด และตอบสนองต่อเป้าหมายเอเปค ๒๕๕๕ ทั้งนี้ กิจกรรม APEC 2555 เรียงตามลำดับความสำคัญ ประกอบด้วย

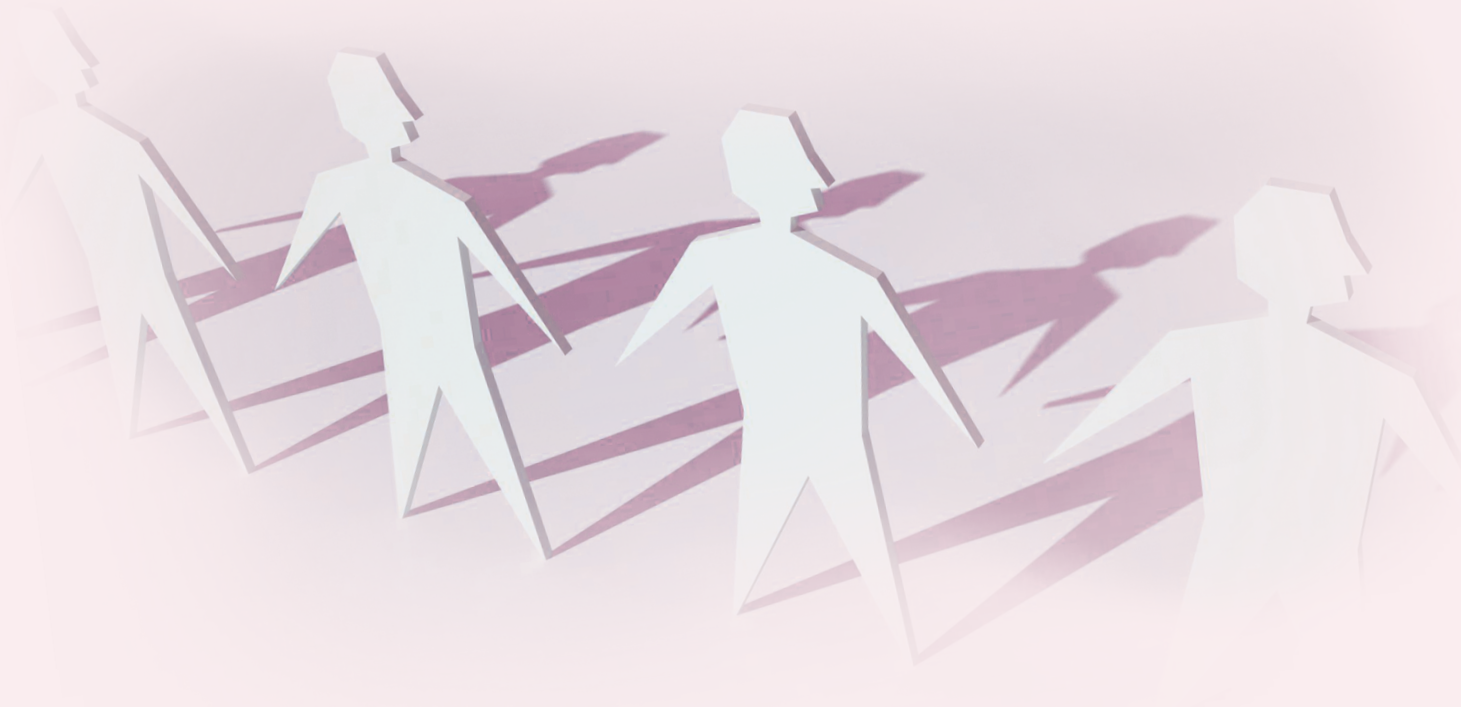
- การเปิดเสรีการค้าและการลงทุน การบูรณาการทางเศรษฐกิจ
- การส่งเสริมความปลอดภัยด้านอาหาร
- การสร้างห่วงโซ่อุปทานที่แข็งแกร่ง
- ความร่วมมือเพื่อสร้างการเติบโตด้านนวัตกรรม

การประชุม Technical Meeting

ที่ประชุมฯ เห็นชอบให้มีการจัดการประชุม Technical Meeting เป็นประจำทุกปี ในลักษณะผ่านระบบการสื่อสาร (Teleconference) เน้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน และเสนอให้มีความร่วมมือจาก ๓ ภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ ABAC (APEC Business Advisory Council) ALCoB (APEC Learning Community Builders) และ ALCoB-EC (APEC Learning Community Builders-Entrepreneur Committee)

การประชุมเครือข่ายด้านการศึกษา (Education Network-EDNET)

ที่ประชุมฯ ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านการศึกษาของเขตเศรษฐกิจต่างๆ ภายใต้เครือข่ายการศึกษา เช่น ข้อริเริ่มของสหพันธรัฐรัสเซียในการพัฒนาการศึกษา **ด้านคณิตศาสตร์** และการจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยเอเปคภายใต้เครือข่าย UniNet การนำเสนอการดำเนินงานของประเทศไทย และญี่ปุ่น เรื่อง Emergency Preparedness Education : Learning from Experience, Science of Disasters, and Preparing for the Future, Using the Method of Lesson Study การนำเสนอโครงการด้านการ **อาชีวศึกษาและคุณภาพการอุดมศึกษา** ประกอบด้วย เรื่อง APEC Higher Education Diploma Supplements (ออสเตรเลีย) เรื่อง Capacity Building for Policies and Monitoring of Cross-Border Education in the APEC Region (จีน) เรื่อง Quality in Higher Education : Identifying, Developing, and Sustaining Best Practices in the APEC Region (สหรัฐอเมริกา) เรื่อง Human

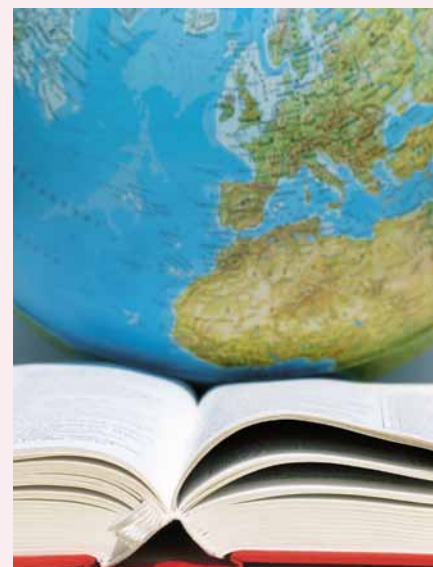
Capital Policies for Green Growth and Employment (สหรัฐอเมริกา) เรื่อง APEC Career and Technical Education Licensing Portal (จีนไทเป)

นอกจากนี้ ยังมี**การนำเสนอโครงการด้านเทคโนโลยีข่าวสารและการคมนาคม** ประกอบด้วย โครงการเรื่อง APEC Learning Community for Shared Prosperity (เกาหลี) เรื่อง APEC Future Education Consortium : Focusing on APEC Network for an ICT Model School for Future Education (เกาหลี) เรื่อง APEC e-Learning Training Programme (เกาหลี) เรื่อง APEC Training Programme for Preventive Education and ICT Misuse (เกาหลี) เรื่อง APEC ICT for Education Exposition (ฟิลิปปินส์) เรื่อง Building Open Education Resource Capability in APEC Economies(สหรัฐอเมริกา) เรื่อง APEC Human Resources Development Working Group Knowledge Bank Library and Wiki (สหรัฐอเมริกา) **การนำเสนอโครงการด้านการศึกษาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรม**

ประกอบด้วย โครงการ Promoting Best Practices on Mathematical Modeling Curriculum in Higher Education in APEC Economies เรื่อง International Comparative Research to Identify Unique and Promising Practices in Mathematics and Science Teacher Preparation for APEC Economies (สหรัฐอเมริกา) เรื่อง Language Education to Expand Cooperation among APEC Economies (จีน) ทั้งนี้ ในส่วนของประเทศไทย ได้เสนอโครงการที่ดำเนินการร่วมกับประเทศญี่ปุ่นและดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ได้แก่ โครงการ Innovation on Problem Solving Based Mathematics Textbooks and E-textbooks นำเสนอโดย ผศ.ดร.ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภายหลังการประชุมฯ ครั้งนี้ สาธารณรัฐเกาหลีจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีด้านการศึกษาของเอเปค ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ เมือง Gyeongju สาธารณรัฐเกาหลี ภายใต้หัวข้อ “Future Challenges and Education

Responses: Fostering Global, Innovative and Cooperative Education” ประกอบด้วย วาระการประชุมใน ๓ หัวข้อหลัก คือ ๑) Globalization ๒) Innovation ๓) Cooperation รวมทั้งการจัดกิจกรรมคู่ขนาน ได้แก่ การแสดงนิทรรศการ การจัดการประชุมนานาชาติ การจัดเทศกาลการศึกษาในอนาคตของเอเปค และการจัดมหกรรมการศึกษา 2012 Korea Good School Expo ✨

การแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ ภาษาอังกฤษในที่ชุมนุมระดับชาติ ประจำปี ๒๕๕๕

สมใจ ธีรรัฐ*

กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับสมาคมการพูดภาษาอังกฤษ (ประเทศไทย) จัดการแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษในที่ชุมนุมระดับชาติ ประจำปี ๒๕๕๕ ภายใต้หัวข้อ "The Head or The Heart?" โดยผู้เข้าร่วมการแข่งขันจะต้องมีอายุระหว่าง ๑๖ - ๒๐ ปี มีสัญชาติไทย และมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นอย่างดี สำหรับการแข่งขันจะแบ่งออกเป็น ๒ รอบคือ รอบรองชนะเลิศและรอบชิงชนะเลิศ โดยคณะกรรมการจะดำเนินการคัดเลือกเยาวชนไปร่วมการแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษในที่ชุมนุมระดับนานาชาติ ประจำปี ๒๕๕๕ ณ ประเทศอังกฤษ

The Thai Ministry of Education, in collaboration with the English Speaking Union (ESU) Thailand, has held the English Public Speaking Competition in Thailand since 2001. The 2012 English Public Speaking Competition took place on March 30, 2012 at the Imperial Queen's Park Hotel. A total 12 students who had been successful in the semi-final round of the competition, which was held in February at the Ministry of Education, participated in the final round. The Ministry of Education would like to congratulate the winner: Mr. Akarawin Sungkanand from Thammasat University, Bangkok. He will go on represent Thailand in the International Public Speaking Competition 2012, to be held in London between 14 and 18 May, 2012.

* หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศและเผยแพร่ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ทั้งนี้ การแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษในที่ชุมชนระดับชาติ รอบรองชนะเลิศ ได้จัดขึ้นในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ อาคารรัชมิ่งคลาสิค ชั้น ๓ กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีผู้เข้าร่วมการแข่งขันจำนวน ๕๙ คน ประกอบด้วยนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (โรงเรียนสาธิต) ๓๙ คน และนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ จำนวน ๒๐ คน โดยมีผู้ผ่านเข้ารอบชิงชนะเลิศจำนวน ๑๒ คน ดังต่อไปนี้

๑. นายอัศวินท์ ศังชนะนนท์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๒. นายเฟอรันันด์ ปาร์เรลลา	มหาวิทยาลัยแอสตมฟอร์ด
๓. นายอิทธิ ธีรัฐ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๔. นางสาวสิริวิทย์ แสงจันทร์ฉาย	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕. นายดลเดช ชีตต์	โรงเรียนสายปัญญารังสิต
๖. นายปิยะบุตร เดิร์ก	โรงเรียนบางกอกพัฒนา
๗. นางสาวฟาติมา คาน	โรงเรียนนานาชาติแพนเอเชีย
๘. นางสาวจัสมิน เขี้ย	โรงเรียนบางกอกพัฒนา
๙. นางสาวกมลนันท์ รุดติษฐ	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๐. นางสาวปิติกานต์ สุริยะมงคล	โรงเรียนนานาชาติทีรีนิตี้
๑๑. นางสาวศิริดา จาติกวณิช	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
๑๒. นายวรารุณ ติ่ายทรัพย์	โรงเรียนอรรณมิตร

สำหรับการแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษในที่ชุมชนระดับชาติ รอบชิงชนะเลิศ ได้จัดขึ้นในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ณ โรงแรมอิมพีเรียล ควีนส์ปาร์ค โดยคณะกรรมการ ได้คัดเลือกนักเรียนและนักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกผู้ชนะเลิศการแข่งขันเพียง ๑ คน จากผู้ผ่านการคัดเลือกจากรอบรองชนะเลิศทั้งหมด ๑๒ คน ซึ่งปรากฏว่าผู้ชนะเลิศคือ

นายอัศวินท์ ศังชนะนันท์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ทั้งนี้ ผู้ชนะเลิศการแข่งขันในระดับชาติจะได้เป็นผู้แทนประเทศไทยไปร่วมการแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษในที่ชุมชน ระดับนานาชาติ ในระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ต่อไป ✨

การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน [Education for Sustainable Development]

รศ.ดร.วไล ฤกษ์ป้อมเพชร*

เมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. ๒๐๐๒ สมัชชาแห่งสหประชาชาติได้ประกาศทศวรรษแห่งการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ค.ศ. ๒๐๐๕ - ๒๐๑๔) ขณะนี้ทศวรรษได้เริ่มไปแล้ว แต่เป็นที่น่าสงสัยว่านักวิชาการทางการศึกษา ครูอาจารย์ และผู้บริหารสถานศึกษาจะเข้าใจความหมายแนวคิด และพร้อมที่จะร่วมมือกันสานต่อความคิดให้เป็นรูปธรรมหรือยัง

การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ต่อโลกที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม คือการที่ปรารถนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสำหรับทุกๆ คน รวมถึงคนในรุ่นต่อไป ได้ด้วย โดยการประสานความสมดุลระหว่างความเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และการสงวนรักษาสีงแวดล้อม

In response to the social, economical and environmental challenges of the 21st century, the UN Decade of Education for Sustainable Development (2005-2014) was announced in 2002. The DESD aims at integrating the principles, values and practices of sustainable development into all aspects of education and learning. UNESCO is the lead agency for ESD, a lifelong learning process which gears people's mindset, behaviour and way of life towards a more sustainable future.

Similar to ESD, the Sufficiency Economy Philosophy focuses on developing environmental integrity, social responsibility and economic viability so as to improve people's quality of life. Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn initiated the School Twinning Network to improve the nutrition, health, moral integrity, academic knowledge and vocational skills of children and youth in remote rural areas in line with the Sufficiency Economy Philosophy and ESD. The existing UNESCO's Associated Schools Project Network (ASPnet) was the starting point of this project, which links schools in remote rural areas with more advantaged schools in urban cities.

* ประธานคณะกรรมการโครงการสิทธิมนุษยชนศึกษา

การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนคือ การให้การศึกษเป็นเครื่องมือหรือเครื่องยนต์ ในการเปลี่ยนแปลงความคิด วิถีชีวิต และการประพฤติปฏิบัติของผู้คนเพื่อนำไปสู่การ สร้างสรรค์อนาคตที่ยั่งยืน ดังนั้น การศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนจึงหมายถึงรวมถึง การ ศึกษาที่ครอบคลุมความรู้ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนทัศนคติอันจะนำไปสู่การ พัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต เพื่อลูกหลานของเรา และเพื่อคนรุ่นต่อไป ด้วย

ด้วยเหตุที่การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเน้นวิถีชีวิต การดำเนิน ชีวิต ค่านิยม และการประพฤติ ปฏิบัติ จึงไม่อาจเป็นการศึกษา ที่เน้นรายวิชา ดังที่เคยเข้าใจกันว่า ควรให้มีรายวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา หากแต่จะต้องนำแนวความคิด ที่เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน บูรณาการเข้าสู่รายวิชาต่างๆ รวมถึงการอบรม และการลงมือปฏิบัติ ด้วย ดังที่ได้มีการเน้นการเรียนรู้แบบ H ทั้งสามคือ **Head** : เน้นความรู้ความเข้าใจ **Heart** : เน้นความสำนึก **Hand** : การลงมือ ปฏิบัติ การศึกษาในลักษณะเช่นนี้จะต้อง มีคุณภาพสูง กล่าวคือไม่เพียงแต่ถ่ายทอด ความรู้ แต่ต้องมุ่งสู่การเปลี่ยนแปลงวิถีคิด ของผู้เรียน แนวคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืน จะต้องแทรกอยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถาบันอุดมศึกษา ในการศึกษา นอกกระบวน การศึกษาผู้ใหญ่ ตลอดจนกิจกรรมการเรียนรู้

ของชุมชน และที่สำคัญที่สุดก็คือ การศึกษา จะต้องเปลี่ยนไปจากเดิม จึงจะสามารถ ตอบปัญหาสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และ สิ่งแวดล้อม ซึ่งมีมนุษย์กำลังเผชิญอยู่ใน ศตวรรษที่ ๒๑ นี้

กล่าวโดยสรุปก็คือ การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องเป็นการศึกษาที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้คือ :-

- การศึกษาที่ทำให้ผู้เรียนสามารถ มีทักษะ มีศักยภาพ ค่านิยม และความรู้ที่ จำเป็นในการก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน
- การศึกษาที่ครอบคลุมทุกระดับ และ ในทุกสภาพสังคม ทั้งในครอบครัว โรงเรียน สถานะที่ทำงาน และในชุมชน
- การศึกษาที่สร้างพลเมืองที่มีความ รับผิดชอบ และส่งเสริมประชาธิปไตยโดยให้ ทั้งบุคคลและชุมชนได้รับสิทธิของตน และ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
- การศึกษาที่เน้นแนวคิดเรื่องการศึกษา ตลอดชีวิต และ

● การศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาที่สมดุลของแต่ละบุคคล

ประเด็นสำคัญที่จะต้องเน้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนก็คือ :

● การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยเฉพาะการลดความยากจน และการเพิ่มขีดความสามารถในการมีสุขภาพที่ดีขึ้น

● การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมองว่าการศึกษเป็นสิทธิ การเพิ่มความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย รวมถึงการเร่งพัฒนาสิทธิมนุษยชนให้ขยายไปสู่ทุกคน โดยเฉพาะชนกลุ่มน้อยและชุมชนชายขอบ

● การมุ่งพัฒนาการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นกุญแจของการพัฒนา และเป็นหนทางที่ทำให้บุคคลมีศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการควบคุมการตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อตน

● การมีส่วนร่วมของทุกคนทั้งในวงการศึกษาและการพัฒนา ไม่เพียงแต่รัฐบาลเท่านั้น แต่รวมไปถึงองค์กรเอกชน ชุมชน และแต่ละบุคคล

เป็นที่ประจักษ์ชัดว่า การพัฒนาที่ผ่านมาที่เน้นเศรษฐกิจเป็นหลักโดยขาดคุณธรรม จริยธรรม ขาดมิติทางสังคม และวัฒนธรรม ไม่ได้เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะแทนที่จะลดความหิวโหย ความยากจน การว่างงาน ความอยุติธรรม และปัญหาสิ่งแวดล้อม กลับเป็นการเพิ่มปัญหาต่างๆ เหล่านั้น อีกทั้งความอยุติธรรมและความไม่เสมอภาคดังกล่าวนำไปสู่ความรุนแรงในสังคมโดยทั่วไป บทเรียนต่างๆ เหล่านี้จะต้องได้รับการนำเสนอในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ตระหนักรู้และเข้าใจถึงการพัฒนาที่ไม่สามารถทำให้มนุษย์ทุกคนได้รับโอกาสในการมีชีวิตที่สมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน

ในขณะเดียวกัน ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของการพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องได้รับการส่งเสริมให้นำเข้าสู่การเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะต้องให้มีการเรียนรู้และปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งแนวคิดเรื่องความสุขมวลรวม

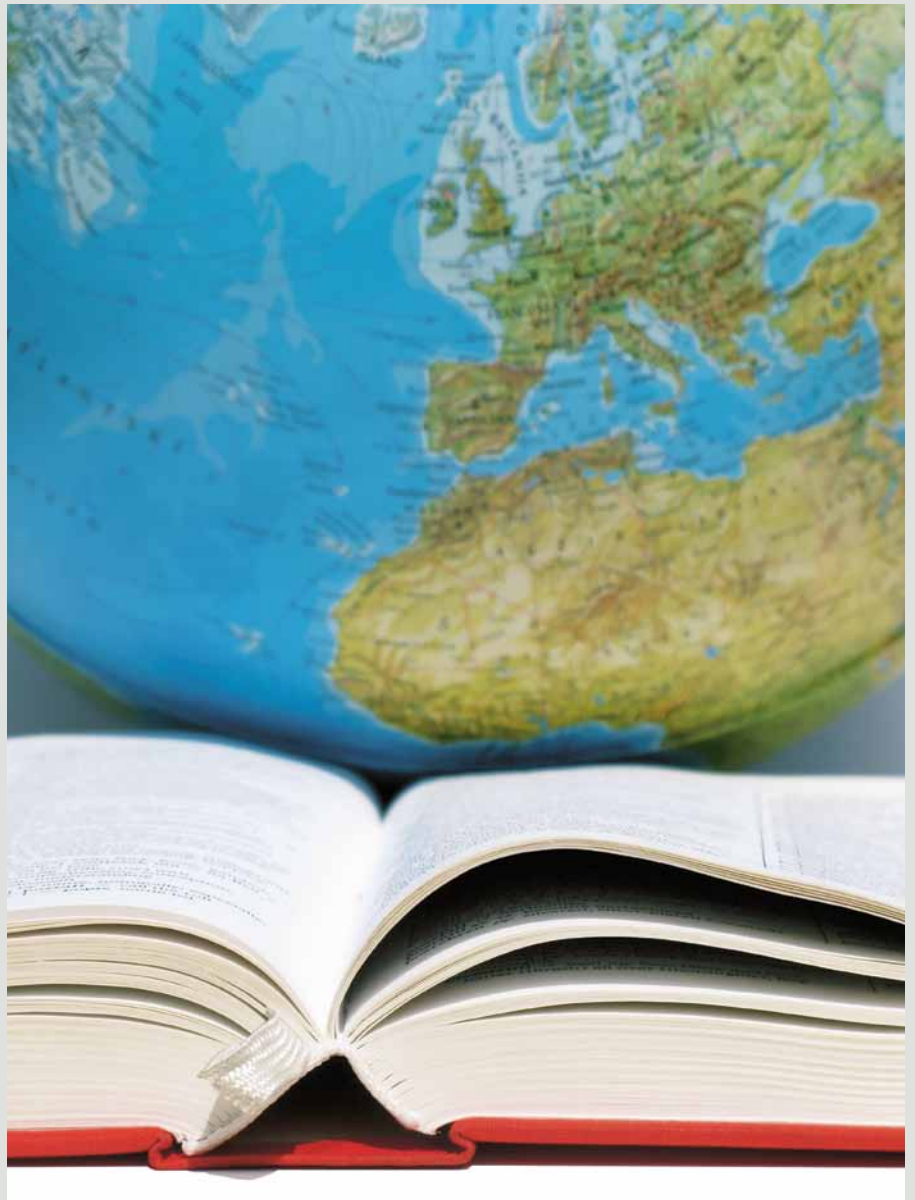
ประชาชาติ (GNH) แทนผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) ของประเทศภูฏาน ซึ่งเป็นแบบอย่างของการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะเน้นมนุษย์ ธรรมชาติ และค่านิยมทางจิตวิญญาณเป็นสิ่งสำคัญ ถึงเวลาที่เราจะต้องสร้างความตระหนักถึงมิติด้านคุณธรรม - จริยธรรมของการพัฒนา ซึ่งเน้นความพอเพียงของมนุษย์ทุกคน มิใช่นำมามนุษย์มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาดังที่ผ่านมา

โครงการพระราชดำริโรงเรียนพี่ - โรงเรียนน้อง เป็นตัวอย่างที่ทำให้สถานศึกษาได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติแนวคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม โครงการดังกล่าวนี้เป็นการสานต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริสมเด็จพระ

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาไว้ดังนี้ :

“เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารมีโภชนาการดี มีสุขภาพแข็งแรง มีความซื่อสัตย์ เสียสละ สามัคคีและเมตตาผู้อื่น มีความรู้และทักษะทั้งทางวิชาการและการอาชีพ ที่เป็นรากฐานของการพึ่งพาตนเองและพัฒนาท้องถิ่นได้ นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับสูงขึ้นตามศักยภาพของตนเอง เป็นคนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น”

เมื่อพิจารณาดูเป้าหมายดังกล่าว จะเห็นว่าเป็นการเน้นให้เคารพศักดิ์ศรีและสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชนใน

การมีชีวิต การอยู่รอด มีโภชนาการ มีสุขภาพ แข็งแรง มีการศึกษา มีทักษะทางวิชาการและ อาชีพ สามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ ความสามารถ จิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่ง นับว่าสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ขององค์การสหประชาชาติ

นอกจากนั้นในช่วงของการพัฒนาตาม แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙) นั้นได้กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการและมาตรการในการดำเนินงานไว้ หลายประการ และประการหนึ่งนั้นคือ **การสร้างเครือข่ายของการศึกษาและพัฒนา** กล่าวคือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสถานศึกษา อันนำมาสู่การถือกำเนิดโครงการพระราชดำริ **โรงเรียนพี่ - โรงเรียนน้อง**

นอกเหนือจากการพบปะสังสรรค์

แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียนรู้ ช่วยเหลือเกื้อกูล และแบ่งปันกันแล้ว โครงการ พระราชดำริโรงเรียนพี่ - โรงเรียนน้อง ยังมี วัตถุประสงค์ที่จะ **ปลูกฝังคุณธรรมสัทธิ มนุษยชนสากลให้เกิดขึ้นในจิตใจของเด็ก และเยาวชน** ให้มีจิตสำนึกในการเห็นคุณค่า และเคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ของ สัทธิในการศึกษาและพัฒนาของผู้ด้อยโอกาส กว่า ของการแบ่งปันซึ่งกันและกัน และไม่เลือก ปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นคนเชื้อชาติใด ศาสนาใด และฐานะทางสังคมเช่นใด สมดังพระราชดำริ และพระราชปณิธานที่ชัดเจนและแน่วแน่ของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี ที่ว่า :

“อาหารและการศึกษาเป็นสิทธิพื้นฐานที่ มนุษย์ทุกคนพึงจะได้รับ ยิ่งได้รับเร็วเท่าไร ก็ยิ่งดี เพื่อให้เด็กแต่ละคนพัฒนาศักยภาพของ ตนเองอย่างครบถ้วน และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ สามารถพึ่งตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็น

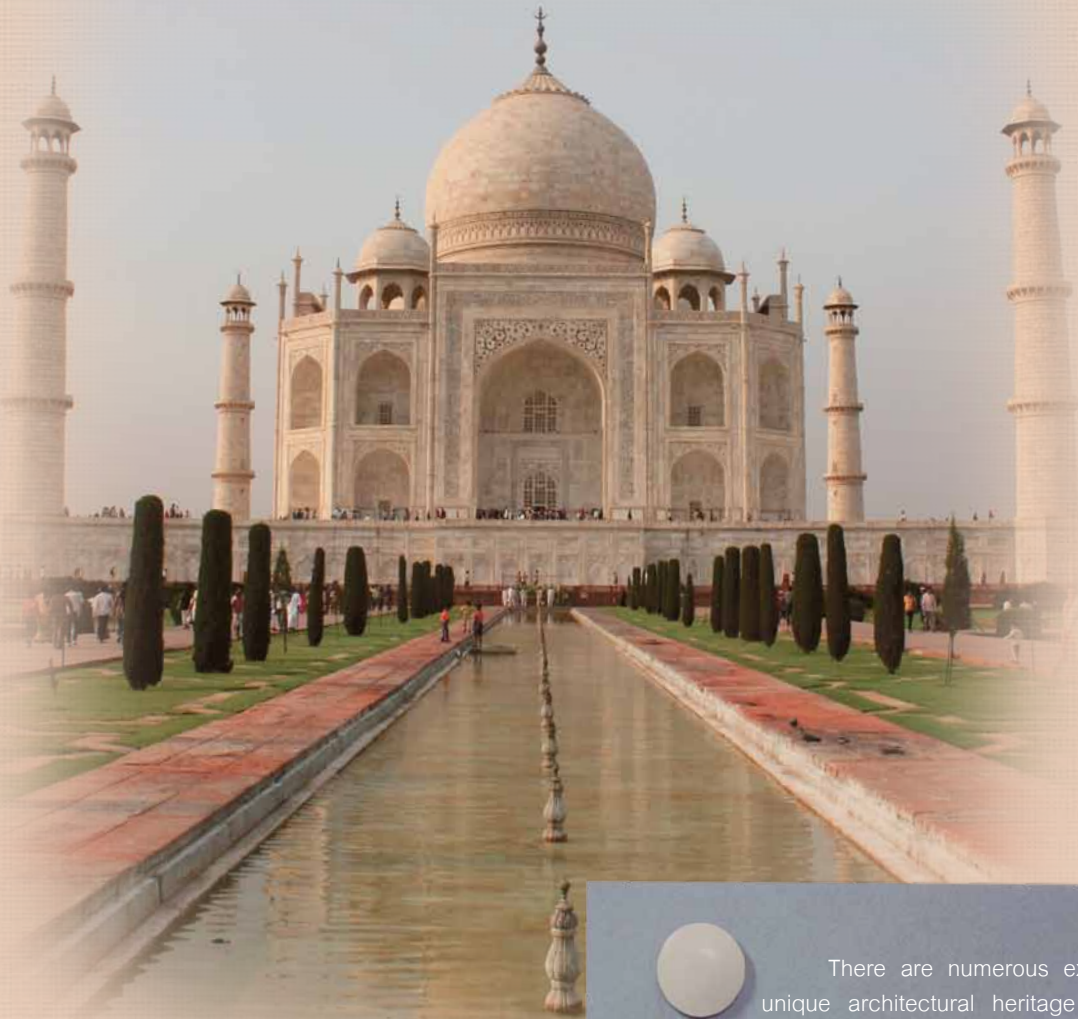
พลเมืองที่ดีของชาติและมนุษยชาติอย่างมี คุณค่าสมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ โดยที่ แต่ละบุคคลเคารพในศักดิ์ศรีและคุณค่าความ เป็นมนุษย์ของผู้อื่น เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และ จริยธรรม ความยุติธรรม และเมตตาธรรมเป็น ที่ตั้ง อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันและปฏิบัติ ต่อกันฉันพี่น้องด้วยความสงบสุข และมีความ สอดคล้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

พระราชดำริและพระราชปณิธานดังกล่าวนี้ ได้เป็นแนวทางที่ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบ โครงการพระราชดำริโรงเรียนพี่ - โรงเรียน น้อง ยึดถือปฏิบัติตลอดจนถ่ายทอดความคิดสู่นักเรียนของตน ผลงานและผลกระทบทาง ด้านจิตใจ และจิตสำนึกที่เกิดจากความสัมพันธ์ ที่ดี การเรียนรู้ร่วมกัน และการลงมือปฏิบัติ ความช่วยเหลือต่อกันอย่างเป็นรูปธรรม เป็น การแสดงถึงความเข้าใจ การตระหนักรู้ และการปฏิบัติตามแนวทางการศึกษาเพื่อการพัฒนา ที่ยั่งยืนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ✨

ทัชมาฮาล... มรดกโลกแห่งราชวงศ์โมกุล

เรื่องและภาพ สาวิตรี สุวรรณสถิตย์*

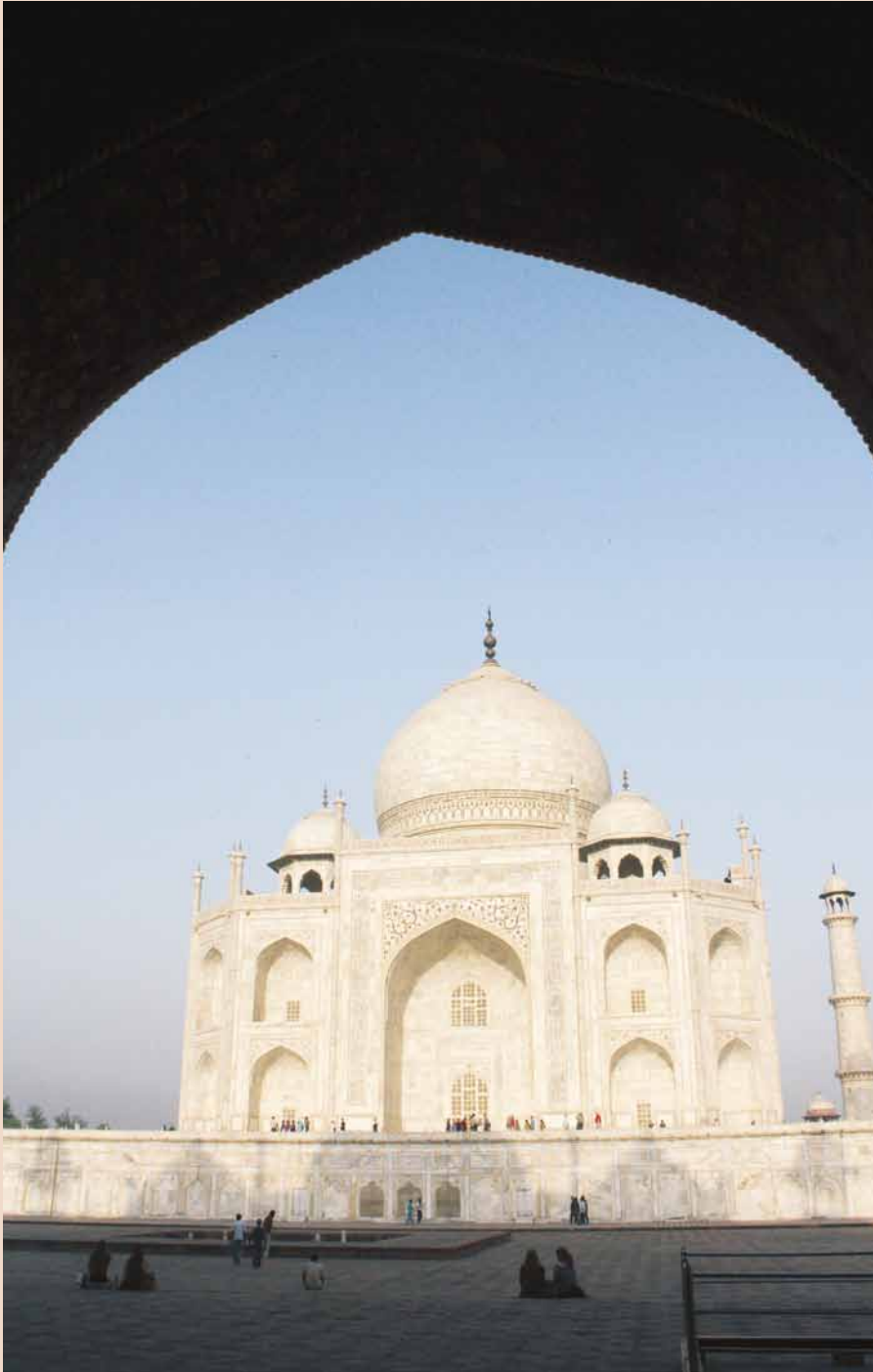

ความนำ

ราชวงศ์โมกุล (ค.ศ. ๑๕๒๖ - ๑๗๖๑) เป็นราชวงศ์ที่ยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ของประเทศอินเดียและในประวัติศาสตร์โลก แม้จะได้อำนาจมาครองอำนาจรุ่งเรืองอยู่ในอินเดียเพียงไม่ถึง ๒๕๐ ปี (ร่วมสมัยกับกรุงศรีอยุธยาตอนกลางและตอนปลาย) และมีกษัตริย์ครองสืบต่อกันในราชวงศ์โมกุลรวม ๖ พระองค์เท่านั้น ...คือ ๑. พระเจ้าบาเบอร์ (ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์ที่สืบเชื้อสายมาจากมองโกลเจงกิสข่าน ผสมกับชาวทูมาริคสายเติร์กนับถืออิสลาม) ...๒. พระเจ้าฮูมาเยน ...

There are numerous examples of the unique architectural heritage of the Mogul Empire (1526-1858). This article focuses on those which have been listed as World Heritage Sites, including: Agra Fort where the great Mughals Babur, Humayun, Akbar, Jehangir, Shah Jahan and Aurangzeb once lived; Fatehpur Sikri the one time capital city of the Mogul Empire; the Fort and Shalamar Gardens in Lahore; Humayun's Tomb which was built in 1570 by the Persian architect Mirak Mirza Ghiyath; the Red Fort complex from the seventeenth century which became a symbol of power for the emperor Shahjahan; the sacred mountain of Sulaiman-Too; the historical monuments of Thatta; and Taj Mahal, the tomb of the favourite wife of Moghul Emperor Shahjahan who died during the birth of her fourteenth child.

* อดีตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการฝ่ายต่างประเทศ และ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ

๓. พระเจ้าอักบาร์มหาราช (ร่วมสมัยกับพระเจ้าบุเรงนองและสมเด็จพระนเรศวรมหาราช) ... ๔. พระเจ้าจาฮานگیر ... ๕. พระเจ้าชาห์ จาฮาน (ผู้ทรงสร้างทัชมาฮาล) และ ๖. พระเจ้าโอราจเซ็บ (กษัตริย์องค์สุดท้ายแห่งราชวงศ์โมกุล ซึ่งสิ้นพระชนม์ก่อนกรุงศรีอยุธยาล่มสลายเพียง ๖๐ ปี) ถึงกระนั้น ราชวงศ์โมกุลก็ยังสามารถรวมแคว้นต่าง ๆ มาอยู่รวมกันได้เป็นอาณาจักรหนึ่งเดียว โดยเฉพาะ

ในสมัยพระเจ้าอักบาร์มหาราช ทรงสามารถขยายดินแดนกว้างขวางมากตั้งแต่นครคาบูล (ในประเทศอัฟกานิสถานในปัจจุบัน) และแคชเมียร์ทางเหนือของอนุทวีปไปจรดแคว้นคันดาหาร์ทางตะวันตก จรดนครปัทมาและพาราณสีทางตะวันออก จนไปถึงเมืองสุหรัตและมหาราษฏรที่จรดชายแดนของแคว้นเด็คคานทางตอนใต้ของอินเดียในปัจจุบัน ดินแดนเหล่านี้ต่างก็เป็นเชื้อสายนักรบ เคยอยู่กันอย่างอิสระ มีราชาครองแคว้น มีวัฒนธรรม

ความเชื่อแตกต่างหลากหลายกัน ทั้งฮินดู อิสลาม และเชน แต่ด้วยอำนาจทางการทหารที่เข้มแข็งและบางครั้งก็โหดเหี้ยม ประกอบกับนโยบายการเมืองที่ชาญฉลาดจนในบางรัชกาลก็เฉียบขาดโหดร้าย ทำให้กษัตริย์ราชวงศ์โมกุลสามารถผนึกดินแดนเหล่านั้นให้เข้ามาอยู่ร่วมด้วยกันภายใต้การปกครองของอาณาจักรโมกุลเดียวกันได้ (ดูแผนที่อินเดีย ในสมัยราชวงศ์โมกุล และดูรูปภาพกษัตริย์โมกุลที่สำคัญบางพระองค์) จนกระทั่งถึงยุคแห่งความเสื่อมในที่สุด

ราชวงศ์โมกุลได้ทำการค้าขายและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศต่างๆ ทั้งประเทศในยุโรปและเอเชียกลางโดยเฉพาะเปอร์เซีย มีการเปิดตลาดหลวงขนาดใหญ่ หน้าป้อมปราการพระราชวังและในย่านสำคัญๆ ต่างๆ ทำให้ราชสำนักและขุนนางมั่งคั่งมาก นอกจากนี้ยังได้ต้อนรับนักปราชญ์จากแดนต่างๆ เข้ามาเป็นที่ปรึกษาและรับราชการในราชสำนักหลายคน จึงสามารถเรียนรู้ศิลปะวิทยาการและเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าจากภายนอก นำเข้ามาใช้จัดระบบการปกครองและสร้างสรรค์อารยธรรมที่ยิ่งใหญ่ได้ และยิ่งกว่านั้นกษัตริย์ในราชวงศ์โมกุลหลายพระองค์นอกจากจะเป็นนักรบ นักต่อสู้ นักปกครองแล้ว ก็เป็นนักรังสรรค์ออกแบบก่อสร้างทางด้านสถาปัตยกรรมที่ยิ่งใหญ่อลังการ ได้ทรงสร้างอนุสรณ์สถานที่ยิ่งใหญ่มหัศจรรย์ไว้ในแคว้นแคว้นต่างๆ ของอินเดียเป็นจำนวนมาก ซึ่งตกทอดมาเป็นมรดกสำคัญของโลกจนถึงทุกวันนี้

มรดกโลกแห่งโมกุล

ในบรรดามรดกทางสถาปัตยกรรมอันยิ่งใหญ่ของราชวงศ์โมกุลจำนวนมากนั้น มีถึง ๕ แห่งที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกของยูเนสโกไปแล้ว ที่โดดเด่นเป็นพิเศษจนได้รับการกล่าวขานถึงทั่วโลกมากที่สุดก็คือ **ทัชมาฮาล** ซึ่งพระเจ้าชาห์ จาฮาน ได้ทรงสร้างเป็นอนุสรณ์สถานและสุสานที่ฝังศพของพระนางมุมตซ์ เอกอัครมเหสี ผู้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมา ๑๙ ปีเต็ม โดยไม่เคยแยกจากกันแม้ในระหว่างออกไปทำศึกสงครามในแดนไกลกันดาร และยังได้มีราชบุตร ราชธิดาด้วยกัน

ถึง ๑๔ พระองค์ แต่ต้องมาสิ้นพระชนม์โดยไม่คาดฝันในปีค.ศ. ๑๖๓๑ หลังการคลอດครั้งที่ ๑๔ ในระหว่างที่ตามเสด็จออกไปทำสงคราม ขณะนั้นพระนางมีพระชนม์เพียง ๓๘ พรรษา

มรดกโลกแห่งราชวงศ์โมกุลอื่นๆ ที่ยูเนสโกได้ขึ้นทะเบียนโลกไว้แล้วอีก ๔ แห่งนั้นก็คือ ๑. **ป้อมปราการแห่งนครอักรา** ที่สร้างไว้ตั้งแต่สมัยพระเจ้าบาร์เบอร์ และได้เป็นที่ประทับว่าราชการของกษัตริย์ในราชวงศ์โมกุลต่อมาจนถึงรัชกาลของพระเจ้าชาห์ จาฮาน ๒. **นครเพห์เตปูลิสครี** อันศักดิ์สิทธิ์ โกลัๆ นครอักรา ซึ่งเคยเป็นที่ประทับว่าราชการของพระเจ้าอักบาร์ในยุคที่ทรงนับถือนิกายอิสลามนิกายสุฟีเป็นเวลา ๑๕ ปี ก่อนที่จะทรงย้ายไปอยู่ที่อักราตามเดิม ๓. **หลุมฝังศพของพระเจ้าฮุมาเย่น** ในเดลลี และ ๔. **ป้อมปราการสีแดงแห่งนครเดลลี** ซึ่งสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยพระเจ้าชาห์

จาฮาน แต่ต่อมาได้กลายเป็นสัญลักษณ์ของการกู้ชาติของอินเดียจากอังกฤษ

มรดกโลกทัชมาฮาล (ดูภาพหน้า ๔๗) เป็นอัจฉริยภาพและเป็นสิ่งมหัศจรรย์ทางสถาปัตยกรรมของโลกอย่างแท้จริง เป็นที่ยอมรับกันเป็นสากลในด้านการออกแบบวางผังกลุ่มอาคารหลากหลาย และมีองค์ประกอบอื่นๆ เช่น สวนและคันทันน้ำ-สระน้ำ ที่กำหนดที่ตั้งวางไว้ได้อย่างได้สัดส่วนและสมมาตรไปทุกมุมในพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า ซึ่งวัดกันโดยสมัยใหม่มีความยาว ๘๙๖.๑ เมตร กว้าง ๓๐๐.๘๔ เมตร

ทัชมาฮาลได้ขึ้นทะเบียนมรดกโลกโดยที่ทุกคนสนับสนุนเต็มที่ในปี ค.ศ. ๑๙๘๓ พร้อมๆ กับ**มรดกโลกป้อมปราการทีนครอักรา** ซึ่งสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน และพร้อมๆ กับ**มรดกถ้ำอาชานตาและเอลลาร่า**อันมีชื่อเสียงในเรื่องความยิ่งใหญ่มหัศจรรย์มาก่อนนับพันๆ ปี

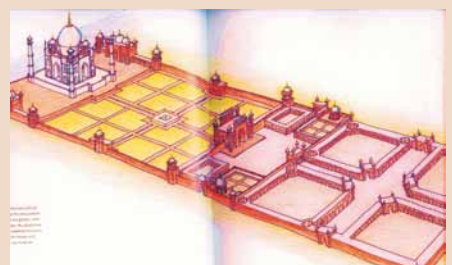
ตำนานทัชมาฮาล

ทัชมาฮาล เป็นอนุสรณ์สถานและสุสานที่พระเจ้าชาห์ จาฮาน กษัตริย์โมกุลองค์ที่ ๕ สร้างให้แก่ **พระนางมุมตซ์** เดิมชื่อ “อารฮูมาน บีกัม” ผู้สืบเชื้อสายมาจากนักปราชญ์เปอร์เซียที่ทรงรักใคร่ผูกพันมาตั้งแต่วัยรุ่น และต่อมาได้อภิเษกเป็นมเหสีองค์ที่สองของพระเจ้าชาห์ จาฮานขณะที่ยังเป็นเจ้าชาย “คูรัม” ก่อนขึ้นครองราชย์ เป็นมเหสีที่โปรดปรานที่สุดที่ได้ติดตามพระองค์ไปทุกแห่งหนในการออกทำศึกสงครามตลอดเวลาที่ยังไม่ได้ครองราชย์ ทรงเป็นคู่คิด คู่ทุกข์ คู่ยาก ร่วมชีวิตกับพระองค์อย่างไม่เคยพรากจากกันเลยแม้ต้องออกไปทำสงครามในแดนทิวกันดาร ห่างไกล ได้ทรงฝ่าฟันน้ำหนัอุปสรรคขวากหนามทุกอย่างมาด้วยกัน มีพระโอรส-พระธิดาด้วยกันถึง ๑๔ พระองค์ และสิ้นพระชนม์ในการคลอດครั้งที่ ๑๔ นั่นเอง ขณะที่มเหสีมีพระชนมายุ ๓๘ พรรษา

เมื่อพระนางมุมตซ์สิ้นพระชนม์ พงศาวดารได้บันทึกความโศกเศร้าของพระองค์ไว้อย่างละเอียด เช่น ไม่ทรงแต่งพระองค์ให้สวยงาม ไม่ทรงเครื่องหอม ไม่ปรากฏพระองค์ให้ประชาชนเห็นเป็นเวลานานมาก ทรงทุ่มเทเวลากับพระราชทรัพย์ก่อสร้างอนุสรณ์สถานแห่งความรักอันยิ่งใหญ่ดังงาม ทั้งๆ ที่โดยพระราชประเพณี อนุสรณ์สถานขนาดใหญ่เช่นนี้ไม่เคยสร้างให้พระราชวงศ์ฝ่ายใดมาก่อน เรื่องนี้จึงเป็นเหมือนตำนานรักโศกสะเทือนใจบันลือโลก ที่มีผู้เขียนบันทึกไว้และนำมาเขียนและเล่าต่อๆ กันไปทั่วโลกจนทุกวันนี้

การก่อสร้างทัชมาฮาล

ทัชมาฮาล สร้างขึ้นระหว่างปี ค.ศ. ๑๖๓๒ กว่าที่จะเสร็จสมบูรณ์ ตกแต่งทุกอย่างเรียบร้อยก็ล่วงเข้าปี ๑๖๕๓ ไปแล้ว แม้ว่าองค์อนุสาวรีย์เอกที่บรรจุสุสานอยู่ภายในนั้นจะเสร็จเสร็จทันประกอบพระราชพิธีทำบุญใหญ่ครบรอบ ๑๐ ปีการฝังพระศพในปี ๑๖๕๓ ก็ตาม แต่ก็ต้องก่อสร้างและตกแต่งองค์ประกอบอื่นๆ เพิ่มเติมอีกมากมาย

พื้นที่ตั้งทัชมาฮาลทั้งหมดนั้นเดิมเคยเป็นสวนสำราญของพระราชอาแห่งแคว้นแอมเบอร์ซึ่งพระเจ้าชาห์ จาฮาน (ดูภาพประกอบ) ทรงซื้อมาในราคาแพงเพื่อเป็นพระราชกุศลแก่พระมเหสีที่วายชนม์ เป็นที่ดินบนฝั่งขวาของแม่น้ำยุมนา ไม่ห่างมากนักจาก **ป้อมปราการแห่งนครอักกรมรดกโลก** (ดูภาพบน) ซึ่งมีประวัติที่เกี่ยวข้องผูกพันกับ **ทัชมาฮาล** จนกระทั่งคณะกรรมการมรดกโลกได้มีข้อเสนอแนะให้รัฐบาลอินเดียนำมาเชื่อมโยงเป็นมรดกเดียวกันเสีย เนื่องจากเป็นผลงานรังสรรค์ทางสถาปัตยกรรมที่ร่วมยุคสมัยกัน สร้างเพิ่มเติมใหม่โดยกษัตริย์ชาห์ จาฮานหลังจากที่ได้ทรงขึ้นครองราชย์แล้วเมื่อปีค.ศ. ๑๖๒๗ โดยเฉพาะส่วนที่เป็นพระราชวังของพระองค์ กับพระนางมومتซลีน ชันบนสุดของป้อมปราการ ที่เปิดรับลมจากแม่น้ำยุมนา ต่อมาในปี ๑๖๕๘ พระราชวัง

ส่วนนี้ก็ได้กลายเป็นคุกที่พระเจ้าชาห์ จาฮาน ถูกพระเจ้าโอรังเซ็บ ราชโอรสผู้ชิงราชบัลลังก์คุมขังพระองค์ไว้เป็นเวลา ๘ ปีเต็ม โดยที่ทรงเฝ้าชมความงามที่เปล่งปลั่งของทัชมาฮาลได้ตลอดทั้งวันทั้งคืน จนสิ้นพระชนม์ในปี ๑๖๖๖

พื้นที่ริมน้ำอันเป็นที่ตั้งของทัชมาฮาลนั้นมีความยาวมากจากประตูใหญ่ทางทิศใต้เข้าไปสู่องค์อนุสาวรีย์ขึ้นเอกที่เป็ดอกสู่แม่น้ำทางทิศเหนือ องค์อนุสาวรีย์เอกนี้ตั้งอยู่บนแท่นฐานที่ยกสูงขึ้นบนริมฝั่งแม่น้ำยุมนาการออกแบบที่มีน้ำเป็นองค์ประกอบสำคัญทั่วทั้งบริเวณนั้น ให้ทั้งความเย็นชุ่มฉ่ำแก่อาคารหินทรายและหินอ่อนและช่วยทำให้สวนขนาดใหญ่สวยงามได้ตลอดปี และน้ำยังเป็นเหมือนกระจกสะท้อนเงาที่สะท้อนภาพความสง่างามอย่างบริบูรณ์อยู่ในสระน้ำและคันน้ำทางทิศใต้ของพื้นที่ ในบางเวลาก็ยังทอดเงา

ลงสู่ผิวน้ำยุมนาทางทิศเหนือ ที่กว้างใหญ่สงบเงียบอีกด้วย

สิ่งก่อสร้างอื่นๆ ในบริเวณนี้ใช้หินทรายสีแดงเป็นหลัก เว้นแต่องค์อนุสาวรีย์ประธานที่เป็นหินอ่อนสีขาวทั้งองค์ มีโดมขนาดใหญ่ตรงกลางและมีโดมขนาดเล็กประดับเคียงข้างทั้งสองข้าง รูปร่างโดมเป็นทรงครึ่งวงกลมหรือมีรูปร่างเหมือนมงกุฎมหาราชฯ ประดับยอดทองแหลมเสียดฟ้า สีขาวนวลของอนุสรณ์สถานขนาดใหญ่ทั้งองค์ทำให้มองดูสว่างไสวไปทั่วทั้งบริเวณนั้น ในยามที่พระอาทิตย์และพระจันทร์ตลอดจนยามที่ท้องฟ้าและแม่น้ำเปลี่ยนสีไปตามช่วงเวลาต่างๆ ของวันและเดือน องค์อนุสาวรีย์หินอ่อนสีขาวนวลก็จะสะท้อนแสงเปลี่ยนสีไปเป็นสีต่างๆ ด้วย จึงไม่น่าแปลกใจเลยที่อนุสรณ์สถานทัชมาฮาลแห่งนี้ได้ถูกบันทึกภาพไว้อย่างสวยงามมากมายที่สุดในโลก ในหลากหลายสีล้วนและแง่มุมใน

ช่วงเวลาต่างๆ กัน ทั้งในยามพระอาทิตย์ขึ้น พระอาทิตย์ตก และในคืนเดือนหงาย

รอบๆ บริเวณพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด ยาวนี้มีกำแพงสูงล้อมรอบอยู่สามด้าน คือ ด้านใต้ ด้านตะวันออก และด้านตะวันตก ยกเว้นด้านเหนือองค์อนุสาวรีย์เอกตั้งอยู่บนฐานสูงมีระเบียงขนาดใหญ่ที่เปิดโล่งออกรับลมจากแม่น้ำ กำแพงสูงที่ปิดล้อมพื้นที่ทั้งสามด้านนั้นมีประตูเปิดเข้าไปสู่บริเวณทัชมาฮาลได้หลายทาง แต่ปัจจุบันเปิดให้เข้าไปได้เฉพาะทางบริเวณหน้าสวนด้านตะวันออกเพียงทางเดียว

พื้นที่ทั้งหมดนี้ได้ถูกออกแบบให้แบ่งการใช้สอยออกเป็นสองส่วนใหญ่ๆ ตามหลักคิดของสถาปัตยกรรมอิสลาม คือ แบ่งเป็นส่วนโลกหรือโลกของผู้คนที่ยังมีชีวิตอยู่มีพื้นที่ยาว ๓๓๔ เมตร กว้าง ๓๐๐.๘๔ เมตร กับส่วนที่เป็นสวรรค์หรือดินแดนแห่งจิตวิญญาณ

หลังความตาย มีความยาว ๕๖๑.๒ เมตร กว้าง ๓๐๐.๘๔ เมตร

หากเราดูแผนผังการออกแบบพื้นที่ทัช มาฮาลอย่างละเอียด ก็จะเห็นแนวแกนกลางจากทิศใต้ไปสูทิศเหนือ ซึ่งตรงกับคติที่ว่าสวรรค์อยู่ทางเหนือ โดยมีซุ้มประตูสร้างด้วยหินทรายสีแดงสามชั้นสูง ๒๓.๐๗ เมตร ขนาดใหญ่อยู่กึ่งกลางของแนวแกนกลางนี้ ประดับด้วยตัวอักษรหินอ่อนสีดำเป็นข้อความจากพระคัมภีร์อัลกุรอาน ประตูนี้นำเข้าผู้คนจากแดนโลกภายนอกเข้าไปสู่เขตแดนที่เป็นสวรรค์ทางเหนือ

ส่วนที่เป็นเขตแดนของโลกนั้นตั้งอยู่ทางทิศใต้สุด ออกแบบไว้ให้ผู้คนที่มีชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบันเข้ามาใช้ประโยชน์ได้ ประกอบด้วยตลาดใหญ่และที่พักผ่อนของคนเดินทางที่มาจากแคว้นแว่นต่างๆ ที่มาเคารพบูชาและพบปะสังสรรค์กันในสมัยที่ราชวงศ์โมกุลยัง

เรืองอำนาจ แต่ปัจจุบันนี้พื้นที่ส่วนนี้ได้ถูกพัฒนาใช้ประโยชน์จนแน่นขนัดและยังไม่ได้อนุรักษ์ไว้ให้เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่อนุรักษ์ของมรดกโลกทัชมาฮาล

พื้นที่ส่วนที่เป็นเขตสวรรค์และเป็นเขตอนุรักษณ์นั้น ประกอบด้วย “สวนสวรรค์” แบบเปอร์เซียที่เรียกมักจะเรียกกันว่า “สวนโมกุล” มีขนาดใหญ่ เป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด ๒๙๖.๓๑ ตารางเมตร และถูกตัดแบ่งออกเป็นสวนสี่เหลี่ยมจัตุรัสย่อยๆ ขนาดเท่าๆ กัน ทั้งสี่ทิศ ในสวนย่อยแต่ละสวนมีแปลงต้นไม้ อยู่สวนละ ๑๖ แปลงเท่าๆ กัน การตัดแบ่งพื้นที่นั้นแบ่งโดยทางเดินที่สร้างขนานไปกับแนวคันทัน้ำและสระน้ำกลางสวนซึ่งสระน้ำกลางสวนนี้ตั้งอยู่กึ่งกลางของแนวแกนกลาง ตรงกับประตูใหญ่ทางทิศใต้ ตรงกับองค์อนุสาวรีย์ประธานทางทิศเหนือ และยังสะท้อนเงาองค์สถาปัตยกรรมเอกที่เป็นหินอ่อนสีขาวโพลน

อยู่ในสระน้ำตรงกลางนี้ได้อย่างพอดีพอดี

เมื่อเดินตามแนวทางเดินกลางต่อไปทางทิศเหนือก็จะเห็นฐานยกพื้นสูง ๒ ระดับ คือฐานแรกเป็นฐานหินทรายสีแดง เหนือฐานนี้ขึ้นไปจึงเป็นลานสี่เหลี่ยมปูพื้นด้วยหินอ่อนลายดำขาว ฐานทั้งสองระดับนี้สูงเท่ากับอาคารสมัยใหม่สองหรือสามชั้น ที่มุมของฐานดังกล่าวที่มีทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดใหญ่ นั้นมีหอคอยที่เรียกว่า “มินาเรต” แบบสุเหร่าอิสลามสูง ๔๓.๐๒ เมตรวัดจากฐาน ตั้งประดับที่มุมทั้งสี่ด้าน เป็นเสมือน “บันไดไต่ขึ้นสูงสู่ท้องฟ้า” แต่หอคอยทั้งสี่นี้ออกแบบให้แบะออกไปด้านนอกเล็กน้อย เพื่อไม่ให้ดูต้องโคนล้มหรือหักลงมาจะได้ไม่เป็นอันตรายต่ออนุสาวรีย์องค์ประธานที่อยู่ตรงกลาง

อนุสาวรีย์ประธานที่เป็นสุสานนี้สูง ๖๗.๙๗ เมตรรวมฐานด้วย มีรูปทรงแปดเหลี่ยม สร้างด้วยหินอ่อนสีขาวนวลทั้งองค์ งามสง่า ประดับตกแต่งอย่างวิจิตร ละเมียดละไมด้วยซุ้มประตูโค้งขนาดใหญ่ และหินแกะสลักเป็นลวดลายที่ละเอียดแต่ดูโปร่งและเรียบเบาไปทั่วทุกด้านและทุกส่วนของอาคาร มีโดมใหญ่เป็นประธานอยู่ตรงยอดกลางสูง ๔๓.๗๘ เมตร รายรอบด้วยโดมเล็กทั้งสี่ด้าน รูปทรงของโดมประธานมีฐานกลมสูง ทรงกระบอกก่อนที่จะโป่งพองออกเล็กน้อย แล้วจึงโค้งและมนกลมไปสู่อยอดแหลมที่มีลวดลายเหมือนใบบัวปิดอยู่ที่ยอดก่อน จะเชื่อมต่อกับโลหะแหลมลายเชือกขวันสูงแหลมเสียดฟ้า มีสัญลักษณ์พระจันทร์เสี้ยวอยู่ที่ยอดบนสุด

ยอดโดมเป็นโลหะสีทอง ในอดีตอาจเป็นทองคำ แต่ปัจจุบันทำด้วยทองเหลืองชุบทอง

ผนังของโดมประธานก่อไว้สองชั้นที่ด้านในภายใต้หลังคาของโดมนี้เป็นห้องโถงแปดเหลี่ยม มีเพดานสูงโค้งกลมประดับตกแต่งด้วยลวดลายที่ลึกลับ กลางห้องโถงนี้เป็นที่ตั้งหีบพระศพเกียรติยศของพระนางมুমตัสซ ที่วางไว้ตามแนวเหนือ-ใต้ มีฉากหินอ่อนสีขาวทรงแปดเหลี่ยมฉลุลายโปร่งกันอยู่รอบๆ หีบเกียรติยศทำด้วยหินอ่อนสีขาวตกแต่งประดับด้วยหินสีที่ฝังไว้เป็นลวดลายดอกไม้เครือเถางดงามมาก ครั้นเมื่อพระเจ้าชาห์ จาฮานสิ้นพระชนม์ พระโอรสคือพระเจ้าโอไรงเซปไม่โปรดให้สร้างสุสานใหม่ถวาย แต่ได้นำพระบรมศพมาฝังร่วมกับพระมารดาที่ทัชมาฮาลและให้ตั้งหีบพระบรมศพเกียรติยศเคียงข้างกัน

ด้านเหนือสุดของลานสี่เหลี่ยมที่ตั้งองค์อนุสาวรีย์เอกนี้ มีบันไดลงไปสู่เจดีย์ขุมน้ำขนาดใหญ่ปูพื้นด้วยหินอ่อนสีขาวลายสีฟ้า มีบริเวณที่ลาดต่ำลงมาจากด้านตะวันออกและตะวันตกลงมาสู่ลานขนาดย่อมสร้างด้วยหินทรายแดงที่ต่อเนื่องกันในโครงสร้างแต่แยกกันในการใช้สอยเพราะลานนี้เป็นที่ตั้งของอาคารทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด ๕๖.๖ x ๒๓.๓๘ เมตร สูง ๒๐.๒๓ เมตร สร้างด้วยหินทรายสีแดงทั้งหมดแต่ตกแต่งด้วยหินอ่อน และมีหลังคาเป็นโดมหินอ่อนสีขาวสามโดมที่มีรูปทรงล้อเลียนแบบมาจากโดมของอนุสาวรีย์เอกซึ่งอาคารหินทรายทั้งสองนี้ตั้งอยู่ที่ทิศตะวันออกและตะวันตกของอาคารประธานด้านละหลัง ทั้งสองอาคารออกแบบรูปทรงเหมือนกันทุกประการ อาคารหนึ่งใช้เป็นมัสยิดที่ประชาชนมาสวดมนต์ มีสระล้างชำระกายอยู่ด้านหน้า ส่วนอีกหลังหนึ่งเป็นที่พักร้อนสำหรับผู้มาเยือนและผู้เดินทางมาเคารพศพ

ในด้านการออกแบบพื้นที่สถาปัตยกรรมนั้น เขาสรรเสริญกันว่าอาคารทั้งสองนี้สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความสมดุลและสมมาตรอย่างชาญฉลาดขึ้นในพื้นที่บริเวณลานใหญ่ที่ยกพื้นสูงขึ้นนี้ และเพื่อช่วยรองรับเชื่อมโยง พร้อมกับส่งเสริมความสง่างามโดดเด่นของอาคารประธานที่มีโดมสูงใหญ่และมีหอคอยสูงแบบ “มีรานีต” ประดับอยู่โดยรอบสี่ทิศด้วย

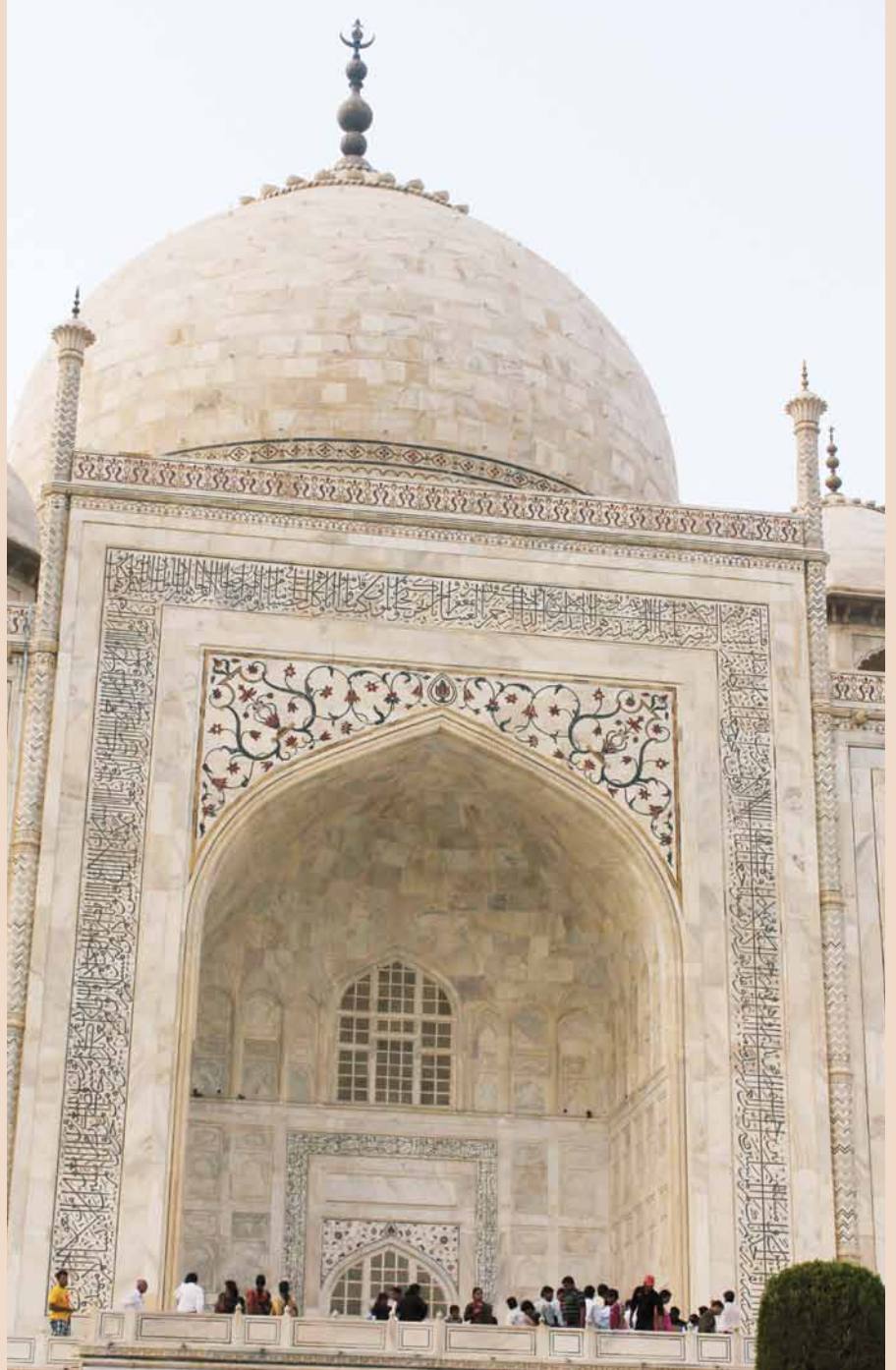
(ดูแผนผังจากเอกสารเก่าสมัยคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ของรัฐบาลอินเดีย ตีพิมพ์ในหนังสือ The Complete Taj, Ebba Koch, 2006)

การตกแต่งประดับประดาที่วิจิตรพิสดาร

นอกเหนือไปจากการออกแบบโครงสร้างอนุสรณ์สถานที่ยิ่งใหญ่นี้แล้ว การตกแต่งประดับประดาก็ยังมีความน่ามหัศจรรย์อยู่อย่างยิ่ง โดยระดมช่างฝีมือจากทั่วอินเดียมาทำงานที่อนุสรณ์สถานแห่งนี้จำนวนมาก

แนวความคิดตกแต่งประดับประดาเน้นลายดอกไม้ที่อ่อนช้อย สวยสง่า มีสีสันที่อ่อนหวาน ด้วยเป็นที่ฝังศพสตรีสูงศักดิ์และเป็นอนุสาวรีย์แห่งความรัก อีกทั้งเป็นการแสดงออกแห่งพระราชอำนาจของจักรพรรดิผู้เป็นพระสวามี ผู้ได้ชื่อว่าโปรดปรานศิลปะและความงามมากที่สุด ดังจะเห็นจากภาพพระสาทิสลักษณ์ของพระองค์ส่วนใหญ่มะทรงประดับด้วยเครื่องเพชรพลอยและดอกไม้เสมอ แต่เนื่องจากองค์สุสานเอกเป็นสิ่งก่อสร้างที่กำหนดให้อยู่ในเขตแดนที่เป็นสรวงสวรรค์ ก็ต้องมีการตกแต่งที่แสดงความขลังและความศักดิ์สิทธิ์ตามคติศาสนาอิสลามอยู่อย่างเต็มที่

นอกจากตัวอาคารสูงใหญ่ที่สร้างด้วยหินอ่อนสีขาวทั้งองค์มีอาคารย่อยรองรับเป็นองค์ประกอบที่สมมาตรลงตัวทุกมุม มองดูสง่าโดดเด่นแล้ว เส้นสายในสถาปัตยกรรม เช่น เส้นโค้งของซุ้มประตูที่ประดับอยู่รายรอบ โดมทรงโค้ง มนกลม ที่อ่อนหวานนุ่มนวล และหอคอยแบบมัซยิดที่สูงเรียวประดับอยู่สี่ด้านแล้ว ก็ยังมีองค์ประกอบอื่นๆ ทั้งทั้งบริเวณที่จัดวางประกอบสอดคล้องกันอย่างได้สัดส่วนและลงตัวทางเรขาคณิตหาที่ติไม่ได้ ส่วนการตกแต่งนั้นได้รับการสรรเสริญทางฝีมือช่างที่ทำการแกะสลักหินอ่อนสลักเป็นลวดลายลูกไม้โปร่งเบา ผสมกับการแกะสลักเป็นลายปูนต่ำตลอดจนการฝังหินสีต่างๆ อย่างประณีตเป็นลวดลายดอกไม้เครื่องเถา และที่สำคัญคือการฝังหินสีดำสลักเป็นตัวอักษรเปอร์เซียบนหินอ่อนสีขาวด้วยข้อความที่คัดมาจากพระคัมภีร์อัลกุรอานโดยลายมือของนักปราชญ์แห่งศาสนาอิสลาม ซึ่งช่างฝีมือในสกุลโมกุล-ทัชมาฮาลทั้งหมดนี้ก็ยิ่งสืบทอดต่อกันมาในนครอักกราจนถึงปัจจุบันนี้

การเดินทางไปเยือนทัชมาฮาลของผู้อพยพ

ผู้เขียนได้เคยไปเยือนมรดกโลกที่ทัชมาฮาล และบ้อมปราการแห่งอักกรามาก่อนสองครั้งแล้ว แต่เป็นการไปเที่ยวเป็นหมู่คณะจากเดลี ไปวันเดียวกลับจึงไม่ได้ศึกษารายละเอียดมากมายนักเมื่อเร็วๆ นี้ได้มีโอกาสเดินทางไปถ่ายทำสารคดีมรดกโลกที่อักกราอยู่หลายวัน จึงมีโอกาสหาซื้อหนังสือมาและศึกษาลำรวจ ตลอดจนได้พูดคุยกับนักวิชาการในพื้นที่เกี่ยวกับมรดกโลกที่นี่โดยละเอียด

ข้อมูลที่นักวิชาการยุคใหม่ทั้งในอังกฤษ ยุโรป และอเมริกา ใช้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ

ทัชมาฮาลและราชวงศ์โมกุลก็คือ พงศาวดารและจดหมายเหตุทางสมัยโมกุลซึ่งได้มีการจัดบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับกษัตริย์และการปกครองรวมทั้งการดูแลฝ่ายในอย่างละเอียดแต่ละรัชสมัยมีจดหมายเหตุอยู่เป็นพันๆ ฉบับรวมทั้งจดหมายเหตุชาวต่างชาติในยุคนั้น ซึ่งแม้จะสูญหายไปในช่วงที่ราชวงศ์เสื่อมสลายและในการสงครามเป็นจำนวนมากก็ตาม แต่ที่ยังหลงเหลืออยู่ก็ถูกเก็บไปรักษาไว้ตามเมืองต่างๆ และในอังกฤษจำนวนไม่น้อยทีเดียว จดหมายเหตุและพงศาวดารบางฉบับก็มีการแปลออกเป็นภาษาอังกฤษและรวบรวมตีพิมพ์แล้ว นอกจากนี้ยังมีรายงานการศึกษาวิจัยทางโบราณคดีของทางการอินเดียและ

ของนักวิชาการนานาชาติ เช่น สถาปนิกเยอรมัน และการวิจัยของนักประวัติศาสตร์ชาวอังกฤษและอเมริกันที่ตีพิมพ์อีกมาก ทำให้การเตรียมข้อมูลเพื่อผลิตสารคดีโทรทัศน์เกี่ยวกับทัชมาฮาลและมรดกโลกแห่งโมกุลมีความสมบูรณ์และถูกต้องได้งายขึ้น

ปริศนาแห่งการวางรากฐานที่มั่นคงบนที่ดินริมน้ำ

อนุสรณ์สถานชิ้นเอกของทัชมาฮาล คือสุสานขนาดใหญ่ที่ตั้งทางทิศเหนือติดกับแม่น้ำนั้น ย่อมมีความเสี่ยงตามธรรมชาติต่อรากฐานของอาคารอยู่มาก เพราะก่อสร้างด้วยหินทรายและประดับด้วยหินอ่อนสีขาวทั้งองค์ มีโดมสูงใหญ่และมียอดเป็นโลหะหนัก มีหอคอยสูงประดับ ๔ ด้าน การก่อสร้างอาคารอยู่บนฐานยกพื้นสูงที่กว้างขวางและตั้งอยู่บนที่ดินริมน้ำ ดังนั้น จึงต้องมีความลับซับซ้อนทางเทคนิคการออกแบบทางวิศวกรรม และทางสถาปัตยกรรมอยู่อย่างมาก

ที่ดินริมน้ำย่อมมีธรรมชาติเป็นดินเลนที่ไม่มั่นคง กระแสน้ำของแม่น้ำใหญ่ย่อมจะซัดเซาะรากฐานของอาคารอยู่ตลอดเวลา ทั้งยังต้องออกแบบห้องใต้ดินสองหรือสามชั้นเป็นห้องฝังศพจริงและห้องทำพิธี หรือรับรองผู้คน หรือใช้สอยในโอกาสต่างๆ จำนวนมากนับไม่ถ้วน ความลับทางโครงสร้างวิศวกรรมและสถาปัตยกรรมของทัชมาฮาลจึงเป็นปริศนาที่สถาปนิกนานาชาติสมัยใหม่จำนวนมากหันมาสนใจ และศึกษาวิจัยอยู่จนถึงทุกวันนี้ ซึ่งในปัจจุบันไม่เปิดให้คนเดินลงไปเข้าชมห้องใต้ดินทั้งหมด เปิดแต่มีห้องสำคัญคือห้องวางหีบพระศพเกียรติยศเท่านั้น

ใครคือสถาปนิกผู้ออกแบบอนุสรณ์สถานแห่งนี้

ทัชมาฮาล ใช้เวลาก่อสร้างมากกว่า ๒๐ ปีจึงเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ใช้คนงานและช่างฝีมือจากแว่นแคว้นต่างๆทั่วอินเดียถึง ๒ หมื่นกว่าคนที่เกณฑ์มาทำงานก่อสร้างและตบแต่ง ใช้เงินค่าก่อสร้างอย่างน้อยๆ ๕ ล้านรูปีในสมัยนั้น ใช้การก่อกองน้ำด้วยอิฐและไม้ไผ่ ความสวยงามและชาญฉลาดในการออกแบบพื้นที่และโครงสร้างสถาปัตยกรรมของทัชมาฮาลทำให้มีคนแอบอ้างชื่อสถาปนิก

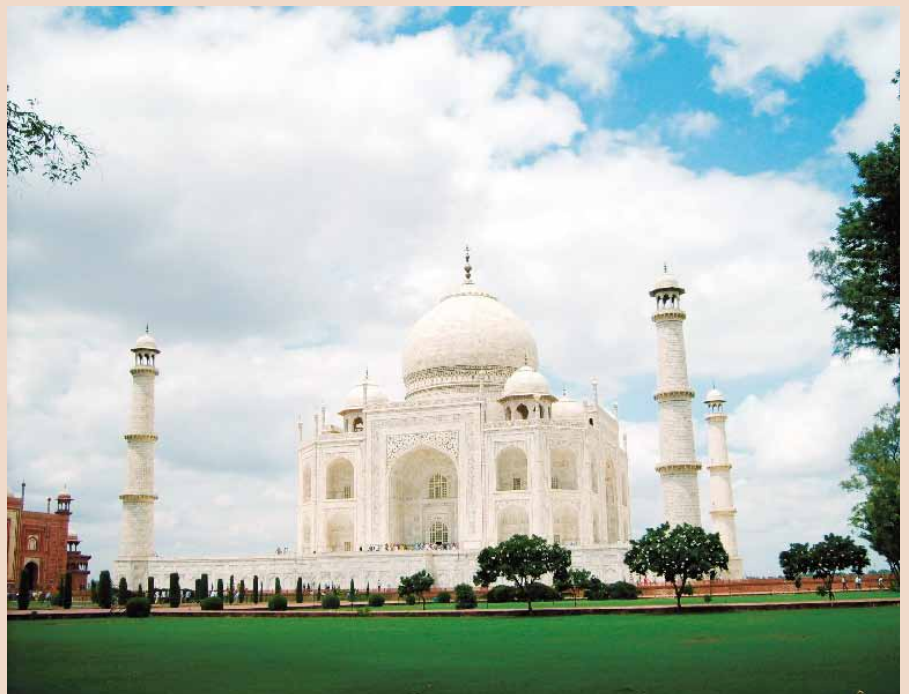
เจ้าของแบบกันหลากหลายคน บ้างก็ว่าชาวอิตาเลียนเป็นผู้ออกแบบ บ้างก็ว่าช่างเชื้อสายเปอร์เซียผู้รับราชการด้านคุมการก่อสร้างในราชสำนักโมกุลหลายคนเป็นผู้ออกแบบ บ้างก็ว่าทัชมาฮาลเป็นวัดฮินดูเก่าที่พระเจ้าซาร์จาฮานดัดแปลงเป็นอนุสรณ์สถาน ทัชมาฮาล

ในสมัยนั้นมีการบันทึกเรื่องราวการก่อสร้างทัชมาฮาลขณะที่กำลังก่อสร้างไว้มากมาย มีการระบุชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างและวางผังออกแบบหลายคน แต่ไม่ระบุชัดเจนว่าใครได้รับแต่งตั้งให้เป็นสถาปนิกออกแบบ นักวิชาการสมัยใหม่หลายคนที่ศึกษาวิจัยเอกสารจดหมายเหตุและรูปแบบสถาปัตยกรรมโมกุล พวกกันลงความเห็นว่าเป็นพระเจ้าซาร์ จาฮานนั้นแหละคือสถาปนิกหลัก เพราะทรงเป็นนักออกแบบก่อสร้างโครงการใหญ่ๆ มาแล้วหลายแห่งและทรงเชื่อในคติเปอร์เซียโบราณที่ว่าสถาปัตยกรรมเป็นการแสดงออกอย่างแท้จริงและยืนนานแห่งพระราชอำนาจของพระเจ้าจักรพรรดิ แต่แน่นอนคงต้องมีสถาปนิกควบคุมการก่อสร้างที่ทรงไว้วางใจมาตลอดรัชกาล บุคคลนั้นน่าจะมีชื่อว่า Ustad Ahmad Lahori มารับสนองพระราชบัญชาต่อ แต่เชื่อว่าพระเจ้าซาร์ จาฮานผู้ทรงสนใจในสถาปัตยกรรมและศิลปะทั้งตามคติอิสลาม

และคติของศาสนาอื่นๆ มาช้านาน สืบต่อจากพระอัยกาคือพระเจ้าอักบาร์ คงจะต้องเป็นผู้ออกแบบแนวคิดทางสถาปัตยกรรมของทัชมาฮาลเองทั้งหมด

การขุดค้นและวิจัยเพิ่มเติม

เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๒ มีการขุดค้นทางโบราณคดีเพิ่มเติมในบริเวณ “สวนชมจันทร์” ที่ตั้งอยู่บนฝั่งตรงข้ามของทัชมาฮาล การขุดค้นและบูรณะสวนชมจันทร์แห่งนี้ทำให้มีข้อมูลใหม่อีกมากมายว่าแนวคิดการก่อสร้าง ทัชมาฮาลมีหลายมิติมากกว่าที่เคยเข้าใจกันในอดีต โดยเฉพาะมิติเกี่ยวกับการออกแบบให้มองเห็นภาพสะท้อนในเงาแม่น้ำได้จากทิศต่างๆ ด้วย ซึ่งในคืนเดือนหงาย พระเจ้าซาร์ จาฮาน และพระญาติสนิท ยังโปรดจะชมความงามของอนุสรณ์สถานแห่งนี้จากด้านหลัง โดยมองมาจากสวนบนอีกฝั่งหนึ่งของแม่น้ำ ซึ่งจะเห็นทั้งทัชมาฮาลองค์จริงเป็นสีเงินระยับในแสงจันทร์และยังเห็นทั้งในเงาสะท้อนของแม่น้ำที่ขุ่นเต็มฝั่งในสมัยนั้น และแม่น้ำก็เชื่อมโยงระหว่างพระราชวังที่ประทับภายในป้อมปราการแห่งอักวากับองค์ทัชมาฮาลที่ตั้งอยู่ริมน้ำ และกับสวนชมจันทร์ริมน้ำฝั่งตรงข้ามที่มีสระน้ำใหญ่กลางสวนสะท้อนเงาของทัชมาฮาลให้ชมอีกมิติหนึ่ง

บทเรียนจากการอนุรักษ์มรดกโลก ทัชมาฮาล

ทัชมาฮาลเป็นมรดกโลกที่คนรู้จักและชื่นชอบมากที่สุดในโลกแห่งหนึ่ง ดังนั้นการอนุรักษ์และศึกษาวิจัย เผยแพร่ความรู้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตเมืองอัคราจึงมีความสำคัญต่อการรักษาและสืบทอดคุณค่าของทัชมาฮาลเป็นอย่างยิ่ง

คณะกรรมการมรดกโลกได้ติดตามรายงานสภาวะการอนุรักษ์ทัชมาฮาลเป็นระยะๆ และได้มอบให้ **ไอโคโมส** ส่งคณะออกไปติดตามศึกษาและเสนอรายงานเพื่อคณะกรรมการจะได้มีมติให้ข้อเสนอแนะในบางประเด็นที่จำเป็นและสำคัญ ยกตัวอย่างเช่น **มติ Decision - 27COM 7B.105 - Agra Fort, Taj Mahal, Fatehpur Sikri (India)/ Decision - 28COM 15B.58** ที่เสนอแนะให้รัฐบาลของอินเดียหยุดยั้งการดำเนินโครงการพัฒนาบางโครงการที่จะส่งผลกระทบต่ออนุรักษณ์ และให้จัดตั้งองค์กรขึ้นมาดูแลประสานงานระหว่างการบริหารจัดการมรดกโลกในอัครากับการพัฒนาในเมืองอัคราทั้งหมด เนื่องจากปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

และมีมลพิษมากขึ้น นอกจากนี้ยังเสนอแนะให้รัฐบาลอินเดียพิจารณาขอบเขตพื้นที่อนุรักษณ์ และพื้นที่กันชนของมรดกโลกในอัคราทั้ง ๓ แห่งเสียใหม่ โดยอาจจะรวมป้อมปราการอัครากับทัชมาฮาลไว้ด้วยกัน และให้ขยายพื้นที่มรดกโลกทัชมาฮาลเพิ่มขึ้นตามผลการขุดค้นและการวิจัยที่เพิ่งค้นพบ เช่น “สวนชมจันทร์” ที่อยู่ฝั่งตรงกันข้าม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการออกแบบอนุสรณ์สถานนี้

จากการพบปะพูดคุยกับหัวหน้าโบราณคดีในอัครา พบว่ามีปัญหามากมายเกี่ยวกับการพัฒนาในเมืองและการท่องเที่ยวที่ต้องร่วมมือกันแก้ไขหลายเรื่อง เมื่อเร็วๆ นี้ทางการของอัคราได้ตัดสินใจออกกฎหมายหยุดยั้งสิ่งก่อสร้างทางอุตสาหกรรมที่สร้างมลภาวะในบริเวณรอบๆ ทัชมาฮาล โดยปิดโรงงานในบริเวณ ๕ กิโลเมตรโดยรอบ และห้ามรถทุกชนิดวิ่งเข้าออกในบริเวณ ยกเว้นรถไฟฟ้าของโครงการที่รับบริการผู้เข้าชม มีการตรวจตราวัดระดับและอุปกรณ์ต่างๆ อย่างเข้มงวด และห้ามคนไปเดินเร่ขายของในบริเวณมรดกโลกโดยเด็ดขาด

การบูรณะตบแต่งมรดกโลกทัชมาฮาลล่าสุด เน้นการทำความสะอาดหินอ่อนสีขาวด้วยการใช้โคลนขัดถูตามวิธีโบราณแทนการใช้สารเคมีซึ่งได้ผลดีมาก เน้นการปรับปรุงบำรุงสวนที่กว้างใหญ่ให้ร่มรื่นสวยงามใกล้เคียงกับสวนในสมัยโมกุล เพื่อให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาพักผ่อนหย่อนใจและชื่นชมความงามได้นานเต็มที่ เปิดพื้นที่บริการตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกดิน และเปิดในคืนพระจันทร์เต็มดวงอีกด้วย เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความประทับใจจากช่วงเวลาที่ธรรมชาติสวยงามน่าจดจำ เช่น เวลาที่พระอาทิตย์ตกดินเหนือฝั่งแม่น้ำยมนา หรือในเวลาคืนเดือนหงายสะท้อนแสงให้ทัชมาฮาลเปลี่ยนสีเป็นสีเงินเป็นต้น ซึ่งจะเพิ่มความสวยงามและคุณค่าให้แก่อนุสรณ์สถานอย่างมีนัยสำคัญทีเดียว

การไปเยือนทัชมาฮาลในปัจจุบันมีความน่ารำคาญที่มีคนไปชมจำนวนมากมายแย้งกันถ้ายรูปในจุดสำคัญ มีการตรวจค้นเข้มงวดและต้องเดินไกล แต่การจัดระเบียบใหม่ก็ช่วยให้ผู้ชมได้รับความประทับใจที่เพิ่มมากขึ้น... ✨

ข้อมูลทั่วไป*

สาธารณรัฐอินเดีย ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียใต้ ทิศเหนือติดกับจีน เนปาล และภูฏาน ทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับปากีสถาน ทิศตะวันออกติดบังกลาเทศ ทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดพม่า ทิศตะวันตกเฉียงใต้และตะวันออกเฉียงใต้ติดมหาสมุทรอินเดีย มีพื้นที่ ๓,๒๘๗,๕๙๐ ตารางกิโลเมตร ใหญ่เป็นอันดับ ๗ ของโลก **เมืองหลวง** คือ กรุงนิวเดลี มี**เมืองสำคัญ**คือ มุมไบ ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการค้า การเงิน และการคมนาคม เป็นเมืองท่าสำคัญและเป็นแหล่งผลิตภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ใหญ่ที่สุด: **บังกาลอร์** เป็นเมืองศูนย์กลางของอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ การบิน และอวกาศ : **เจนไน** เป็นศูนย์กลางธุรกิจใภาคใต้ของอินเดีย อุตสาหกรรมหลัก คือ อุตสาหกรรมรถยนต์ : **กัลกัตตา**เป็นเมืองหลวงเก่าของอินเดีย และเป็นเมืองใหญ่อันดับ ๒ **ภูมิอากาศ** มีสภาพภูมิอากาศแตกต่างกันอย่างมากเนื่องจากมีพื้นที่กว้างใหญ่ ตอนเหนืออยู่ในเขตหนาว ขณะที่ตอนใต้ อยู่ในเขตร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยในที่ราบช่วงฤดูร้อนประมาณ ๓๕ องศาเซลเซียส และฤดูหนาวประมาณ ๑๐ องศาเซลเซียส มี**ประชากร** ๑.๑๓ พันล้านคน มากเป็นอันดับ ๒ ของโลก **เชื้อชาติ** อินเดีย-อารยันร้อยละ ๗๒ ดราวิเดียนร้อยละ ๒๕ มองโกลอยด์และอื่นๆ ร้อยละ ๓ **ภาษา** ภาษาฮินดีเป็นภาษาของชาติที่ใช้โดยประชาชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๓๐) ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในวงราชการและธุรกิจ นอกจากนั้นยังมีภาษาทางการที่ใช้กันมากอีก ๑๔ ภาษา อาทิ อูรดู เติลกู เบงกาลี ทมิฬ ปัญจาบี และยังมีภาษาท้องถิ่นอีกนับร้อยภาษา **นับถือศาสนา** ฮินดูร้อยละ ๘๐.๓ มุสลิมร้อยละ ๑๒ คริสต์ร้อยละ ๒.๓ ซิกข์ร้อยละ ๑.๙ อื่นๆ (พุทธและเชน) ร้อยละ ๒.๕ **การศึกษา** อัตราการรู้หนังสือโดยเฉลี่ยร้อยละ ๖๔.๘ **ระบอบการเมือง** ประชาธิปไตยระบบรัฐสภา **ระบบการปกครอง** แบบสาธารณรัฐ แบ่งเป็น ๒๘ รัฐ และดินแดนสหภาพอีก ๗ เขต **หน่วยเงินตรา** รูปี (๑ รูปี ประมาณ ๐.๗๕ บาท) --

* ข้อมูลจากกองเอเชียใต้ ติมอร์ตะวันออกและแอฟริกา กระทรวงการต่างประเทศ

การพัฒนาที่ยั่งยืน : คุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน

รศ.ดร.วไล วัฒนป้อมเพชร*

It is essential that the values of conservation, considerate consumption and the equitable sharing of natural resources be embraced in Thai people's mindset and reflected in their ways of life and behaviour. For sustainable development to be successful, we must strike a balance between economic and social development, conservation of natural resources and environment. The objective of this article is to stress the importance of promoting education for sustainable development (ESD) in basic and higher education institutions and in communities. A model learning plan is given to encourage teachers to provide students with knowledge, understanding, values and practices concerning sustainable quality of life for all, for the benefit of current and future generations.

เป็นที่ประจักษ์ชัดว่าการพัฒนาที่ผ่านมาเน้นเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยขาดมิติทางคุณธรรม จริยธรรมทางสังคม และวัฒนธรรม ไม่ได้เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะแทนที่จะลดความยากจน ความหิวโหย การว่างงาน ความอยุติธรรม และปัญหาสิ่งแวดล้อม กลับเป็นการเพิ่มปัญหาต่างๆ เหล่านั้น อีกทั้งความอยุติธรรมและความไม่เสมอภาคนำไปสู่ความรุนแรงในสังคมโดยทั่วไปด้วย

การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ต่อโลกที่แตกต่างไปจากเดิม คือ ความปรารถนาคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนสำหรับทุกคนรวมถึงคนรุ่นต่อๆ ไปในอนาคต ด้วยการประสานความสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และการสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สังคมไทยเช่นเดียวกับสังคมโลก ตระหนักในความก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้งทางเศรษฐกิจและมีความรู้ลึกไปในแนวเดียวกันว่าถ้าเราไม่สามารถชะลอความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจได้ เราก็จำเป็นต้องทำให้ความก้าวหน้าดังกล่าว

* ประธานคณะกรรมการโครงการสิทธิมนุษยชนศึกษา

ดำเนินไปเพื่อมวลมนุษยชาติ เพื่อให้มนุษยชาติทุกคนได้รับโอกาสในการมีคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนที่สมควรแก่ศรีของความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน

การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการเปลี่ยนแปลงความคิด วิถีชีวิต และการประพฤติปฏิบัติของผู้คนเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรคือนาคตที่ยั่งยืน จึงมีความสำคัญและจำเป็นที่สังคมจะต้องร่วมมือกันส่งเสริมให้เกิดขึ้นในทุกระดับ ตั้งแต่การศึกษาระดับพื้นฐาน สถาบันอุดมศึกษา การศึกษานอกระบบ การศึกษาผู้ใหญ่ ตลอดจนกิจกรรมการเรียนรู้ของชุมชน

เป็นที่น่ายินดีที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้นำเรื่อง “ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม” เข้าไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยวางมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนไว้ดังนี้

- เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ผู้เรียนจะต้อง “แสดงความกระตือรือร้น สนใจที่จะเรียนรู้ และแสดงความซาบซึ้งต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัว แสดงถึงความมีเมตตา ความระมัดระวังต่อสิ่งมีชีวิตอื่น”
- เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ผู้เรียนจะต้อง “แสดงถึงความซาบซึ้ง ห่วงใย แสดงพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้ การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างรู้คุณค่า”
- เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ผู้เรียนจะต้อง “แสดงถึงความซาบซึ้ง ห่วงใย มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้ และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างรู้คุณค่า มีส่วนร่วมในการพิทักษ์ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น”
- เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ผู้เรียนจะต้อง “แสดงถึงความซาบซึ้ง ห่วงใย มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้ และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างรู้คุณค่า เสนอตัวเองร่วมมือปฏิบัติกับชุมชนในการป้องกัน ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น”

นอกจากกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แล้ว การเรียนรู้เรื่องทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมยังปรากฏอยู่ในสาระ ๕ วิชา ภูมิศาสตร์ ดังปรากฏในมาตรฐาน ส ๕.๒ : “เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

การเรียนรู้ตามมาตรฐาน ส ๕.๒ ปรากฏอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ถึง ๖ ซึ่งประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในระดับชุมชนและระดับจังหวัด ส่วนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึง ๓ มีการเรียนรู้ถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับภูมิภาคต่างๆ ทั้ง เอเชีย ยุโรป แอฟริกา และอเมริกา สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ถึง ๖ นั้น นักเรียนจะต้องสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ และวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย และโลก

ต้องสามารถระบุแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่างๆ ของโลก ตลอดจนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และการดำเนินชีวิตตามแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กล่าวโดยสรุป กระบวนการเรียนรู้เรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรากฏอยู่ในสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สาระที่ ๒ : “ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม” เน้นให้มีความรู้ มีทักษะชีวิต สามารถคิดวิเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นเหตุผล และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ ๕ : “ภูมิศาสตร์” ซึ่งเน้นเจตคติและคุณธรรม เห็นคุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งดีงามให้แก่สังคม มีค่านิยมอันพึงประสงค์

กระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว เน้นวิถีชีวิต การดำเนินชีวิต คุณธรรม และค่านิยม และเพื่อให้การเรียนรู้บรรลุเป้าหมาย ครูผู้สอนจะต้องตระหนักว่าการถ่ายทอดความรู้แต่เพียงอย่างเดียวไม่เป็นผล แต่ต้องมุ่งสู่การเปลี่ยนแปลงวิถีคิด และการปฏิบัติของผู้เรียน

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะเสนอค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และตัวอย่างแผนการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่กล่าวไว้ในเบื้องต้น

ค่านิยมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ดำรงชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอเพียง มีความสันโดษ
- เคารพชีวิตและธรรมชาติ เห็นคุณค่าและถนอมรักษา
- คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
- มีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ตระหนักในความยุติธรรมของสังคม และปฏิบัติ
- ความกลมเกลียวสอดคล้องระหว่างมนุษย์และธรรมชาติแวดล้อม
- มุ่งมั่นตั้งใจสงวนรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อความอยู่รอดของมนุษย์

ตัวอย่างแผนการเรียนรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชื่อแผน : *คุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน*

คุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนครอบคลุมเรื่องการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การแบ่งปันผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสภาพความเป็นอยู่ทางสังคมที่มั่นคงและพอเพียง นอกจากนี้ยังส่งเสริมทำที่ที่ถนอมรักษาสิ่งแวดล้อม การรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างฉลาดตลอดจนการแบ่งปันทรัพยากรที่มีจำกัดอย่างยุติธรรม เพื่อประโยชน์ของผู้คนรุ่นปัจจุบันและอนาคต

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อม ปัญหาสังคม และการพัฒนา ในบริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืน
๒. เพื่อตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ อันเป็นผลจากการพัฒนา
๓. เพื่อพิจารณาสาเหตุ และวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ
๔. เพื่อพิจารณาวิธีการดำรงชีวิตของตน อันเกี่ยวเนื่องกับการพิทักษ์รักษาทรัพยากร
๕. เพื่อก้าวสู่การดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน

สาระการเรียนรู้

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อม ปัญหาสังคม และการพัฒนา
๒. การพัฒนาที่ยั่งยืน และการดำรงชีวิตแบบยั่งยืน
๓. ปัญหาสิ่งแวดล้อม : สาเหตุ และการแก้ปัญหา
๔. แผนปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

กระบวนการเรียนรู้

ให้ความรู้

๑. ครูแนะนำแนวคิดที่สำคัญดังต่อไปนี้ให้แก่ผู้เรียน
 - การถนอมรักษา และอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เป็นความท้าทายที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของโลกปัจจุบัน
 - ด้วยเหตุที่การพัฒนาเกี่ยวข้องกับโลกและทรัพยากรธรรมชาติของโลก รวมถึงความสัมพันธ์ที่สงบสุข และยุติธรรมของมวลมนุษยชาติ จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ผลของการพัฒนาที่กระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย
 - การพัฒนาที่แท้จริงควรนำไปสู่สภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์ สงบสุข ยุติธรรม และคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน การพัฒนาที่ยั่งยืนได้รับการนิยามไว้ว่า คือ การพัฒนาที่สนองความจำเป็นของปัจจุบัน โดยไม่กระทบต่อความจำเป็นของคนรุ่นต่อไปในอนาคต

- ให้สังเกตดูน้ำเป็นตัวอย่าง ถึงแม้ว่า ๓ ใน ๔ ของพื้นโลกปกคลุมไปด้วยน้ำ แต่น้ำดื่มมีน้อยกว่าร้อยละหนึ่งของน้ำทั้งหมด ทั้งนี้เพราะน้ำส่วนใหญ่ คือ น้ำเค็ม และน้ำแข็ง ความต้องการน้ำในปัจจุบันมีมาก จนกระทั่งน้ำทุกหยดมีคุณค่า ทุกคนจึงต้องเรียนรู้ที่จะใช้น้ำในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด

๒. ครูชักชวนให้ผู้เรียนยกปัญหาสังคม และสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏในโลกปัจจุบัน และเขียนปัญหาดังกล่าวบนกระดาน (ปัญหาที่นักเรียนช่วยกันคิดอาจจะมีเรื่อง การตัดไม้ทำลายป่า จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ความยากจน ปัญหาสุขภาพ การละเมิดสิทธิมนุษยชน การต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธ การเติบโตของเมืองโดยไร้การวางแผน และอุตสาหกรรม เป็นต้น)

สร้างความเข้าใจ

๑. ครูให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นว่าทำไมจึงเกิดปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวข้างต้น อะไรคือสาเหตุของการแสวงหาประโยชน์จากชุมชน และจากทรัพยากรธรรมชาติ และเหตุใดชุมชนจึงมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไรคุณภาพ และไร้ความยั่งยืน
๒. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนช่วยกันคิดถึงมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนา และผลกระทบของการพัฒนาต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ตระหนักในค่านิยม

๑. ครูกล่าวถึงคำพูดของมหาตมะ คานธี ที่ว่า : “โลกมีทรัพยากรเพียงพอสำหรับความจำเป็นของทุกคน แต่ไม่พอสำหรับความโลภของใคร” ครูสังเกตปฏิกิริยาของผู้เรียนต่อคำพูดดังกล่าว

๒. ครูถามคำถามที่สำคัญ ๒ ประการ คือ “พวกเรารู้สึกเป็นห่วงสิ่งแวดล้อมของเราอย่างจริงจังหรือเปล่า?” และ “พวกเราเห็นว่าตนเองเป็นผู้พิทักษ์สิ่งแวดล้อมหรือเปล่า?” ครูชักชวนให้ผู้เรียนพิจารณาการดำเนินชีวิตของแต่ละคนว่าสอดคล้องกับคำถามทั้งสองหรือไม่

๓. ครูให้ผู้เรียนเขียนทุกสิ่งที่ตนซื้อหรือบริโภคในปัจจุบันลงบนกระดาษ ครูอาจนำด้วยการเขียนสิ่งที่ซื้อหรือบริโภคเป็นตัวอย่าง

๔. ครูให้แต่ละคนแยกประเภทรายการที่ตนเขียนออกเป็น ๓ ช่อง บนกระดาษที่ครูเตรียมไว้ให้ ประกอบด้วยสิ่งที่จำเป็น หมายถึง สิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต สิ่งที่ต้องการ หมายถึง สิ่งที่ต้องการเพื่อการมีชีวิตที่สะดวกสบาย สิ่งที่เหลือเพื่อ หมายถึง ของฟุ่มเฟือยที่ไม่มีก็ได้

๕. ครูจัดประเภทของรายการทั้งสาม และถามคำถามนำให้คิด ต่อไปนี้ คือ

- การบริโภคของฉัน สะท้อนถึงท่าทีของฉันที่มีต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร?
- การสนองความต้องการและความฟุ่มเฟือยของฉัน กระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร?
- ฉันรู้สึกเกี่ยวกับการดำรงชีวิตแบบบริโภคนิยมของฉันอย่างไรบ้าง?
- ฉันจะลดการบริโภคของฉันอย่างไร เพื่อที่จะถนอมรักษาสิ่งแวดล้อม?

๖. ครูเสนอให้ผู้เรียนที่สนใจ ออกมาแบ่งปันความคิดเห็นเกี่ยวกับคำถามของครูฝึกปฏิบัติ

๑. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนสำนึกในการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยการชวนให้พูดคุยถึงกิจกรรมที่ผู้เรียนน่าจะปฏิบัติได้ ดังต่อไปนี้

- **Refuse** คือ ปฏิเสธสินค้าและบริการที่ไม่จำเป็น ซึ่งทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น ปฏิเสธการใช้ถุงพลาสติก เพื่อลดปัญหาขยะที่ยากแก่การย่อยสลาย เมื่อมีการใช้น้อยก็เท่ากับเป็นการลดการผลิตด้วย

- **Reduce** คือ ลดการบริโภคสินค้าและบริการที่ไม่จำเป็น เช่น ลดการใช้ไฟฟ้า เพื่อสงวนทรัพยากรที่นำมาใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า การใช้ไฟฟ้าน้อยลงทำให้การสร้างเขื่อนลดลง ซึ่งเป็นการลดจำนวนที่ดินที่จุ่มหายไป และจำนวนผู้คนที่ต้องย้ายถิ่นที่ทำการ

- **Reuse** คือ นำวัสดุที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ เพื่อลดปริมาณของการใช้สิ่งของใหม่ ซึ่งนำไปสู่การลดใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ตัวอย่างเช่น การนำขวดกลับมาใช้ใหม่ ช่วยลดการผลิต และลดจำนวนของทิ้งด้วย

- **Repair** คือ ซ่อมแซมของใช้ เช่น ซ่อมแซมเครื่องเรือนเก่า กลับมาใช้ใหม่นอกจากจะเป็นการประหยัดแล้ว ยังเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วย

- **Recycle** คือ นำวัสดุเหลือใช้ผ่านกระบวนการแปรสภาพให้เป็นวัสดุใหม่ เพื่อนำกลับมาใช้อีกในรูปแบบใหม่ เช่น นำกระดาษที่ใช้แล้วมาแปรสภาพให้เป็นกระดาษแข็ง กระบวนการดังกล่าวนี้ช่วยลดการทำลายต้นไม้เป็นต้น

๑. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำ Re ทั้งห้ามาใช้ และให้เสนอกิจกรรมภายใต้ 5 Re ที่แต่ละคนตั้งใจจะปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

๒. ครูรวบรวมข้อเสนอของผู้เรียน และชักชวนให้ผู้เรียนเปลี่ยนวิธีการดำเนินชีวิตให้เป็นชีวิตที่มีคุณภาพยั่งยืน

แผนการเรียนรู้ที่กล่าวถึงข้างต้นนี้ ทำให้สรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นตัวอย่างของการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยสี่ระดับ คือ ความรู้ ความเข้าใจ ค่านิยม และการปฏิบัติ ซึ่งมีความสำคัญต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ครูผู้สอนเน้นแต่เพียงความรู้และความเข้าใจ แต่ละเลยระดับของค่านิยม ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าเสียดาย เพราะในความเป็นจริงแล้ว เพื่อให้ความเข้าใจก้าวไปสู่การปฏิบัติอย่างมีความหมายและมีคุณค่า จะต้องผ่านระบบค่านิยมที่มีความหมายเชิงคุณค่าต่อผู้เรียน *

การหารือความร่วมมือด้านการศึกษากับสาธารณรัฐเยอรมนี

เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นางคอร์นีเลีย ฟีเพอร์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และคณะ ได้เดินทางพบปะหารือกับ ดร.สุชาติ ธาดาธำรงเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับความร่วมมือทางการศึกษา โดยนางคอร์นีเลีย ฟีเพอร์ ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทยระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เพื่อเปิดตัวแผนความช่วยเหลือด้านการฟื้นฟูโบราณสถานทั่วประเทศที่ประสบอุทกภัยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของรัฐบาลเยอรมนี รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมฉลองครบรอบ ๑๕๐ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับเยอรมนี ในโอกาสนี้ นางคอร์นีเลีย ฟีเพอร์ จึงได้เข้าพบกับรัฐมนตรี

ว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อหารือความร่วมมือด้านการศึกษา ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะให้มีการจัดทำบันทึกความร่วมมือด้านการศึกษาไทย-เยอรมนีฉบับใหม่แทนฉบับเก่า ซึ่งได้มีการลงนามกันตั้งแต่ปี ๒๕๑๓ เพื่อให้มีความทันสมัยมากขึ้น โดยจัดให้มีการประชุมโต๊ะกลมในเดือนเมษายน ๒๕๕๕ ที่ประเทศไทย เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เกี่ยวข้องจากกระทรวงศึกษาธิการไทยและบริษัทเยอรมัน และหอการค้าเยอรมันในประเทศไทย สำหรับการลงนามในบันทึกความร่วมมือทางการศึกษา คาดว่าจะได้มีการดำเนินการในปลายปี ๒๕๕๕ ส่วนประเด็นความร่วมมืออื่นๆ ที่ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะร่วมมือกันดำเนินการคือ การเพิ่มจำนวนนักเรียน/นักศึกษา เพื่อไปศึกษาต่อที่สหพันธ์

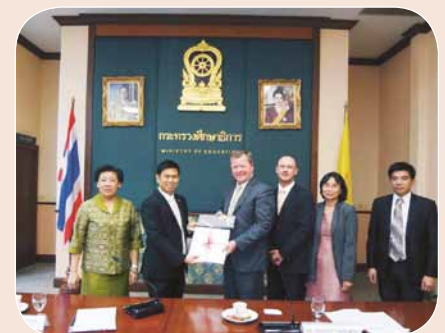

สาธารณรัฐเยอรมนีให้มากขึ้นโดยเฉพาะด้านวิชาชีพ การสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาเยอรมันในประเทศไทยให้มากขึ้น โดยจะเริ่มโครงการร่วมกับโรงเรียนจิตรลดาเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาเยอรมันในเดือนตุลาคมนี้

คณะผู้แทนจากดินแดนนอร์เทิร์นเทร์ริทอรี ประเทศออสเตรเลียหารือความร่วมมือ ไทย-ออสเตรเลีย

เมื่อวันที่ ๖ - ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ Mr. Brian O'Gallagher ผู้อำนวยการบริหารโครงการหลัก ฝ่ายการค้าและความสัมพันธ์กับเอเชีย ของสำนักงานมุขมนตรีของดินแดนนอร์เทิร์นเทร์ริทอรี เครือรัฐออสเตรเลีย และคณะ ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทยเพื่อหารือความคืบหน้าในการดำเนินงานโครงการจัดส่งแรงงานไปทำงานและนักศึกษาอาชีวศึกษาไปฝึกงานที่ประเทศออสเตรเลีย อันเป็นผลสืบเนื่องจากการหารือระหว่าง Honourable Delia Lawrie รองมุขมนตรีดินแดนนอร์เทิร์นเทร์ริทอรี กับนายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับความต้องการแรงงานที่มีทักษะในสาขาการก่อสร้าง การสำรวจ การขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ เพื่อทำงานในดินแดนนอร์เทิร์น

เทร์ริทอรี เครือรัฐออสเตรเลีย เมื่อต้นเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ โดยฝ่ายออสเตรเลียได้แจ้งให้ทราบถึงสภาวการณ์การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของดินแดนนอร์เทิร์นเทร์ริทอรี โดยเฉพาะด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และเหมืองแร่ ทำให้แรงงานมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการรัฐบาลดินแดนนอร์เทิร์นเทร์ริทอรี จึงได้แสวงหาแรงงานฝีมือทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ โดยแรงงานที่จะเข้าไปปฏิบัติงานนั้นจะต้องมีทักษะและความชำนาญการในสาขาที่จะไปปฏิบัติ และต้องผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษตามกฎหมายตรวจคนเข้าเมืองของเครือรัฐออสเตรเลีย (IELTS ระดับ ๕ ขึ้นไป) ในการนี้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

ศึกษาธิการที่ประสงค์จะสนับสนุนให้นักเรียนนักศึกษาในสายอาชีพ และแรงงานไทยได้มีโอกาสเดินทางไปทำงานในรัฐดังกล่าวในสาขาต่างๆ แต่เนื่องจากแรงงานไทยส่วนใหญ่ขาดทักษะภาษาอังกฤษ ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจะช่วยฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพิ่มเติมให้เพื่อจะได้ผ่านเกณฑ์เข้าไปทำงาน รวมทั้งจะจัดให้ผู้ประกอบการของออสเตรเลียได้ตรวจสอบทักษะฝีมือของแรงงานก่อนรับไปทำงาน ทั้งนี้ คาดว่าจะสามารถจัดส่งแรงงานไปทำงานเป็นชุดแรกได้ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการหรือความร่วมมือกับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการฯ ญี่ปุ่น

เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางบุญรื่น ศรีธเรศ) ได้หารือและเจรจาความร่วมมือกับนายมาซาฮารุ นาคากาวา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีญี่ปุ่น ในโอกาสเดินทางมาเยือนประเทศไทย ในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการญี่ปุ่นได้กล่าวถึงภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดในญี่ปุ่นเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ และการเกิดอุทกภัยในประเทศไทยที่ผ่านมา ซึ่งทำให้ทั้งสองประเทศได้รับความเสียหายมากเช่นเดียวกัน แต่ต่างก็ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการฟื้นฟูเยียวยา จึงเห็นว่า

ควรให้ความสำคัญในการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับภัยธรรมชาติให้แก่เด็กและผู้คนในชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการของไทยและญี่ปุ่นต่างก็มีประสบการณ์ในเรื่องนี้ นอกจากนี้ได้หยิบยกประเด็นเพื่อหารือ ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑) โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นโครงการภายใต้กรอบยูเนสโก โดยใช้เงินกองทุนของญี่ปุ่น ๒) การริเริ่มโครงการ Global-JET Initiative ซึ่งเป็นโครงการที่มีเป้าหมายที่จะส่งนักเรียนไปศึกษาต่อในต่างประเทศให้มากขึ้น รวมทั้งประเทศไทย โดยเสนอให้มีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยและจัดให้นักศึกษาญี่ปุ่นได้มาสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนของไทย ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงศึกษาธิการของไทยเห็นด้วยที่จะส่งเสริมการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับภัยธรรมชาติมากขึ้น สำหรับโครงการที่ฝ่ายญี่ปุ่นเสนอนั้นเห็นว่า เป็นโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน ทั้งสองฝ่าย จึงยินดีให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ โดยได้เสนอให้มีการตั้งคณะทำงานร่วมเพื่อพิจารณารายละเอียดอีกครั้ง

การหารือกับคณะผู้แทนจากสำนักงาน HANBAN

เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นางสาวจุไรรัตน์ แสงบุญญา รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้แทนต้อนรับ Mr. Hu Zhiping รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติและคณะ ณ ห้องประชุมจันทร์เกษม ในการนี้ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่จะส่งเสริมให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและภาษาจีนควบคู่กันไป พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีการรับครูจากประเทศจีนเข้ามาสอนในประเทศไทย ขณะเดียวกันก็ได้มีการส่งครูไทยให้ไปอบรมภาษาจีนที่ประเทศจีนด้วย ในส่วนของโครงการโรงเรียนที่โรงเรียนน้องเห็นควรมีการผลักดันให้เพิ่มขึ้นเป็น ๕,๐๐๐ แห่ง เพื่อ

ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนและวัฒนธรรมจีนต่อไป โดย Mr. Hu Zhiping ได้กล่าวว่าการเดินทางมาเยือนประเทศไทยครั้งนี้ได้ถือโอกาสมาเยี่ยมเยียนครูอาสาสมัครชาวจีนและบุคลากรทางการศึกษาที่ทำงานอยู่ในประเทศไทย ซึ่งมีจำนวน ๑,๒๐๐ คน และยินดีที่จะสนับสนุนให้มีเพิ่มขึ้นเพื่อความร่วมมือของทั้งสองประเทศ และจากการที่ได้ไปเยี่ยมครูอาสาสมัครชาวจีนจะเห็นว่าครูอาสาสมัครทุกคนทำงานอยู่ในประเทศไทยอย่างมีความสุข ทั้งนี้ ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินผลโครงการสอนภาษาจีนในไทย

ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ดี นักเรียนที่ได้เรียนส่วนใหญ่มีทักษะและพัฒนาการที่ดีในด้านภาษาจีน นอกจากนี้ ยังได้เสนอให้ทางสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนเพิ่มเติมให้มากยิ่งขึ้น โดยให้นักเรียนสามารถเข้าไปดาวน์โหลดจากเว็บไซต์มาศึกษาด้วยตนเอง

การหารือด้านการศึกษากับสาธารณรัฐเกาหลี

เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ฯพณฯ นายลิม แจ-ฮอง เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเกาหลีประจำประเทศไทย ได้เข้าเยี่ยมคารวะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ดร.สุชาติ ธานีธา) ในกรณี ฯพณฯ นายลิม แจ-ฮอง กล่าวว่าวัตถุประสงค์ของการเข้าพบครั้งนี้ เพื่อแจ้งให้ทราบว่ารัฐบาลเกาหลีจะมอบทุน ให้แก่นักศึกษาไทยจำนวน ๑ - ๒ ทุน เพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่ประเทศเกาหลี โดยจะเป็นทุนเรียนภาษาเกาหลีก่อน ๑ ปี ส่วนอีก ๔ ปีจะเป็นการศึกษาหลักสูตรปกติ สำหรับโครงการที่ดำเนินอยู่แล้วได้แก่ การส่ง ครูเกาหลีจำนวน ๕๔ คนมาสอนในประเทศไทยยังคงดำเนินต่อไป นอกจากนี้ โครงการ

จัดตั้งศูนย์การศึกษาเกาหลีก็ใกล้จะเปิดดำเนินการในเร็ว ๆ นี้ ซึ่งเป็นผลสำเร็จของความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับสถานเอกอัครราชทูตเกาหลี ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่ารัฐบาลมีนโยบายให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนไทยไปศึกษาต่อต่างประเทศ โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทุน และคาดว่าจะมีนักเรียนจำนวนหนึ่งเลือกไปเรียนที่เกาหลี ซึ่งปลัดกระทรวงศึกษาธิการเสนอว่าจะขอความร่วมมือศูนย์การศึกษาเกาหลีในการเตรียมความพร้อมและจัดอบรมภาษาให้แก่นักเรียนทุนของไทยที่จะเดินทางไปศึกษาต่อเกาหลี โดยจะได้ประสานรายละเอียดและจัดทำ

ข้อตกลงร่วมกันต่อไป ในโอกาสนี้ เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเกาหลีได้มอบเช็คเงินสดมูลค่า ๒ ล้านบาท ให้แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อมอบให้แก่โรงเรียนที่มีครูเกาหลีสอนอยู่เพื่อใช้ในกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาเกาหลีต่อไป

เอกอัครราชทูตรัฐกาตาร์ประจำประเทศไทยเข้าหารือด้านการศึกษากับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นายญะบَّر อะลี เอล. เอ. อัลเดาะฮะรีย์ เอกอัครราชทูตรัฐกาตาร์ประจำประเทศไทยเข้าเยี่ยมคารวะศาสตราจารย์สุชาติ ธานีธา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และหารือข้อราชการ ณ ห้องรับรองจันทร์เกษม ในกรณี เอกอัครราชทูตรัฐกาตาร์ประจำประเทศไทย เสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาส่งนักเรียนไทยเข้าไปศึกษาต่อ ณ ประเทศกาตาร์ให้มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันรัฐบาลกาตาร์ได้จัดตั้ง Education City โดยเป็นการระดมความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงทั้งใน

สหรัฐอเมริกาและยุโรปมาเปิดวิทยาเขตใน Education City จำนวนหลายแห่ง และแจ้งถึงการประกาศให้รางวัลกับผลงานด้านนวัตกรรมทางการศึกษา และขอความร่วมมือจากไทยในการเสนอชื่อผู้ที่มีผลงานดีเด่นเข้าร่วมรับรางวัลดังกล่าวด้วย โดยจะมีพิธีมอบรางวัลในระหว่างการประชุมผู้นำด้านการศึกษา WISE Forum ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่กรุงโดฮา นอกจากนี้ ยังได้แจ้งว่า รัฐบาลกาตาร์ประสงค์จะมีความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาและวิทยาศาสตร์กับประเทศไทย และได้เสนอผ่านกระทรวงการต่างประเทศของไทย เพื่อขอให้

กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาร่างความตกลงดังกล่าว โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยได้แสดงความยินดีที่จะมีความตกลงด้านการศึกษาและวิทยาศาสตร์ระหว่างกัน และจะเร่งดำเนินการให้มีการลงนามในความตกลงโดยเร็ว

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ

THE BULLETIN ON INTERNATIONAL COOPERATION OF THE MINISTRY OF EDUCATION

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นสื่อในการเผยแพร่ข้อมูลและความเคลื่อนไหว รวมทั้งความคืบหน้าของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในงานด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ
2. เพื่อเป็นแหล่งรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับใช้ในการสืบค้นอ้างอิงในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป
3. เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการในอันที่จะนำมาซึ่งการพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศในอนาคต

กำหนดออก

ปีละ ๔ ฉบับ ประจำเดือน มกราคม - มีนาคม, เมษายน - มิถุนายน, กรกฎาคม - กันยายน และตุลาคม - ธันวาคม

ที่ปรึกษา

- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฝ่ายต่างประเทศ

บรรณาธิการ

นางสาวดุริยา อมตวิวัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ

ผู้จัดการการพิมพ์

นางนฤมล สุวรรณเนตร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

- นางยุวดี ภูริโกโคย ● นางสาวสมใจ ธีรวิสุทธิ์ ● นางชนิษฐา ห่านรัตติชัย ● นายสมทรง งามวงษ์
- นางสาววิไลลักษณ์ ผดุงกิตติมาลย์ ● นางพิมพ์วิรัชญ์ เมืองนิล ● นางสาวสุปราณี คำยวง ● Ms. Elizabeth Saul
- นางสาวสุภา ปาภิภูประภา ● นางสาวสุทิดา ชุณหะวัณเดช ● นางจิรนนท์ ทรงชาติ

สำนักงาน

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐-๒๖๒๘๘-๕๖๔๖-๙ ต่อ ๑๒๔ โทรสาร ๐-๒๖๒๘๘-๕๖๔๙ www.bic.moe.go.th

Objectives

1. To disseminate updated summaries on the work of the Ministry of Education and collaborating organizations on international cooperation
2. To serve as a reference point and platform to stimulate further research into specific programmes and activities
3. To promote the exchange of ideas and information to develop future cooperation

Date of Issue

The Bulletin is a quarterly periodical issued in January, April, July and October.

Advisors

- Permanent Secretary, Ministry of Education
- Deputy Permanent Secretary for Education (Foreign Affairs)

Editor

Duriya Amatavivat Director, Bureau of International Cooperation

Manager

Narumol Suwannetr

Assistant Editors

- Yuwadee Phooriphokhai ● Somjai Theeratith ● Kanittha Hanirattisai ● Somsong Ngamwong
- Wilailuk Padungkitimal ● Phimwarat Muangnil ● Supranee Khamyoang ● Elizabeth Saul
- Supha Pakotiprapha ● Sutisa Chunharuengdech ● Jeeranan Songchart

Office

Bureau of International Cooperation, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education, Ratchadamnoen Nok Avenue, Dusit, Bangkok 10300, Thailand. Tel. 0-2628-5646-9 ext. 124 Fax. 0-2628-5649 www.bic.moe.go.th

พิมพ์ที่ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

บุคคลหรือองค์กรใดต้องการนำข้อเขียน หรือบทความที่อยู่ในวารสารฉบับนี้ไปตีพิมพ์อ้างอิง หรือประโยชน์ในสิ่งตีพิมพ์อื่น ขอความกรุณาแจ้งสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการทราบเป็นการล่วงหน้า และขอให้ระบุชื่อผู้เขียนหรือชื่อวารสารในการอ้างอิงด้วย

5^{Oct.} World Teachers' Day 2011

Teachers for
gender equality

♀ = ♂

5 October www.5oct.org

Education International
Internationale de l'Éducation
Internacional de la Educación
Bildungsinternationale

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization